[illegible] બીલીમોરાથી [illegible]

" [illegible] "

તસ્બીરે આલમ,

ભાગ [illegible] મેસ્મેરીઝમ

[illegible] તથા [illegible]

મીર સૈયદઅલી કાદરી, બીલીમોરીઆ

[illegible] બીલીમોરા.

આ[illegible] ૧ લી [illegible] ૧[illegible]૦[illegible]

સુરત–ચૌટાના પુલપર આવેલા "શંકર" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમા

નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમે છાપી

[illegible] સને ૧[illegible]૩ [illegible]

કીમત રૂા. ૦-૧૨-૦

તસ્ખીરે આલમ, ઉર્ફે મેસ્મેરી-ઝમ.

દીબાચા.

૭૮૬

કાદીરે મુતલક, પાક રબ્બુલ-ઈઝ્ઝતને અપને ના-ચીઝ બંદોકો વોહ તા-કતે અતા ફરમાઈ હે. કે જીસસે ઈનસાન અઈ-પુલ બુન્યાન, વોહ કરીશ્મે કર રહા હે, કે જીસસે અકલ હયરાન હો-જાતી હે જીનકે સુનને ઓર દેખનેમે બહોત ફરક હે.

ઈલ્મે **મેસ્મેરી-ઝમ**, અમેરીકા, ઓર યુરોપમેં આજ કલ આમ હે લેકીન હીંદુસ્તાનમે બહોત કમ લોગ, ઈસ ઈલ્મકી માઅમુલી વાકેફીયત-સે બહરા-મદ હે. ઈસલીયે ઈસ ઇલ્મકી ઈશાઅતકે લીયે, યે કિતાબ શાયેકીનોકે લીયે શાયે કી-હે, ઇસ કિતાબમે ઈલ્મે **મેસ્મેરી-ઝમ**, કે યહ આસાન તરીકે લીખકર, પબ્લીકકી ખિદમતમે પેશ કી ગઈ હે

મેસ્મેરી-ઝમ, ન-કોઈ જાદુ હે, ન-ગડા હે. ન તાવીજ, ઓર મ તર હે. બલકે ઉસ મકના-તીસી હયવાનીકા નામ હે કે જીસકે જરીયેસે કોઇ ઇનસાન, કીસી ઓર શખ્સકો અપની તરફ માઈલ (મુ-ત-વજ્જા) કર સકતા હે ઓર ઉસ ખુદા-દાદ તાકતસે બે-ઇતીહા ફાયદે, અપને હમ-જીન્સ ભાઇયોકો પહોચા સકતા હે.

ઈસ કિતાબમેં અગર કીસી કિસમકી ગલતી હોગી, તો ઉમ્મીદ હે, કે શાયેકીન મોઆફ ફરમાઇગે. કયુંકે યે અહકર, કોઇ મુસન્નીફ હોનેકા દાઅવા નહીં કરતા હે બલકે મેરી ગરઝ, સીર્ફ ઈસ ઈલ્મકે ઇફશા કરનેકી હે. તાકે નાઝીરીન ઈસ-પર અમલ કરકે, ખલ્કે ખુદાકો ફાયેદા પહોચાયે. ઓર ઇસ ના-ચીઝકો દુઆયે ખયેરસે યાદ કરે.

ઈસ કિતાબમે તસવ્વુફકે મઝામીનભી કઇ મૌકે પર બ્યાન હુયે હે લેકીન મેસ્મેરી-ઝમ, ઓર તસવ્વુફમે ફરક હે મેને ઈસ ઈલ્મકે મુ-ત-અલ્લક, કિતાબી મઝામીન લીખખે હે તસવ્વુફ, ઓર ચીઝ હે ઓર મેસ્મેરી-ઝમ, ઓર શય હે કોઇ ગલતીસે ઇસ ઇલ્મકો તસવ્વુફકા ઇલ્મ ખ્યાલ ન-કરે

મેરી કિતાબે આમ લોગોમે મકબુલ હો-ચુકી હે. ઇસલીયે મુજકો ઉમ્મીદ હે, કે યે કિતાબભી શાયેકીનોકો ઝુરૂર પસદ આયેગી

મુ બીલીમોરા. }
ફેગડી સ્ટ્રીટ }

રાકીમ દુઆગો,
મીર સૈયદ-અલી કાદરી.

તસ્ખીરે આલમ,
ઉર્ફે
મેસ્મેરીઝમ.

૭૮૬

બાઅદ હમ્દો સલાતકે વાઝેહ હો, કે દર હકીકત, મે કોઈ આલીમ, ઓર ફાઝીલ શખ્સ નહીં હુ. કે અપની ઇલ્મી-યત દીખાને, યા નામ-વરી પયદા કરનેકી ગરઝસે કિતાબેં લીખ રહા હુ મેરે નઝદીક દુન્યાકી નામ-વરી, ઓર બરસાતકી ધુપમે કુછ ફરક નહીં હે બલકે મેરી ગરઝ ઇલ્મકે ઇફ્શા કરને, ઓર અપના વક્ત, ઓર મહેનત સર્ફ કરનેસે યે હે, કે દુન્યામે અપને ઇનસાની ફરઝસે અદા હોનેકી કૌશીશ કરૂ.

દુન્યા સરાસર મુસીબત, ઓર તકલીફકા ઘર હે. લેકીન મેરે નઝદીક યહાકી તકલીફ-સેભી બઢકર, એક મુસીબતકા વક્ત હર શખ્સકો દર-પેશ આને-વાલા હે. ઓર ઉસી મુસીબતકે વક્તકા ઇતીઝામ, દુન્યા-મેહી હો-સકતા હે. દુન્યાકી બડી મુસીબતે, ૧ મુફલીસી, ૨ મર્ઝ, ઓર ૩ અવલાદ, યા બુઝુર્ગોકા મૌજુદ ન-હોના હે.

પેહલી મુસીબત લા-ઇલાજ હે. બલકે યું કહો, કે ઉસકે ઇલાજકા નામહી તરક્કી હે જીસ કદર ઇનસાન ગરીબ હોતા હે, ઉસ કદરહી ઉસકી જુરૂરતે કમ હોતી હેં ઓર જીસ કદર માલ-દાર હોતા હે ઉસહી કદર ઉસકી એહતી-યાજ ઝીયાદા હોતી જાતી હે પસ અગર ઇસ બલાકા કોઇ ઇલાજ હે, તો યે હે, કે ઉસકે ઇલાજકી ફીકર ન-કરે ઓર મામુલી તઓરસે કામ કીયે જાયે કયુ કે ખુદાપાક સાબીરકા નીગેહ-બાન, ઓર મોઆવીન (મદદ-ગાર) હે

દુસરી મુસીબત, અપનેહી અફઆલ, ઓર બદ-પરહે-ઝીયોકા નતીજા હોતા હે તા-હમ ઇનસાન ઉસકા દફીયા કરનેકી કોશીશ કરે, તો બેજા નહીં હે પસ મે નેભી, જો એક મામુલી આદમી હુ, દુન્યાકો ઇમરાઝસે નજાત, દીલાનેકે લીયે, યે કિતાબ લીખખી હે. જો લોગ આકેબતકે કાઇલ હે, ઓર ખુદાસે મોહબ્બત કરતે હે ઉનકો ઝુરૂર મુસીબત-ઝદા ઇનસાનસે ઉન્સ હોના ચાહીયે ઓર ઉનકે અવ્વામકી મુસીબત દુર કરનેકી ફીકર કરકે, અપના ફર્ઝ અદા કરના લાઝીમ હે, અગર મે કોસીસે યે કહુ, કે ખયરાત વ-ગયરા કરકે ગરીબ, ઓર અવ્વામકી ઇમદાદ કરો તો અકસર લોગ નાદારીકા હીલા કર સકતે હે લેકીન મેગ્નેટી-ઝમ. સીખ-કર ઇલાજ કરનેમે કીસીકો એક પયસા ભી સર્ફ નહીં હોતા પસ હર કોઇ ખયેર ખાહે ખલ્કકો ચાહીયે, કે હમેશા ખલ્કમે મુફીદ બન-કર, ઝીંદગી બસર કરે.

તીસરી મુસીબત, બીલકુલ ખ્યાલી હે. અગર કીસી શખ્સકો ઐાલાદ નહીં હે, તો ખુદા-પર ઉસકા કોઇ દાઅવા નહીં હે અગર ઉસકે સર પર કોઇ બુઝુર્ગ નહીં હેં તોભી મજબુરીસે લડના હિમાકત હે. લેકીન ઇન દલાઇલસે ઇનસાની દીલકો તસકીન નહીં હોતી. ઇનસાન સીર્ફ અના-સીરકા મજમુઆ હે જો એક વકત મુતેશીર હો-જાયેગા પસ ઇસસે માઅલુમ હોગા, કે કીસીકે મરને, યા જીનેકા રજ, ઐાર અફસોસ કરના ફુઝુલ બાત હે.

પસ જો લોગ ઇસ ઇલ્મમે કામ-યાબી હાસીલ કરેગે, ઉનકો તીસરી મુસીબત, બિલકુલ તકલીફ ન-દે સકેગી. વોહ જાન લેગે, કે મૌત સીર્ફ એક તબ-દીલીકા નામ હે. રૂહ મરતી નહી હે. કયુ કે ઉનકે અઝીઝ, ઐાર ઉનકે બુઝુર્ગ, ઉનસે બાતે કરેગે. અપને હાલાત બતાઇગે જીસ તરેહ અગર કીસીકા કોઇ અઝીઝ, સફરકો ચલા જાયે, તો વોહ માયુસ નહીં હોતા. ઇસી તરેહ ઇલમે રૂહાનીકે વાકીફકો માઅલુમ હો-જાતા હે. કે ઉસકા પ્યારા નાબુદ નહીં હુવા હે. બલકે અયસે મુકામ પર હે, કે ઉસસે મીલના મુમકીન હે. પસ ઉસકો મૌતકી ખૌફ-નાક સુરત, બિલકુલ નહી દીલા-સકતી. બલકે વોહ નિહાયત કોશીશ, ઐાર ખ્યાલસે દુસરી દુનિયાકે લીયે સામાન બહમ પહોચાનેકી ફીકરમે હો-જાતા હે. જો કુલ કદીમ, ઐાર રૂહાની તાઅલીમકા મનશા હે.

અગર મેં દુનિયામેં ચંદ લોગોંકે દીલકોભી તસકની દીલા સકા, યા નયા રાસતા તહકીકાતકા દીખા સકા, તો મેં ખ્યાલ કરૂંગા, કે મુઝે મેરી મેહનત, ઓર જા-ફિશાનીકા પુરા સીલા (બદલા) મીલ-ચુકા

મે આપકો અયસે અમીક મઝમુનકી તરફ તવજ્જો દીલાતા હુ, કે જીસકે મુત-અલ્લુક, હર શખ્સને કુછ ન-કુછ સુના હોગા લેકીન હજારમે એક યા દો શખ્સ વાકીફ હોગે. ઇસલીયે ઉસકો ઇઝહાર કરતા હું ઓર ઉમ્મીદ રખતા હુ, કે ઇસ કિતાબસે ઉસકા ફાયેદા ઝુરૂર ઉઠાઇગે. ઇસ કિતાબકે મઝામીન એક-દમ ખ્યાલમે આના ગયેર મુમકીન હે. ઇસ લીયે અછછી તરેહ, ગઓરસે પરહ-કર ખ્યાલમે લાવે, તાકે મુદ્દઆ હાસીલ હો

મકના-તિસે હયવાની.

મકના-તિસ, ઉસ પથ્થરકો કેહતે હે, કે જો લોહેકો અપની તરફ ખીંચ લેતા હે હીંદમે ઉસકો ચમકકા પથ્થર કેહતે હે, હકીકતમે અગર ગઓર કીયા જાવે, તો મકના-તિસકે મીજાઝન મ.એને, કશીશ-કે કહે જાતે હે. જો દર હકીકત શાબીલે તસ્લીમ હેં પરવર દીગારે આલમને યે કશીશ તમામ આલમકી મૌજુદાત, ઓર મખલુકાતકે હર ફરદે બશરકો બખશી હુઇ હે. ઓર હર ચીઝમે યે

તાકત મૌજુદ હે. અગર યે ન-હોતી, તો કાનુને કુદરતમેં ફરક આ-જાતા. ઓર દુન્યાકા કોઇ કામ ન-ચલતા. અગર ગઓર, ઓર તવજ્જોસે દેખોગે, તો માઅલુમ હો-જાયેગા, કે તમામ કારોબાર જહાનકે ઇસી કશીશકી ખાસીયતસે ચલ રહે હેં ઇલ્મે-હીયત,કે જાનને-વાલે જાનતે હે, કે સુરજમે એક અયસી કશીશ મૌજુદ હે, કે જો દીગર સૈયારોકો સુરજકે ગીર્દ હરકત કરને-પર મજબુર કીયે હુયે હે. જીસકે સબબ-સે સબ સુરજકે ગીર્દ ફીરતે હે, ઓર ઉનકી કશીશકે દીગર અકમાર, ઉનકે ગીર્દ ચક્કર લગાતે હે, જીન લોગોંકા યકીન હે કે ઝમીનકે ગીર્દ સૈયારે ફીરતે હે વોહ ઝમીનમે કશીશ, ઓર સૈયારોમેં હરકત હોના બતલાતે હે. સૈયારોકી કુવ્વતે જાજીબાકા અસર, જો ઝમીન-પર પડતા હે, વોહ ઈસસે સાફ માઅલુમ હો-રહા હે. કે સુરજકી કશીશસે કાયેનાતે હસ્તી બર કરાર હે ચાંદ કી કશીશસે તમામ રસોકી પયદા-વાર હે. ઝોહલકી તાસી-રસે માદદા લોહા હો-જાતા હે, કેહ-રૂબા, એક કિસમકા ગુદ હે, જો ઘાસકે તીનકેકો અપની તરફ ખીંચ લેતા હે. શમેઅકી રૈશનીકી કશીશ, પરવાનેકો ઘાઇલ કર દેતી હે, ગરઝ-યેકે કુવ્વતે કશીશ, હર ચીઝમે મૌજુદ હે. લેકીન હુમ-જીન્સમે ઝીયાદા હોતી હે ઓર હરએક ચીઝ, અપને અસલકી તરફ જલ્દ ખીંચે જાતી હે. ઇનસાન ઇનસાનોંકો

દેખ-કર, ખુશ હોતા હે મગર હયવાન હયવાનોંકો મિલ-
કર રેહતે હે, ઇનસાન અશ્રફુલ-મખલુકાત હે, ઇસલીયે
ઉસકી કશીશ હર એક ચીઝકો અપની તરફ ખીંચ લાતી
હે. પસ હમારા ફર્ઝ હે, કે અયસી મુ-ત-ખરરીક, ઓર
નાદીરૂલ-વજુદ, કુવ્વતે કશીશકો અપને જીસ્મકે અન્દર
તલાશ કરકે પયદા કરેં, કે જીસકે જજબેસે હમ, કુવ્વતે
એઝદીકે રાઝો (ભેદો) સે વાકીફ હોકર, દુન્યા, ઓર આકે-
બતકી મુશ્કીલોકો હલ કરલે લે-હાજા, ઇસ કિતાબમે
આપકી તવજ્જો ઉસ તરફ દીલા-કર, ઉમ્મીદ કરતા હું, કે
આપ ઝુરૂર ઉસકે હાસીલ કરનેમેં કોશીશસે કામ-યાબ હોગે.

મેસ્મેરી-ઝમ, યા તવજ્જો.

યોગ અભ્યાસ, જો અહલે હુનુદકા કદીમી ઇલ્મ હે,
જીસકે જાનને-વાલે યોગી લોગ બડે બડે ઝબર દસ્ત આલીમ,
ઓર આમીલ હો-ચુકે હે, જો ઇસ ઇલ્મકે જરીયેસે
મુજસ્સીમ-હી પરવાઝ કર જાતે થે, ઓર હવામે મો-અલ્લક
હોકર, ઇબાદત કરતે થે ઓર **સમાધી** (હ-બ-સે દમ)
લગા-કર, ઝમીનકે અન્દરહી અન્દર કહી કે કહીં જા-નીકલતે
થે આપને સદહા રિવાયતે સુની હોગી, કે ફુલાન યોગી,
ફુલાન તારીખકો, ફુલાન મુકામ પર થા. મગર ઉસકે સાથ-હી

દુસરોંને ખ્યાન કીયા, કે નહીં. વોહ (ઉસ રોજ પુલાન જગા થા. પુલાન યોગીને સમાધી લી, ઓર પુલાન મેલે-પર, હમકો વહા મીલા ગરઝ-યેકે ઈસ તરેહકી સદહા રિવાયતેં સુની જાતી હે બહોત લોગોને ઇસ મુ-ત-બરરીક, ઇલ્મકે જરીયેસે કશ્ફ (કરામત) કા દરજા પાયા. ઓર અપની અપની કરામતે દીખલાઇ. ઓર લોગોકો ઈસ ઈલ્મકા કાઈલ, ઓર મોઅતે-કદ બનાયા. જીનકી બુઝુર્ગીકે અબ તક લોગ કાઇલ ચલે આતે હે ઓર આજ તક ઉનકી સમાધો, ઓર મુરતોકો પુજતે, ઓર મુરાદે માગતે હે. અવલીયા અલ્લાહકા રૂત્બા ઈસસે આલા હે. ઓર ઉનકી કરામતેં બે-શુમાર હે.

એ-તિરાઝ—અગર આપ એ-તેરાઝ કરે કે વોહ દર-જયે કમાલ તક પહોચ ચુકે થે, તો ફીર વોહ ગયે કહા? ઝીંદા કયું નહી રહે? અગર આપ રૂહકી બકા, ઓર ફનાકી બારીક રૂમુઝાતકો દેખોગે, તો યકીન કામીલ હે, કે આપકો અયસે લોગોકી મૌતસે ઇનકાર હોગા. મગર ફીર આપકે દીલમે ખ્યાલ પયદા હોગા, કે વોહ મુજસ્સીમ તો નઝર નહીં આતે? ઈસ એ-તિરાઝસે પેશતર આપ રૂહ, ઓર જીસ્મકે તાઅલ્લુકાત-કી તહકીકાત કરે તાકે આપકો માઅલુમ હો-જાયે કે દર હકીકત હમ ગલતી પર હેં લેકીન મેરે ખ્યાલમેં આપકા ખ્યાલભી દુરૂસ્ત હે. કયુંકે

ઝમાનેકે ઇન-કિલાબને ઇન નાદી-રૂલ-વજુદ ઇલમો-મેં ભી સખ્ત ઇન-કિલાબ કર દીયા હે, ઓર લોગોકો યે ઇલ્મ, ભુત, પલીદ, ઓર જાદુ-ગરી, નઝર આતે હે કયુ કે ઝમાન-યે ગુજીસ્તાહી નહી, બલકે ઝમા-નયે હાલ-મે ભી અયસે લોગ મૌજુદ હે, જો ઇસ ઇલ્મકે થોડે બહોત ઇબ તીદાઇ ઉસુલોમે બલકે વોહ દસ્ત-રસ કરકે કુવ્વતે રૂહા-નીકે તમાશે દેખ ચુકે હે, વોહ લોગોકો ઇસ ઇલ્મકી શોઅબોદા બાઝીયા દીખલા-કર, અપના કુતી કર લેતે હે ઓર ઉનકો લોગ જાદુ કેહતે હે ઓર ઇસ ઇલ્મકે હાસીલ કરનેકી હિમ્મત હાર ચુકે હે મગર વાહરે ઝમાનેકી નય રંગીયા! આખીર કાર, “હર ઝવાલે-રા કમાલે” કા જબ વક્ત આયા, તો અહલે યુરોપ-કે મોહક-કોકોને સાયન્સ, ઓર ઇલ્મે રાઝકી સોસાઇટીયા, કાયેમ કરકે અયસે મખફી, ઓર નાદી-રૂલ ઉલુમકી તહકીકાતકો બ-દર્-જયે તકમીલ તક પહોચાયા ઓર ઇસ ઉલુમકે બારીક રૂમુઝકો ઝબ્ત કરકે, ઉન્હોને લોગોકે ખ્યાલાતકો મદદે નઝર રખ-કર, અયસે આસાન તરીકે મુરત-બ કરને શુરૂ કરાયે, કે જીસસે લોગ બ-આસાની જાદુગર બન-સકે. ઓર લોગોકો તવજ્જો, ઓર શૌક દીલાનેકે લીયે, ઉસકા ઇગરેજી નામ હીપ્નોટી-ઝમ, રખખા જીસકો આમ લોગ, મેસ્મેરી-ઝમ, કે નામસે પુકારતે હે ઓર ઇસ ઇલ્મકે મરકો તરીકે બતલા-

કર, ઔર તજરરૂ-બાત દીખલા-કર, લોગોંકો ઇસકા અયસા દીલ-દાહ બના દીયા, કે ઝમાનેમે ઇસકા શૌક, દીન બ-દીન બડહતા ચલા જાતા હે, જીધર દેખો ઉધર, ઇસ ઇલ્મકા ચરચા હો-રહા હે ઔર હર શખ્સ અદના, વ આલા, ઇસકે હાસીલ કરનેકા શાઇક પાયા જાતા હે. કયુ કે યે ઇલ્મ અપની રૂહાની કશીશ, ઔર કુવ્વતે જાજીગાસે સાયન્સમે આલા મદારીજ હાસીલ કર રહા હે, ઔર સ્કુલોકે તાલીમે ઇલ્મો તક, ઇસકે દીલો જાનસે શયદા હો-રહે હે મગર અકસર લોગ, બ-બાઇસે જલ્દ-બાઝીકે સબ્ર, ઔર ઇસ્તીક-લાલસે કામ લેના નહીં ચાહતે, ઔર અપની આઇદા તરક-કીકે ઝીનેસે ગીર જાતે હે ઇસ ઇલ્મકે આમીલકો, સબ્રો ઇસ્તીક-લાલસે કામ લેના ચાહીયે, કયુ કે જીસ કદર શાઇક, અપની કુવ્વતે જાજીબાકો બડહાયેગા, ઉસી કદર ઇસ ઇલ્મકે અજાયેબાતકા મુશાહીદા કરતા જાયેગા. ઔર ઉસકે બે-શુમાર ફવાયેદસે મુસ્ત-ફયેઝ હોતા જાયેગા. ચુ કે ઇસ ઇલ્મમેં રૂહાની તાકતસે કામ લીયા જાતા હે. જીસ-પર ઇસકા તમામ દારો મદાર હે.

રૂહાની તાકત

રૂહાની તાકત, નેઅ-મતે ગયેર મુ-ત રક-કીબા હે. જો યક-સુઇ કલ્બ-સે હાસીલ હોતી હે, ઓર યક-સુઇ, હાસીલ હોતી હે, **તસવ્વુર,** સે, ઓર તસવ્વુર, ઇજ-તીમાયે ખ્યાલાતકા બડા ભારી મરકઝ દીલ હે મગર યે અપની મરઝીકા માલીક નહીં હે, યે અપને મુશીરોકા મોહતાજ હે જો ઇસકો અપને અસલી મુદ-દઆ પર, કાયેમ નહીં રેહને દેતે. ઓર વઝીર બા-તદબીર, ઇસકી આંખે હે' ઓર મુશીર ઇસકે કાન હે જો ઇસ-પર હમેશા ગાલીબ રેહતે હે ઓર યે ઉનકા મુતી, ઓર ફરમા-બરદાર હે કયુકે ઇન્તી-શારે ખ્યાલાત, ઉસ વક્ત હોતા હે, કે જબ કોઇ ખાહીશ દીલમે પયદા હોતી હે, ઓર તમામ ખાહીશોકા મરકઝ દીલ હે. જીસમે તરેહ તરેહકી ખાહીશાત, પયદા હોતી હે, જીનમે એક તો ઉસકી અપની ખાહીશ હોતી હે, જો ઉસકો ખુદ-બખુદ પયદા હોતી હે. ઇસકા નામ અદરૂની (અદરકી) ખાહીશ હે દુસરી ખાહીશકા નામ બીરૂની (બાહેરકી) હે, જો ઉસકો કાનોસે સુનકર પયદા હો જાતી હે મગર યે અદરૂની ખાહીશ પર, જલ્દ ગાલીબ આ-જાતી હે ઓર યે ઉસકા મુરીદ હોકર, અપની આખોસે દેખનેકા મુશ્તાક હોતા હે, સું'કે યે વઝીરે બા-તદબીર, ઉસ શયકી અસલીયત,

ઓર માહીયતકો અછછી તરેહસે દેખ-કર ઉસકો આગાહ કર દેતા હે, જીસકે મશ્વીરેસે ઉસકો ઉસકી મકબુલી-યત હોતી હે અગર આપકો ઇસમેં એ-તિરાઝ હે, તો તજરૂબા કીજીયે, ઓર દેખ લીજીયે આપ અપને ખ્યાલકો એક તરફ લગાઇયે, યાને કીસી ચીઝકી ખાહીશ દીલમે કીજીયે, યુહી જબ આપકે કાનમે કીસી અજીબો ગરીબ ખબરકી આવાઝ પહોચેગી, તો ફોરન આપકી વોહ ખાહીશ માબદુમ હોકર, આપકા દીલ ઉસ તરફ ચલા જાયેગા. ઓર આપકો ઉસ અજીબો ગરીબ, વાકેઆ-કે માઅલુમ કરને, ઓર દેખનેકી ખાહીશ પયદા હો-જાયેગી પસ યેહી ઇન્તે-શારે ખ્યાલાત હે. જીસકે રોકનેસે યકુ-સુઇ-કુલબ પયદા હોકર, તા-કતે રૂહાની, હાસીલ હોતી હે જીસકા તાઅલ્લુક ઝીયાદા-તર દીલ, ઓર આંખોમે પાયા જાતા હે. દેખો જબ હમ કીસી શખ્સકી તરફ મુખાતીબ હોકર, ઉસકો કુછ કેહના ચાહતે હે, તો પેશ્તરહી હમારે મતલબ સમઝ લેતા હે. યે ઉસકે યકુ-સુઇ-કુલબ-કા નતીજા હોતા હે જીસસે વોહ કબલ અઝ બ્યાન કરનેકે હમારે દીલી મનશા પર, હાવી હો-જાતા હે ઇસલીયે યકુ-સુઇ કુલબ, કા હોના હર હાલતમે ઝુરૂરી હે.

યકુ-સુઇ-કુલબ.

યકુ-સુઇ-કુલબસે મુરાદ, અપને ખ્યાલકો એક મરકઝ પર કાયેમ કરના હે. મગર યે બીદુન ઇસ્તીક-લાલ, ઓર

યકીને કામીલકે કાયેમ નહીં હો–સકતા. પસ જીન ઈનસાનમેં ઈસ્તીક–લાલ, ઓર યકીન નહીં, વોહ બે–એતેકાદ હે ઉસકો યે મરતબા હાસીલ નહીં હો–સકતા ઓર વોહ કીસી કામમે કામ–યાબી નહી ઉઠા સકતા દેખો બાઅઝ આદમી, જબ કોઈ કામ શુરૂ કરતે હે તો બ–બાઈસે બે–એતેકાદી, ઓર બે–ઈસ્તક–લાલીકે ઉનકે ખ્યાલાત, મુનેશર હો–જાતે હે ઓર ઉનકા અસલી મુદ્દઆ હાસીલ નહીં હોતા પસ હમારા ફર્ઝ હે, કે હર એક કામકી ઈબ્તીદામે ખાહ ઉસકા નતીજા નેક હો, યા બદ, ઉસમે દીલી તવજ્જોસે હમા–તન મસરૂફ હો–જાના ચાહીયે ઓર દીલમે યકીન કામીલ રખના ચાંહીયે, કે હમ અપને ઈરાદેમે કામ–યાબ હોગે. નતીજેકે લીયે ઈસ્તીક–લાલ, ઓર વક્તકા મુંતેઝર રેહના ચાહીયે પસ શાગીલકો અપને શુગલમે અયસા મુસ્ત–ગર્ક હોના ચાહીયે, કે સિવાયે અપને અંદરૂની મુદ્દઆકે બીરૂની ચીઝોકે સુનને, ઓર દેખનેસે અપને આપકો મુસ્તશ્ના કરદે ગો ઇબ્તીદાઈ હાલતમે અયસી મસરૂફી–યત હોની મોહાલ હોતી હે, મગર રફતા રફતા આદત ડાલને, ઓર ખ્યાલકો એક તરફ લગાનેસે હાસીલ હો–સકતી હે દુનિયાકે તમામ મજાહીબ, ઇસ બાત–પર મુત્તફીક હે, કે યક–સુઇ કલ્બકે લીયે, સબસે પેહલે તસવ્વુર હોના ચાહીયે. જબ તક કીસી બીરૂની ચીઝકા અંદરૂની નકશા, દીલ પર નકશ ન–હોગા, તબ તક તસવ્વુરકા

કાયેમ હોના સખ્ત મુશ્કીલ, બલકે ના–મુમકીન હૈ. અહલે હુનુદને યક–સુઇ કલ્બકે લીયે સબસે અહના દરજા, બુત–પરસ્તીકા કાયેમ કીયા તાકે એક ટાઇમ (વક્ત) મુકર્રરા પર, એક ચીઝકી તરફ તવજ્જો દેનેમે કુવ્વતે ખ્યાલીકો તરક્કી હો. ઓર બુતોકે તસવ્વુરકે બાઅદ, ઇનસાન ઝીંદા સુરતોંકા તસવ્વુર કરકે રૂહાની તાકતકો હાસીલ કરલે કયુંકે તસવ્વુર, બિદુન કીસી ચીઝકો મરકઝ કાયેમ કરનેકે હાસીલ નહીં હો–સકતા તજરૂબા સાફ બતલા રહા હૈ. સુફીયાયે કિરામભી અપને મુરીદકો તસવ્વુર કરનેકી હિદાયત કરતે હૈ. ઓર ઉસીસે વોહ ફયેઝ–યાબ હોતે હે અહલે હુનુદ, શિવાલો, ઓર મદીરોમે બુતોકો પુજતે હે ઓર અહલે તસવ્વુફ અપને પીરકી ખ્યાલી સુરતોકો અપના રાહ–બર બનાતે હૈં. પસ જો લોગ, બુતોકો અપના રાહ–બરે કામીલ સમઝ–કર પુજતે હે, ઓર તમામ ઉમર ઉસમે ગલતા, ઓર પચચા રેહતે હૈ, વોહ સખ્ત ગલતી કરતે હૈ, વોહ રૂહાની તાકતોંકો હાસીલ કરનેસે કોસો દુર રેહતે હૈ, યે ઉસુલ, ઇબ્તીદાઇ યક–સુઇ કલ્બકે લીયે થા, ન-કે હમેશાકે લીયે. પસ અગર કોઇ શખ્સ “હમા ઉસ્ત” કે ખ્યાલસે બુત–પરસ્તી કરતા હે. તો મુઝાયેકા નહીં વોહ ઇસકે જરીયે–હીસે કુદરતે એઝદીકે તમાશે દેખતા હે જો લોગ તસવ્વુરકે રૂમુઝસે વાકીફ હૈં. વોહ ઝાહીરી નઝરમે બુત–પરસ્તીકો બચ્ચોકા ખેલ સમઝતે હૈં.

સુફીયાયે-કિરામ, યક-સુઇ કલ્બ-કે લીયે, ઇશ્કે મિજાઝી-કીભી હિદાયત કરતે હે. તાકે તાલીમકા દીલ, એક તરફ લગ-જાયે ઓર ખ્યાલાતમેં ઇંતિશાર ન-હોને પાયે. બે-શક યક-સુઇ કલ્બકે લીયે ઈશ્કે મિજાઝીકા લટકા બહોત આસાન, ઓર નિહાયત પુર તાસીર, સાબિત હોતા હે. લેકીન ખતર-નાકભી હે, કયુ કે જો કોઇ સાહેબે કિસ્મત હોતા હે, વોહી ઇસ ગોહરે મકસુદસે દા-મ-ને ઉમ્મીદ ભરતા હે. વર ન ઇસ અમીક દરીયાંમે ડુબ-કર, અપની ઝીંદગીભી બરબાદ કરતે હે

આશીકાંને સાદીકકે કિસ્સે, ઓર હિકાયત સુનને, ઓર પરહનેસે, સાફ પાયા જાતા હે, કે જજ-બયે મોહબ્બતમે ઉનકી રૂહાની તાકતે, કીસ હદ તક બડહી હુઇ થીં ઓર ઉન્હોને ઉસકે જરીયેસે વોહ કામ કીયે, કે ઇનસાની તાકતસે બઇદ થે ફેરહાદ,કા શાહ-ઝાદી, શીરીંકી તસ્વીર દેખકર, ઇશ્કે મીજાઝીકા દીલ-દાદાહ બનના, ઓર તને તનહા તેશેસે પહાડ કાટ-કર, નેહર ચલાના, ઝાહીરમે અફસાના માઅલુમ હોતા હે, મગર બ-નઝરે ગઓર, દેખનેસે માઅલુમ હોતા હે, કે યક-સુઇ કલ્બ, ઓર કુવ્વતે રૂહાની-કાહી કરીશ્મા હે. મજનું-કા ઇશ્કે લયલી,-મે મસ્ત, ઓર મહો હોકર, જંગલોકી ખાક છાનના, ઓર સોખ્તા તન, કુલ્હારેકી ઝર્બ સર પર ખાકર, લયલીકા નામ લેના, યે તસવ્વુર, ઓર

ઈજ-તિમાયે ખ્યાલાત-કાહી નતીજા હે. મગર અફસોસ !
કે આજ-કલકે લોગ, ઉનકી હિકાયત, ઓર કિસ્સે સુન-કર,
ઉનસે નફા નહીં ઉઠાતે. બલકે અપને ખ્યાલાતકો ગંદા કરકે,
ઝીંદગી હરામ કર દેતે હે જહા-તક દેખા જાતા હે. વહા
તક કોઈ શખ્સ ઝમા-નયે હાલમે રૂહાની માદ્દા પયદા
કરનેકે લીયે, ઈશ્કે મિજાઝીકા પયરો-કાર નહી હોતા બલકે
શેહવત પરસ્તીકે બે-લુગામ ઘોડે-પર સવાર હો.કર, અયસે
અંધે કુએમે ગીરતા હે, કે જહાસે ફીર ઉસકા નીકલના
મુશ્કીલ હો-જાતા હે તજરૂબા ઈસ બાતકા ગવાહ હે, કે
જબ મોહબ્બતકા ભુત, સર પર સવાર હો-જાતા હે તો
ઇનસાન અપને જા-મયે હસ્તીસે બે-ખબર હોકર, અપની
ઝીંદગીકો તલ્ખ કર દેતા હૈ પસ અગર વોહ જજ-બયે
મોહબ્બતમે અપને ખ્યાલાતકો ના-જાયેઝ અફ્આલસે
રોક-કર, રૂહાની અફ્આલમે લગા લેવે તો બે-મુબાલીગા
કુદરતે એઝદીકે રાઝોસે આગાહ હો-જાયે મગર આબ તો
મોઆમીલા દીગર ગું હો-રહા હે લઝ્ઝતે નફસાની, ઉસકી
આંખો-પર પટ્ટી બાંધ દેતી હે. ઓર દીલકો સીયાહ કર
દેતી હે ઓર યે બાતીની આંખોસે અંધા હોકર, ઉસ દરીયાયે
ભવરકે ગીરદાબમે ચક્કર ખા-ખાકર, ગરકે આબ હો-જાતા
હે. પસ જીસ ગરઝ, ઓર મકસદકે લીયે ઈશ્કે મિજાઝીકા
તરીકા તજવીઝ કીયા ગયા થા, વોહ ગરઝ ઝમાને હાલમે

પુરી નહીં હોતી. ઓર અકસર લોગ બજાયે ફાયેદેકે નુકસાન ઉઠાતે હે. પસ જો લોગ મુન્દર-જયે તરીકેસે, મ ઝીલે મકસુદ તક નહીં પહોચ સકતે, વોહ રૂહાની તાકતસે મતલબ હાસીલ કરનેકે સિવાયે દીગર વસાઇલ ઈખત્યાર કરે,

---

તસવ્વુર.

તસવ્વુર, બહોત તરેહકા હોતા હે મગર તસવ્વુરકે દો મુકામ હે આખે, ઓર દીલ, જીનમે યે ઝાહીર, ઓર પોશીદા રેહતા હે. ઇસ્લીયે ઇસકી દો કિસમે હે યાને તસવ્વુરે અંદરૂની, ઓર તસવ્વુરે બીરૂની મગર જબ-તક અવ્વલ તસવ્વુરે બીરૂની ન હો, તબ તક અંદરૂની તસવ્વુર નહી હો-સકતા કયુ કે જબ-તક હમ કીસી ચીઝકા આખોસે મુશાહીદા નહી કર લેતે, તબ તક ઉસકો કુબુલ નહી કરતે હા, બાઅઝે વકત શુનીદા (સુની હુઇ) બાતોકા ખ્યાલ ઝુરૂર હો-જાતા હે મગર બીદુન ઉસકે દેખને, કે તસવ્વુરમે ઉનકા લાના મુશ્કીલ માઅલુમ હોતા હે પસ ઝાહીરી 'તસવ્વુર આખોમે સમાયા રેહતા હે ઓર અગર વોહ તસવ્વુર સચ્ચા, ઓર દીલસે ઢોયા ગયા હે તો વોહ ઝાહીરી આખોસે નીકલ-કર, બાતીની આખોકે પરદોમે જાકર, એક રૌશની પયદા કર

દેતા હૈ. ઓર હમ ઉસ નુરાની રૌશનીમેં કુદરતે એઝદીકે દીલ-ચસ્પ રાઝોંકા (ભેદોંકા) નઝઝારા કરતે હૈં. પસ જબ-તક ઝાહીરી તસવ્વુર નહો, તો બાતીની તસવ્વુર હોના મુશ્કીલ હૈ. મગર અકસર આમીલોને ઈસકે બર ખિલાફ, પેશ્તરહી બાતીની તસવ્વુરકે લીયે હિદાયત કી હૈ. મગર યે તસવ્વુરકી દુસરી મઝીલ હૈ ઈસમે કલામ નહીં, કે જીન લોગોંકે દીલ કુદુરતસે (કીનેસે) પાક, ઓર સાફ હૈં, વોહ ઈસ મંઝીલ પર પહોચ જાતે હૈં મગર ફીરભી જબ-તક ઉન્હોને કીસી ચીઝકી શકલ ન-દેખી હો, વોહ હરગીઝ ઉસકો તસવ્વુરમેં નહી લા-સકતે એક આમીલસે જબ એક દફા તસવ્વુરકે મુત-અલ્લક જીકર આયા તો ઉન્હોને બાતીની તસવ્વુરકો તરજીહ દેકર ફરમાયા, કે હમ બિલ-કુલ એક આસાન તરકીબ બાતીની તસવ્વુરકી બતલાતે હૈ. જીસકો ઉન્હોંને યુ બ્યાન કીયા, કે રાતકો જબ સોને લગો, તો હાથ, ઓર મોંહ, ધોકર ચાર પાઈ-પર, કે જીસકા સીરહાના શિમાલ, ઓર પાઉ જુનુબકો હો, ચિત લેટ જાઓ. ઓર આખે બંદ કરકે છોટે બરતન, યાને પ્યાલી વ-ગયરા, કા નકશા દીલમે બીઠાઓ. ઓર ઉસકી ગોલાઈ, ચોડાઈ, શકલો શબાહતકી અચસી તસવીરે ખ્યાલી દીલમે બનાઓ, કે ગોયા વોહ તુમ્હારે સામને મુજસ્સીમ પડી હુઈ હૈ. ઈસી ખ્યાલમેં તુમ સો-જાઓ. ઓર કમ અઝ કમ, એક હફતા

તક. ઉસકા તસવ્વુર ખુબ કરો. ઈસકે બાઅદ ઈસસે કીસી બડી ચીઝકી તરફ તવજ્જો કરો ઈસ તરેહ હર રોજ કીયા કરે ગરઝ–યેકે ઈસ તરેહ છોટીસે બડી તક, સાત ચીઝે અપને દીલમે બીઠલા-લો ઉનકા તસવ્વુર તુમકો યહા તક હો–જાયે, કે જબ તુમકો જરાભી ઉસ ચીઝકા ખ્યાલ આ જાયે, તો ફોરન ઉસકી મુજસ્સીમ શકલ તુમ્હારી આખોકે સામને ખીચ જાયે

પસ જબ મશ્ક કામીલ હો–જાયે, તો નિસ્ફ શબકે વક્ત ઈસ તરેહ ચીત લેટ-કર, હાથમે એક છડી, બેદ વ–ગયરાકી લેલો ઔર આસમાનમે ઉસ ચીઝકો, જો કે છડી મારનેસે આવાઝ દેવે, ખુબ તસવ્વુર કરકે, ઉસકો મુજસ્સીમ અપની આખોકે સામને લાઓ જીસ વકત તુમકો પુરા યકીન હો–જાયે, કે દર હકીકત વોહ ચીઝ મેરે સામને રખખી હે, તો વોહ છડી ઉસકો મારો તુમ્હારે તસવ્વુરકી તાકતસે, ઉસ વકત તુમ્હારે કાનો, બલકે અડોસ પડોસકે લોગો–કોભી એક આવાઝ સુનાઈ દેગી પસ ઉસ વક્ત જાનલો, કે હમારા તસવ્વુર અસલી હદ તક પહોચ ગયા હે પસ અયસી મશ્ક, ઔર તજરૂબેકે બાઅદ, તુમ જીસ ચીઝકા તસવ્વુર કરકે, જો હરકતે ખ્યાલી ઉસકો દોગે, તો ઉમદા અસર કામીલ ઉસ–પર પડેગા. ઈસ તરકીબે અમલ પર ગઔર કરનેસે સાફ માઅલુમ હોતા હે, કે સબસે પેહલે આખોં–કાહી તસવ્વુર ઝુરૂરી હે, કયુ કે જીસ

શખ્સને આંખોસે કોઈ ચીઝ નહી દેખી, વોહ કીસ તરેહ ઉસકા તસવ્વુર કર સકતા હે, કયું કે બીદુન ઇબ્તીદા, યાને ઝાહીરી તસવ્વુરકે ઇસ અમલકા કરના ખાહીશ પર મબની હે. ઓર ખાહીશ દીલસે પયદા હોતી હે, પસ જીસ ખાહીશકી તસ્વીર હમને અપની આંખોસે નહી દેખી, વોહ કીસ તરેહ હમારે ખ્યાલમે આ-સકતી હે ? ઇસલીયે સાબીત હે, કે ખાહીશ, યાને ખ્યાલ દીલસે પયદા હોતા હે.

કુવ્વતે ખ્યાલી

ઇનસાનમે સબસે ઝીયાદા કુવ્વતે ખ્યાલીકા જોહર હે, જીસકે ભરોસે પર યે નેક, ઓર બદ કામ કરતા હે બાઅઝ વક્ત યે અપને ખ્યાલસે બહાદુર, ઓર જવા-મર્દ બન-જાતા હે, ઓર બાઅઝ વક્ત બુઝ-દીલ, ઓર ખોફ-જદા હો-જાતા હે ઓર બાઅઝ વકત દકીક ખ્યાલમેં પડ-કર, અપને જીસમ-સેભી બે-ખબર હોતા હે. ઓર ઉસ ખ્યાલકી અકસી તસ્વીર ઉસકે દીલ-પર, અયસી નકશ હો-જાતી હે, કે ઘ ટો તક ઉસમે મસ્ત, ઓર મહો હોકર, ઉસકે વજુદકો કાયેમ કર લેતા હે બલકે કીસી મુશ્કીલ, ઓર મુબ્હમ બાતકો હલ કર લેતા હે ખાલીકને ખ્યાલાતકા મયદાન, ઇનસાનકે લીયે અયસા વસી બના-દીયા હે, કે

જીસમેં દીલકે બે-લુગામ ઘોડે-પર સવાર હોકર, નીચે ઉપર હોતા હુવા, હર લેહઝે, ઓર હર ઘડીમે ચશ્મે-ઝદનમેં કરોડો મંઝીલોકી મસાફત તય કરતા હુવા, ચલા જાતા હે, ઓર ઈસ તરેહ પર અપને અસલી મુકામ-પર વાપીસ આ-જાતા હે, અલ્લાહને ઈસ ખ્યાલકો હમા સિફત મૌસુફ રખ્ખા હુવા હે, કોઈ શખ્સ ઉસકી સિફાતે અસલીસે બાહીર નહીં હો-સકતા જબ તકકે વોહ કુવ્વતે ઈરાદીકો કામમે નહીં લાતા કુવ્વતે ઈરાદી, વોહ જૌહર હે, કે જીસકે જરીયેસે હમ અયસી ચીઝો-પર ગાલીબ આ-જાતે હે કે જો હમારી તાકતસે બાહીર હોતી હે. પસ ગઓરસે દેખને પર સાબીત હોતા હે, કે ખ્યાલી કુવ્વતકી કામ-ચાબીકા ઝીના, (સીડી) કુવ્વતે ઈરાદી હે. પસ જબ તક ખ્યાલ પર કુવ્વતે ઈરાદી યહા તક ગાલીબ નહો, કે ઈનસાન મહવીયતકે આલમમે પડા હુવા દુનિયાકે ધંધોસે બે-ખબર હો-જાયે, જયસા, કે ગેહરી નીદમે સોયા હુવા હોતા હે, તબ તક અસલી ગરઝસે મહરૂમ રેહતા હે તજરૂબેસે દેખ-લો, કે યે દોનો ચીઝે નીદમે ભી મૌજુદ રેહતી હે

હીકાયત-એક તાલીબે ઈલ્મકો મદ્રેસેમે એક રોજ ઉસ્તાદને લીખનેકો દીયા, કે જો ઉસ લડકેકી ઈલ્મી તાકતસે બાહીર થા, લડકા ઉસકો દેખ-કર ચક્કર આને

લગા, મગર ઉસકા ખ્યાલ ઉસ તરફ બંધ-ગયા, કે મેં ઇસકો લીખ-લુગા. મુસવ-વિદા લેકર વોહ ઘર આયા, ઓર ખ્યાલ દુડાને લગા, મગર ઉસકી અકલ ચકરાને લગી, ઓર વોહ અચસી હાલતમે સો-ગયા. ઓર કુછ દેરકે બાઅદ ખાબે ગફલતસે ઉઠા ઓર ચિરાગ રૈશન કરકે ઉસને ઉસ તમામ મુસવ-વિદેકો લીખ-કર રખ દીયા, ઓર ખુદ ફીર સો-ગયા. જબ સુબ્હોકો ઉઠા, તો મુસવ-વિદા, અપના દસ્તી લીખ્ખા હુવા દેખ-કર, મુ-ત-અજ્જબ હો-ગયા, ઓર ઇસ ખ્યાલમે પડા હુવા સોચને લગા, કે મેરે દસ્ત-ખતી મુસવ-વિદેકો કોન લીખ ગયા, ઇસી ખ્યાલમે લડકા મદ્રેસેમેં ગયા, ઓર અપને ઉસ્તાદસે રાતકી સારી સર ગુજીસ્ત એહવાલ બ્યાન કરકે, મુસવ-વિદા દીખલાયા, ઉસ્તાદને લડકેકી બાત સુનકર, મુ-ત-અજ્જુબ હુવા, ઓર ઉસકો ખ્યાલ પયદા હો-ગયા, કે દર હકીકત યે કોઇ અજીબ ભેદ હે, ઇસકો માઅલુમ કરના ચાહીયે. દુસરે રોજ ઉસ્તાદને ઉસસેભી મુશ્કીલ મુસવ-વિદા ઉસકો દીયા, ચુ કે લડકેકા ખ્યાલ પેહલે મુસવ-વિદેકો દેખ-કર, કુછ મઝબુત હો-રહા થા, ઇસલીયે ઉસને બિલા-ઇનકાર, વોહભી લે-લીયા. ઓર ઇસ તરેહ ઘરમે વાપીસ આયા, ઉસ્તાદ ઉસ દીલ-ચસ્પ કેફીયતકો દેખનેકે લીયે રાતકો ઉસકે ઘરમે ઉસ કોઠડી, યા કમરેકે અંદર, એક કોનેમેં બયેઠ

ગયા લડકા ફીર ઉસી હાલતમેં બાઅદ ગઓર, ઓર ફીકરકે સો-ગયા. ઓર કુછ દેરકે બાઅદ ઉઠા. ઓર બ-દસ્તુર કાગજ ઓર કલમ લેકર, અપના મુસવ-વિદા લીખને લગા ઓર મુસવ- . લીખ-કર, ઉસકે નીચે અપને દસ્ત-ખત કર દીયે ઓર સુબ્હકો જબ ઉઠા, તો મુસવ-વિદા લીખખા હુવા પાયા. લડકા સ્કુલમે ગયા ઓર ઉસ્તાદકો દીખલા-કર કહા, કે મેરા તો હાલ બ-દસ્તુર પેહલે જયસા હે, માઅલુમ નહી, કે મુસવ-વિદા રાતકો કોન લીખ-કર રખ-જાતા હે ઉસ્તાદને લડકેને કહા, કે અય અઝીઝ ! તુ અપની અસલી હાલતસે બે-ખબર હે યે સબ તેરા કામ, તેરાહી કીયા હુવા હે. કયા આપ ઈસ તમસીલકો પઢ-કર તવજ્જો નહા દેગે ! ઓર યકીન નહીં લાઈગે, કે કુવ્વતે ખ્યાલી પર, કુવ્વતે ઈરાદી, ઇસ કદર ગાલીબ હુઈ, કે લડકેને બે-ઇલ્મીકી હાલતમે ઉસ દકીક (પેચીદા) મુશ્કીલ સવાલકો હલ કરકે દીખલાયા અયસી સેકડો બાતે આપને દેખી હોગી, યા સુની હોગી મગર આપને કભી ઉન-પર તવજ્જો નહીં કી-હોગી, અગર આપ ઉન-પર તવજ્જો કરે, તો બહોત જલ્દ આપકો માઅલુમ હો જાયેગા, કે દર હકીકત કુવ્વતે ખ્યાલી, ઓર ઇરાદી પર, અલ્લાહને એક જોહરે આઝમ બનાયા હુવા હે, જીસસે હમ અપની કમ તવજ્જોકે બાઇસ મહરૂમ હે. મગર ખ્યાલ રહે, કે બાઅઝ

વક્ત ઈનસાનકા ખ્યાલ ઉસકો મગલુબ, ઔર ખત-રયે જાનમે-ભી ડાલતા હે

હિકાયત-હે, કે એક સાધુકા ચેલા, ગદા-ગરી કરનેકો દુસરે ગાઉમે શામકે વક્ત જાયા કરતા થા ઔર ઇબ્તોદાયે તાઅલીમને ઉસકે દીલમે ભુતકા વહેમ ગાલીબ રખ્ખા હુવા થા પસ જબ રાતકો વોહ ગદાઈસે વાપીસ આતા, તો રાસ્તેમે એક અધેરી જગામે ઉસકો ભુતકા ખ્યાલ સમા જાતા જીસસે ઉસકી તાકત મગલુબ હો-જાતી ઔર વોહ ખૌફસે ભાગતા મગર ઉસને યે રાઝ કીસીકો ન-બતલાયા ઔર દીન બ-દીન, લાગીર હોતા ગયા, એક રોજ ઉસકે ગુરૂને પુછા, કે તુમ લાગીર કયુ હોતે જાતે હો તુમકો કોનસી અયસી ફીકર લગ ગઇ હે ? તબ ઉસને અપને ગુરૂસે કહા, કે મુઝકો કોઇ ફીકર નહી હે, મગર જબ મે ગાઉ-મેંસે ભીક માગ-કર વાપીસ આતા હુ, તો ફુલાન મુકામ-પર, એક સિયાહ ભુત, મુજસ્સીમ હાલતમે મીલતા હે. જીસસે મુજકો કમાલ ખૌફ આતા હે ગુરૂને કહા, કે અછછા ફીકર મત કરો. કલ હમ તુમ્હારે પીછે એક મંતરકા જપ કરેંગે, ઔર તુમને જાતી દફે અપને એક હાથ-પર ખુબ સિયાહી લગા લેના, ઔર જબ વોહ તુમકો દીખલાઈ દેવે, તો સબસે અવ્વલ તુમને ઉસકે મોહ-પર સિયાહી મલ-દેના. ફીર આઇંદા કભી તુમ્હારે સામને ન

આયેગા. પસ ઇસ તરેહ દુસરે રોજ ઉસ સાદુને કીયા. ઓર હાથ-પર તેલ મલ-કર ખુબ સિયાહી મલ-લી. જબ શબકો ઉસી મુકામ પર આયા તો ભુત નઝર આને લગા, ઉસને હસ્બે હિદાયત અપને ગુરૂકે, સિયાહીકા હાથ ઉસકે મોહ-પર ફેર દીયા ઓર બે-ખૌફો ખતર ગુરૂકે પાસ આયા ઓર તમામ માજરા ઉસકે ગોશ ગુજાર કીયા તબ ગુરૂને કહા, કે વોહ આઇના ઉઠા લાઓ, ઓર અપના મોહ દેખા, તો ઉસકો અપના ચેહરા તમામ સિયાહ નઝર આયા ઓર હયરાન હુવા, તબ ગુરૂને હિદાયત કી, કે યે તુમ્હારેહી ખ્યાલકા નતીજા હે દેખ લીજીયે ખ્યાલને ઉસકો ભુતકા વહેમ ડાલા ઓર કુવ્વતે-ઇરાદીને જાયે મુકર્રરા-પર ઉસસે અલાહીદા હોકર, દીલકો મુજસ્સીમ સુરતમે અપના આપ દીખલા-કર, ભુતકા નઝઝાર કરા દીયા ફીર વોહ ખુદહી ઉસકે મોહ-પર, સિયાહીકા હાથ ફેર કર ઉસકા હોસલા બર કરાર, ઓર કાયેમ કર દીયા, પસ કુવ્વતે ખ્યાલી, ઓર ઇરાદીકા જૌહર, હર ઇન-સાનમે મોજુદ હે, જીસકે હાસીલ કરનેકે લીયે, હર વક્ત ઉસકો તલાશ કરની ચાહીયે કયુકે કુવ્વતે ખ્યાલીકી તાકત બડી પુર તાસીર, ઓર જલ્દ અસર કરને-વાલી હે

તજરૂબા-આપ કીસી તનદુરસ્ત, ઓર મઝબુત આદમીકો કેહદે, કે આપકો કયા હો-ગયા હે, કે દીન બ-દીન આપકા

ચેહરા મુરઝાયા જાતા હે ઓર બે-રૈનક (ફીકા) હોતા જાતા હે આપ કયુ નહીં કોઈ ઈલાજ કરતે ! પસ વોહ શખ્સ ફીકર મંદ હોકર આઇનેમે અપના ચેહરા દેખેગા, ઓર અપના હાલ દીગરો-સેભી દર્યાફ્ત કરેગા કે કયા મે પેહલેકી બ-નિસબત કમ-જોર હુ ! ઉસકે કેહને-પર દુસરે શખ્સભી કેહ દેતે હે, કે કુછ માઅલુમ તો અયસાહી હોતા હે. પસ ઉસકે દીલમે ખ્યાલ પુખતા બયેઠ ગયા ઓર તુમ દુસરે તીસરે દીન ઉસકે મીલને-પર ઝુરૂર યાદ કરાદો કે ભાઈ અપના ઈલાજ કરો, ઈસ તરેહ ચદ-રોજકે કેહને-પર, વોહ શખ્સ ખુદ લાગીર, ઓર બીમાર હોના ઝાહીર કરેગા ઓર વોહ ઉસી ફીકરમે પડ-કર, હકી-કતન બીમાર હો જાયેગા બાઅઝ કમ-જોર, ઓર બુઝ-દીલ, આદમી તો ઈસી વહેમ ઓર ફીકરમે મરજાતે હે, યે કોઇ જાદુ નહી સીર્ફ ખ્યાલી કુવ્વતકી તાકત ઉસકે દીલ-પર, અયસી બયેઠ જાતી હે કે વોહ મગલુબ હોકર, ફીકરમે પડ જાતા હે ઓર સુનીયે, કે જબ આપ રાતકો સોને લગે, તો અપના નામ લેકર યે કહે, કે મુઝકો ફુલાન વકત પર બે-દાર કર દેના. પસ ઉસી ટાઈમ પર, આપકી આખ ખુલ જાયેગી. બારહા ઇસકા તજરૂબા કીયા ગયા, તો દુરૂસ્ત માઅલુમ હુવા. પસ ઈન છોટે છોટે મુશાહીદોકો દેખ-કર માઅલુમ હોતા હે, કે ઇન-સાનકે ખ્યાલમે બડી ભારી તાકત હે.

ઓર યેહી વજેહ હે, કે ઇજ-તીમાયે ખ્યાલાતસે તસવ્વુર, ઓર તસવ્વુરસે યક-સુઇ કલ્બ, ઓર ઉસસે રૂહાની તાકત, ઓર રૈશન-ઝમીરી, હો-જાતી હે, ઇસલીયે હમ ઉસકે મુત-અલ્લક ઈબ્તીદાઇ તરીકા દરજ કરતે હે જીસ-પર અમલ કરનેસે બહોત જલ્દ આદમી ફાયદા ઉઠા સકતા હૈ.

મેસ્મેરી-ઝમકે આમીલકે લીયે હીદાયાત.

૧-ઇસ ઇલ્મકો લગ્વ (ઝુટા) ઓર શોબ્દા-બાઝી, મત ખ્યાલ કરો. બલકે ઇસ ઈલ્મકો રૂહાની ગીજા સમઝ-કર, ઈસકે હાસીલ કરનેકા શૌક કરો.

૨-યક-સુઇ-કલ્બ, ઇસ ઈલ્મકી જુઝકે આઝમ હે. બીદુન ઇસકે યે હાસીલ હોના મુશ્કીલ હૈ.

૩-યક-સુઇ કલ્બકે લીયે તસવ્વુરકા હોના લાઝીમી હે. જો બીદુન કીસી ચીઝકી ખ્વાહીશકે નહી હો-સકતા. ઇસ-લીયે અવ્વલ કીસી ચીઝકી ખ્વાહીશ, અમલસે પેહલે અપને દીલમે પયદા કરલો.

૪-તન-હાઇ ઇખ્તયાર કરો. જહા કીસીકી આવાઝભી કાનમે ન-પહોંચે અપને ખ્યાલાતકો એક મરકઝ પર, કાયેમ કરકે ઉસકે ધ્યાનમે લગ જાઓ. ઓર સિવાયે ઈસકે કીસી દીગર ખ્યાલકો દીલમે ન આને દો.

૫–કુવ્વત દેને-વાલી ચીઝોકા ઇસ્તી-માલ કરો, ઇસ શર્તસે, કે તુમ્હારા દીમાગ, ઝઇફ હો, ઓર અપને આપકો અયસી ગીજા, ઓર ફેઅલસે, જહા તક તુમ બચા સકતે હો, બચાઓ જીસસે દીલ, ઓર દીમાગ, કમ-જોર હોનેકા અ દેશા હો.

૬–અયસે લોગોકી સોહબતસે પરહેજ કરો. જો ફેઅલે ના-જાયેઝકે આદી હે ઓર દુસરોંકો-ભી અયસી બાતે સુના-કર, ઉનકે ખ્યાલાતકો બીગાડ દેતે હે.

૭-સચ્ચાઇકો હમેશા પસદ કરો. જુટ બોલનેસે બચો બલકે દરોગ-ગો લોગોકી સોહબતમે ન-જાઓ

૮–અવ્વલ તો લાલચકો છોડ દો. વર ન અમરે વાજેબીસે પેહલુ-તહી ન-કરો હા, ગયેર વાજેબ લાલચકે લીયે હાથ ન-પસારો, કયુ કે લાલચ સબસે ઝીયાદા ઉસકે ખ્યાલાતમે ઇંતીશાર લાને-વાલા હે

૯–જો-જો બાતે ઇસ ઇલ્મકે જરીયે મુશાહીદેમેં આયે, ઉનકો મુશાહીદા સમઝ-કર, કીસી દુસરે પર ઝાહીર મત કરો કયુકે મુજીબે નુકસાને અમલ હોતી હે બ-વકતે અમલ દમે રવા પર તવજ્જો કરો તાકે તુમ-પર હાયેમી વિર્દકા રાઝ ખુલ-જાયે, અકસર ઓહલ્લોકોને અહલે હુનુદમે દમે રવાંકે સાથ સોહંગ, ઓર અહલે ઇસલામને અલ્લા-હુ, ઇસમ-કોહી "ઇસમે આઝમ" બતલાયા હે. જો

તજરૂબેમેં દુરૂસ્ત માઅલુમ હુવા હે જીસકો યકીન નહો, વોહ ગૌ-શયે તન-હાઇમે હમે રવા પર, તવજ્જો કરકે દેખ-લે,

૧૦-હુબ, યાને કીસીકો મોહુબ્બત કરને, યા ઉસકો અપને તાબેમે કરનેકે લીયે કુવ્વતે ઇત-તિસાલ, ઓર બુગ્ઝ, યાને કીસીકો તકલીફ પહોચનેકે લીયે, કુવ્વતે ઇન-ફિસાલસે કામ લો મગર કોસીકો તકલીફ પહોંચાનેમે હત-તલ મકદુર, જહા તક હો-સકે પરહેઝ કરો

મેસ્મેરી-ઝમકે આસાન તરીકે, આંખોંમે કુવ્વતે મકના-તીસી.

આખોમે કુવ્વતે મકના-તીસી હોનેકા વોહ જોહરે આઝમ હે, કે જીસકે જજબેસે હાસીદ મગલુબ હોતે હે, ઓર સગ-દીલ લોગ મગલુબ હોકર, કલબી રાબીતા, ઓર ઇત્તિ-હાદ પયદા કરતે હે. પથ્થર દીલ મોમ હોતે હે. દરીંદે, ઓર પરીંદે હુકમકે તાબે હોતે હે લોગ મુતી, ઓર ફરમા બરદાર હોતે હે ઝઇફ, ઓર ના-વતા, મરીઝ, ઓર દાયે-મુલ મરીઝ, શીફા પાતે હે જીસ ઇરાદેસે ઇસ જોહરે મકના-તિસીકો જીસ-પર ડાલના ચાહો, ડાલ-કર દેખ-લો કે ઉસકો કીસ તરેહ અપની તરફ ખીચ લેતી

હે. નઝર નેક ઔર બદકા જો અસર દુસરોં-પર પડતા હે, વોહ અઝ-હરો મિનશ-શમ્સ હે, દેખો નઝરે બદકે લોગ કીસ તરેહ કાઇલ હે ખુસુસન ઔરતે ઇસકી ઝીયાદા-તર મોઅતે-કીદ પાઇ જાતી હે. કયુ કે જબ બચ્ચા બીમાર હો-જાતા હે, તો ફૌરન નજરે બદકા ગુમાન કરકે તાઅવીજાત, ઓર જતર મતરસે ઉસકા ઇલાજ કરાયા જાતા હે ઓર ઉમુમન બચ્ચોકો જલ્દ આરામ હો-જાતા હે. નઝરકા લગના હદીસે શરીફ-સેભી સાબીત હે ગોકે ઝમા-નયે હાલમે અકસર લોગ ઇસ બાતકે કાઇલ નહીં હે. મગર તજરૂબા ઇસકા શાહીદ હે કે જબ કીસી ખુબ-સુરત (જો અપને દીલકો અછછી લગે) ચીઝ પર, નિગાહ પડ જાતી હે, તો તબીઅત ઉસકી ખુબ-સુરતી પર માઇલ હો-જાતી હે ઓર નતીજા ઉસકા યે નીકલતા હે, કે અગર દોનો તાકતે બરાબર હો, તો મસાવાત રહે અગર એક તરફકી તાકત કમ-જોર હે, તો વોહ ઉસ વકત તાકત-વર આખસે મગલુબ હો-જાતી હે. ઓર અકસર અયસાભી દેખા ગયા હે, કે કીસી શખ્સને બ-નઝરે મોહબ્બત, દુસરે શખ્સકે સાથ આખસે આખ મીલાઇ, તો ફૌરન ઉન શખ્સ પર તાસીર હોગી. ઓર દોનોકે દરમ્યાન એકહી નઝરમે રીશ્તયે મોહબ્બત કાયેમ હો-જાતા હે દેખે નિગાહકી તાસીર, તર ફયેનકે દીલ-પર, મોહબ્બતકા નક્ષ અયસા જમા દેતી

હે, કે દોનોં ગયેર કૌમ, ગયેર જીન્સ, આપસમેં શીરો શકર હો-જાતી હેં. ઇસ જગે મુજે ફીર દોહરાના પડા, કે ઈશ્ક, ઓર મોહબ્બતકી ઇબ્તીદા નિગાહકી તાસીરસે હોતી હે. સચ હે શાયેરોને-ભી ઇસકી તાઅરીફ, ઓર તાસીફમે કોઇ દકીકા નહીં છોડા મગર અકસર લોગ શાયેરોકે ખ્યાલમે મુબાલીગા સમઝતે હે મગર ઉસ-પર તવજ્જો દેનેસે મુબાલીગા માઅલુમ નહીં હોતા ઓર માનના પડતા હે. કે દર હકીકત નિગાહમે ખુદાને બડી તાકત દી-હે ઓર યે નિગાહ,વોહ હોતી હે, કે એ દુસરેકે કલેજેમે નશ્તરકી તરેહ ચુભ જાતી હે, ઓર અપની કાતીલ તાસીરસે દુસરોકો મુતી બના દેતી હે નિગાહ કયા હે? મોહબ્બતકા એક એલચી હે જીસસે કુવ્વતે મકના-તિસી પયદા હોતી હે. કુવ્વતે મકના-તિસી પયદા કરનેકે સદહા તરીકે, ઇસ ઇલ્મકે આમીલોસે જારી હે કોઇ ઇબ્તીદામે ક્રીસ્ટલ (જો એક કિસમકા ગોલ હવાઈ ગોલા હોતા હે) પર મશ્ક કરતે હે. ઓર બાઅઝ આઇનેકો સામને રખ-કર, પ્રેકટીસ (અમલ) કરતે હે બાઅઝ સાફ ગલાસમે પાની ભર-કર, ઉસપર નિગાહ ઠેરાતે હે ઓર બાઅઝ કોઇ ચમકીલી ચીઝકો યા ચિરાગકો મુકાબીલ રખ-કર, નઝર જમાતે હે, યે સબ તરીકે દુરૂસ્ત હે ઓર પ્રેકટીસ કરને-વાલેકો જલ્દ આમીલ બના દેતા હે. મગર ઇબ્તીદાઇ મશ્કમે

મુઝીર (નુકસાન કરને-વાલે,) સાબીત હુવે હેં. હૈ-હાલ એક સહેલ, ઓર આસાન તરીકા, આંખોમેં કુવ્વતે મકના-તિસી પયદા કરનેકા સબસે બેહતર તરીકા યે હે.

આંખોંમેં કુવ્વતે મકના-તિસી પયદા કરના.

અવ્વલ-એક સુફેદ કાગજ, કે જો દબીઝ (જાડા) હો, ઉસકો સાત ઇંચ મુરબ્બા, યાને ચારો તરફ ગોલ કાટ-કર, ઉસકે બીચોં બીચ, યાને દરમ્યાનમેં નિહાયત ઉમદા, ઓર ચમક-દાર, સિયાહીસે રૂપીયેકે બરાબર ગોલ નિશાન કર દો. ઓર ઉસકો ખુબ સિયાહ કરદો. તાકે કીસી જગા ઉસ ગોલ નિશાનમે સુફેદી ન રેહ-જાયે, ઓર બાઅદ-અઝાં, ઉસ કાગજકો એક મોટે કાગજકી ઉપર ઇસ તરેહ સફાઇસે ચસપા કરો, કે ઉસમેં કુરચલી ન પડને પાવે. ઓર કીસી અયસે મકાનમેં, કે જહા શોરો ગુલકી આવાઝ મુતલક ન સુનાઇ દે. શિમાલ (ઉત્તર) કી દીવાર, કે જો સાફ હો, ઉસ દીવાર પર, ઉસ કાગજકો ઉંચા લટકાઓ. કે વોહ સિયાહ ગોલ, અપની નશિસ્ત, યાને બયઠકસે, ઝમીન પર હો, યા કુરસી પર, અપની આંખોકી નઝરસે કરીબ [illegible] બુલંદ (ઉંચી) રહે. ઓર તુમ ખુદ ઉસકે મુકાબીલ, પેહલે રોઝ દો મીટ, ઓર ફીર રફતા રફતા ચાર

ફીટકી દુરી-પર બયઠો, અગર બયઠક, ઝમીન-પર ઇખત્યાર
કી-ગઇ હો, તો **પદમ આસન**, યાને ચોકડી માર કર
બંયઠો, ઓર ઉસ સિયાહ દાગકો ખુબ તવજ્જે, ઓર
ગઓરસે બિલા પલકોકે ગીરનેકે, ટીક-ટીકી બાધ-કર
દેખતે રહો, ઓર સાસકો નાકકે રાસ્તેસે આહીસ્તા આહીસ્તા
ખારીજ હોને દો રોજ મરરા એક ઘટા, યા કમો બેશ,
જીસ કદર તુમ્હારી તબીયત ઇબ્તીદાઇ હાલતમે બરદાશ્ત
કર સકે, ઉસ તરેહ અમલકો જારી રખખો મગર જુ-જુ
તુમ્હારી પ્રેકટીસ બઢતી જાયે, તો અપના વક્તભી બડહાતે
જાઓ, યહા તકકે હર રોજ તુમકો દો ઘંટે ઉસકી મશ્ક
કરનેકી આદત હો-જાયે, ઇબ્તીદાઇ અમલમે આખોસે આસુ
જારી હોગે, ઓર કુછ થકાવતસે તકલીફ માઅલુમ હોગી.
મગર ઉસકા નતીજા ખતર નાક (દેહશત-ભરા) નહીં હે બલકે
મુફીદ નીકલેગા કયુ કે આખોમે નુરાની રૌશની પયદા
હોગી પસ હસ્બે હિદાયત, જબ તુમ ખુબ નઝર જમા કર,
ગઓર ઓર તવજ્જોસે ઉસ સિયાહ નિશાનકો દેખોગે, તો
અવ્વલ, પેહલે-હી રોજ વર ન દો-ચાર રોજમેં-હી
આપકો ઉસ સિયહ હલકેકે ગીર્દ નુરાની રૈશની નઝર
આયેગી, મગર ખ્યાલ રહે, કે ઉસકો ઇસ કદર જલદી
કયામ નહી હોગા કભી નઝર આવેગી, ઓર કભી ગુમ
હો-જાયેગી, લેકીન રોજ મરરાકી મશ્કસે વોહ નુર, હાયેસ

હોતા જાયેગા. ઓર બાઅઝ વક્ત, ઉસ સુફેદ રૈશનીમેં
સુફેદ રંગકે બાદલોંકે ટુકડે દીખાઈ દેંગે ઈસ્રે તરેહ કુછ
દીનોં તક ઉસ રૈશનીમે અજીબ તગૈયુર, ઓર તબદ-દુલ
હોતા હુવા નઝર આયા કરેગા તબ વોહ નુર કાયેમ હો-
જાયેગા ઓર ઉસમેં તરેહ તરેહકી અજીબ, ઓર ગરીબ
શકલેં નઝર આયા કરેંગી ઓર બાઅઝ વાકેઆત, કબલ
અઝ વકત દીખલાઈ દેગે ઓર વોહ નુરાની રૈશની,
આમીલકી નઝરોંકે સામને કાયેમ હો-જાયેગી ઓર જીસ
વક્ત, વોહ ઉસ સિયાહ નિશાન પર નઝર ડાલેગા. તો વોહ
તમામ નુર ઉસ હલકેકે ગીર્દ, (ચૌ તરફ) બલકે મકાન અમલમે
મૌહીત નઝર આયેગા મગર ઈસ જગે યે બતલા દેનાભી
ઝુરૂરી હે, કે બાઅઝ ગમી-ઉલ હીસ શખ્સો-કો કઈ કઈ
દીનો તક રૈશની નઝર નહીં આતી. ઓર જકી-ઉલ હીસકો
એક દો રોજ-મેહી ઉસકા નઝઆરા હોના શુરૂ હો-જાતા હે
ઓર ફૌરન ઉસકો સુફેદ રંગકે બાદલોંકે ટુકડે, ઈધર
ઉધર ચક્કર લગાતે દીખલાઈ દેતે હે, ઓર કિસમ કિસમકી
રંગતેં, ઓર શુઆએં નઝર આકર, થોડે દીનોકી મશ્કે
કામીલસે વોહ દુઇકા પરદા ઉઠ જાતા હે. ઓર આખોંકે
અકરૂની પરદોમે યે નુરે હકીકી, દાખીલ હોકર, આમીલકો
અપનીહી કુવ્વતે ખ્યાલી, ઓર તાકતે ઈરાદીકે જોરસે મયદાન,
ઓર જંગલ, ઓર અરવાહે, નઝર આને લગતી હે ઓર ઉનકે
અજીબ, ઓર ગરીબ અહ્વાલ, આમીલ પર ઝાહીર હોતે હે.

પસ આમીલકો ચાહીયે, કે અપની મશ્કકો બઢહાવે. ઔર ઉસમેં નાગાહ ન-હોને દે, કયુંકે નાગાહ કરના મુજીબે ખરાબીયે અમલ હોગા. બલકે વકતે મુકર્રરાસે તજાવુઝ ન-કરે ઔર બરાબર ઉસ ટાઇમ પર અપની મશ્ક (અમલ) કો જારી રખખે, પસ ઇસ અમલસે આખોમે કુવ્વતે મકના-તિસી પયદા હો-જાયેગી. ઔર ફીર વોહ શખ્સ, જીસકી તરફ નિગાહ જમા-કર, ચદ લમહે તક દેખેગા, તો ઉસપર ઉસકા રોઅબ છા-જાયેગા. ઔર ઉસકી નેક, ઔર બદ તાસીર, આમીલકી કુવ્વતે ઇરાદીસે ઉસ-પર મોઅસ્સર હોગા. હમ મુકર્રર બતલા દેતે હેં, કે ઉસ સિયાહ દાગકી રોજના મશ્કસે આમીલકો જો ખુશી, ઔર તસકીન હાસીલ હોતી હે, ઉસકા અદાઝા વોહ ખુદહી કર સકતા હે, કયુ કે ઇસ તરીકેમેં ઇજ-તિમાયે ખ્યાલાત, ઔર તસવ્વુર, ઔર યક-સુઇ કલ્બ, ઔર કુવ્વતે રૂહાની, યે ચારો ચીઝેં મૌજુદ હે, જીસસે આમીલ ખુદ મુસ્ત-ક્રિઝ હો-સકતા હે, પસ રૂહાની તાકતકે હાસીલ કરને, ઔર કુદરતે એઝદીકે મખફી રાઝ માઅલુમ કરનેકે લીયે, સબસે પેહલા ઝીના (સીડી) આખોમે કુવ્વતે મકના-તિસી, પયદા કરતા હે, જીસકી તરકીબ બિલકુલ આસાન બતલા દી-ગઇ હે

મેસ્મેરીઝમકી ચંદ ઇસ્તીલાહોંકા તજકેરા.

૧ આમીલ=ઇસ ઇલ્મકે અમલ કરને-વાલેકો આમીલ કેહતે હે. જો કુવ્વતે મકના-તિસીકા અસર, દુસરોં-પર ડાલતા હે

૨-માઅમુલ=ઉસકો કેહતે હે઼, કે જીસ-પર અમલ કીયા જાયે,

૩-ક્રીસ્ટલ=એક બિલ્લોરકા સાફ, ઓર શફ્ફાફ, ચમક-દાર ગોલા હોતા હે.

૪-ખાબે મકના-તિસી=વોહ શીરીં ખાબ હે, જો આમીલકી કુવ્વતે જાજીબાસે માઅમુલ પર પડતા હે ઓર વોહ હાલતે કસીફસે લતીફમે ચલા જાતા હે. ઓર ગયેબકી બાતે બતલાતા હે. માઅમુલ ઈસ અમલસે દુર, દરાઝકે સફર કર સકતા હે

૫-પાસ=પાસ ઉસકો કેહતે હે, કે જીસકે જરીયેસે નુરાની રૈશની જીસ્મકે તમામ હિસ્સોમે ફયલાઇ જાતી હે અવ્વલ સરસે પાઉં તક પાસ કરનેકો લોંગ યાને લંબા પાસ કેહતે હે. ઓર સરસે સીને તક પાસ કરનેકો છોટા પાસ કેહતે હે ઉલટા પાસ ઉસ વક્ત કીયા જાતા હે, કે જબ માઅમુલકે જીસ્મસે નુર અલાહીદા કરકે ઉસકો બેદાર કીયા જાતા હે.

પાસ કરનેકી તરતીબ.

આપકો આખોમે કુવ્વતે મક્નાતિસી, પયદા કરને સાથહી, પાસ કરનેકી મશ્કભી કરની ચાહીયે, ક્યુંકે જીસ વક્ત આપ કીસી-પર કુવ્વતે જાજીબાકો આખોકે જરીએ ડાલોગે, તો ઉસકી કમી બેશી આપકો પાસોકે જરીયેસે કરની પડેગી. ઇસલીયે વાજેબી ઓર ઝુરૂરી હે, કે આપ ઉનકી મશ્કભી રોજ-મર્રા કરલે. પસ મશ્કકે લીયે એક મુફેદ દબીઝ કાગજોકી સો વરકકી મુજીલ્લીદ કિતાબ બનવા લો ઓર રોજ-મર્રા ઉસ-પર, દસ બીસ મીનીટ તક પાસ કીયા કરો અગર મુનાસીબ હો, તો ઝીયાદાભી કીયા કરો પસ અવ્વલ ઉસ કિતાબકો ખોલ-કર, અપને સામને રખ લો ઓર અપને દોનો હાથોંકો ખોલ-કર, કિતાબકે ઉપ સામનેસે અપની તરફ઼કો લઓ, મગર એહતિયાત રખ્ખો કે ઉંગલીયોકે સીરે કિતાબસે ન-લગે ઓર કરીબન નિસ્ ઇચ કિતાબસે ઉપર રખ્ખે પસ ઇસ તરેહ બાર બા ઉપરસે અપની તરફ઼ હાથોકો લાઓ ઇસકો ઉલટા પાસ કેહતે હેં, ઇસ તરેહ પાસ કરનેસે રૌશની બાહિરસે ખીંચ આતી હે ઓર ઉસકે બર ખિલાફ઼ કુવ્વતે જાજીબા કીસ ચીઝમેં દાખીલ કર સકતે હો, ઇસી તરેહ રોજ-મર્રા પ્રેક્ટીસ કરનેસે બ-જરીયે પાસોકે જીસ ચીઝમે રૌશન દાખીલ કરોગે, તો ફીર ઉસમેસે આરીજભી કર સકોગે.

અમલ મકના-તિસીકે દરજે.

બાઅઝ આમીલ ઇબ્તીદાયે મશ્કમેં જબ કીસી માઅ-મુલ પર અમલ કરતે હેં, ઓર દેખતે હે, કે માઅમુલ પર ઉનકે અમલકી કુછ તાસીર પડી હે, તો જલ્દ-બાઝીસે માઅલુમ પર સવાલાત કરને શુરૂ કર દેતે હે. મગર માઅ-મુલ સિવાયે ખામોશીકે ઉનકો કુછ જવાબ નહીં દેતા ઉસ વક્ત જલ્દ-બાઝ આમીલ ઘબરા કર, અપને અમલકો ખરાબ કરકે માઅમુલકી તબીઅતકો બીગાડ દેતે હે, ઇસ લીયે આમીલકો યાદ રખના ચાહીયે, કે બાબે મકના તિસીકે સાત મરતબે (દરજે) હે ઓર ફીર હરએક મરતબેકે તીન તીન દરજે હે. પસ માઅમુલ પર અમલ કીયા જાયે તો અમલકી તાસીર હોને પર આમીલકો દેખના ચાહીયે કે માઅમુલ પર જીસ કદર તાસીર હુઇ હે, વોહ કીસ દરજેકી હે અગર આમીલ માઅમુલકે મરતબેકો દેખ-કર, કુછ દર્યાફ્ત કરેગા, તો ઉસકા જવાબ કાફી, વ શાફી, પાયેગા અગર આમીલ કોઇ અયસા સવાલ કરેગા, કે જીસકે જવાબ દેનેકા મરતબા માઅમુલકો હાસીલ નહીં હુવા. યાને ઉસ મરતબેમે માઅમુલ નહીં પહોચા તો વોહ અવ્વલ તો કુછ જવાબ નહી દેગા, અગર દેગા, તો ગલત બયાની કરેગા. ઇસ-લીયે યે અમર સબસે મુકદ્દમ હે, કે આમીલ અપને

માઅમુલ પર, અપને અમલકા અસ્તઆ દેખ-કર, ઉસસે સીલ-સીલે ગુફ્તગુ શુરૂ કરે. ઇસ-લીયે ઉન સાતો હાલ-તોં કો બતલા દેના મુનાસીબ સમઝ-કર, જેલમેં (નીચે) ઉસકા ખુલાસા લીખ્ખા ગયા હે, કે જીસસે વાચેકીનોકો ઉનકા ખ્યાલ રહે.

હાલતે ત-બ-ઇ=યે વોહ હાલત હે, કે જીસમેં માઅમુલકે હોશો હવાસ કાયેમ રેહતે હે, મગર ઇસ હાલતકે દરજયે અલેફ, મે મુસ્તકીલ મિઝાજ, ઓર દરજયે બે-મે આમીલકે કેહને પર અમલ, કરતા હે, ઓર દરજયે જીમ, મેં પહોચ-કર, ઉસકો અપના સર ચકકર ખાતા હુવા, ઓર આખેં બોજ-વાલી માઅલુમ હોતી હે, કભી આખેં બંદ કરતા હે, ઓર કભી ખુદ બ-ખુદ ખોલ દેતા હે.

હા-લતે નીમ-ખાબી—ઇસ હાલતમે માઅ-મુલ કભી સોનેકી ખાહીશ કરતા હે, ઓર કભી ખુદ બખુદ જાગ ઉઠતા હે, ઓર યે હાલત, હા-લતે તબઇ-સે બહોત મીલતી જુલતી હે, મગર ઇસ હાલતમે માઅમુલકો ઝાહીરી કામોંકી તરફસે કુછ બે-તવજ્જા-સી હો-જાતી હે, ઇસ હાલતકે દરજયે અલેફ, મે ખા[illegible] શી ઇખત્યાર કરતા હે, ઓર દરજયે બે, મેં સોનેકી ખા[illegible] કરતા હે, ઓર અપની ત-બ-ઇ હાલતકો ભુલ જાતા હે, ઓર દરજયે જીમ, મેં અપને

ઈર્દ ગીર્દકી ચીઝોકો ભુલ-કર, ચુપ ચાપ ખામોશ હો-જાતા હે, ઓર દુસરોકી બાતે સુનતા હે, મગર જવાબ નહીં દેતા હાં, બુલાને-પર આવાઝ દેતા હે, મગર કોઈ સવાલકા જવાબ સમઝમે આવે, ઓર સમઝમેં કોઈ ન-આવે જીસ વક્ત અમલસે ઉસકા માઅ-મુલ અયસી હાલતમેં પહોચ જાયે, તો આમીલકો યકીન રખના ચાહીયે, કે અબ ઉસ-પર ખાબે મકના-તિસી જલ્દ પયદા હોકર, ઉસકી ઝાહીરી ખાહીશોકો મીટા દેગી

હા-લતે ખાબે મકના-તિસી—ઈસ હાલતકા નામ ખાબે અમીકભી હે, યાને માઅ-મુલકી જીસમાની હરકત બિલકુલ માઅદુમ હો-જાતી હે, ઓર સબ બે-ખબરીકે આલમમે ચલા જાતા હે, ઝાહીરી હવાસ ઉસકે મોઅતલ (બેકાર) હો, જાને હે, મગર ઝીંદગીયે મૌજુદાકા હાફીઝા ઉસકો બાકી રેહતા હે, ઈસ હાલ ત-કે દરજયે અવ્વલમેં ઉસકી તબીઅત આરામકી તરફ ઝીયાદા મુત-વજ્જા હોતી હે, ઓર બોલના પસંદ નહીં કરતા બલકે બ ત સુન-કરભી જવાબ નહીં દેતા ઓર દરજયે બે, ઝાહીરી હવાસોસે અલગ હોકર, બાતીની હવાસોકો કાયેમ કરતા હે, ઓર દરજયે જીમ, મે યે બિલકુલ અપને જીસમસે બે-ખબર હો-જાતા હે, ઓર ઉસકી તમામ હરકાતે જીસમાની મસદુદ (બંદ) હો-જાતી હે, ઓર યે અયસા આલમે બે-ખબરીમેં હો-જાતા

હે, કે અગર અયસી હાલતમે ઉસ-પર અ-મ-લે જરરાહી કીયા જાયે, તો ઉસકો મુતલક દર્દ વ-ગયરા, મહસુસ (માઅલુમ) નહીં હોતા.

હા-લતે ખાબે બેદારી—જબ માઅ-મુલ ખાબે મકના-તિસીકે દરજયે જીમ,મે હોતા હે તો વોહ બહોત જલ્દ ઉસી હાલતકો છોડ-કર, ખાબે બે-દારીકી હાલતમે ચલા જાતા હે ઉસ હાલતમે માઅમુલ હસ્બે ખાહીશ ખુદ અન્દરૂની હવાસોસે બેરૂની ચીઝોકો બીલા ખોલને આખોકે દેખતા હે. જીનકો દેખકર, બાઅઝ વક્ત ખુશ, ઓર બાઅઝ વક્ત મગ-મુમ (દીલગીર) ભી રોતા હે ઉસકે દરજયે અલેફ. મે નઝદીક નઝદીકકી ચીઝોકો દેખતા હે ઓર આમીલકી બાતકો સુનતા હે મગર આમીલકે હુકમસે કીસી જગે જાના પસન્દ નહીં કરતા ઓર દરજયે બે,મે નુરાની રોશનીકે નુરસે ઉસકા કલ્બ મુનવ્વર હો-જાતા હે. ઓર દરજયે જીમ, મે ઉસકી બાતીની આખે ખુલ-જાતી હે ઓર ઉસકો ખુશબુ, ઓર બદબુ, ઓર મઝા, ઓર બદ મઝા-કી તમીઝ નહીં રેહતી વોહ આમીલકે હમ-ખ્યાલ હો-જાતા હે જીસ બાતકા આમીલ, ઉસકો યકીન દીલાવે, ખાહ વોહ જુટહી બોલતા હો, મગર માઅમુલકો ઉસકા કામીલ યકીન હો-જાતા હે અગર ઉસ હાલતમે આમીલ તજરૂબા કરના ચહે, તો માઅમુલકો કોઈ કડવી ચીઝ દેકર કેહતે હે, કે યે ચીઝ

બડી શીરીં, હે ઓર ઇસકા મઝા નીહાયત ઉમદા હે, તો માઅમુલ ઉસકા ઉસકો મોહુમે લેકર આમીલકે તસવ્વુરકે બ-મુજબ શીરીં, ઓર બા-મઝા બતલાયેગા. અગર માઅમુલ આમીલકી મરઝીકે બર ખિલાફ બતલાવે, તો જાન લેના ચાહીયે, કે માઅમુલ અભી ખાબે બેદારીકી હાલતમે નહીં પહોચા.

હા-લતે અદરૂને બીની-ઇસ હાલતમે માઅ-મુલ હરએક ચીઝકી અદરૂની કેફીયત, ઓર માહીયતમે આગાહ હો-જાતા હે ઓર ઉનકો વોહ બ-ખુબી દેખતા હે. ઝીંદગી ઓર મૌતકે વાકેઆત બતા સકતા હે ઇસ હાલતકે દરજ્યે અલેફ, મેં આમીલ જીસ બાતકો કહે, ઉસકા તસવ્વુર ઉસકે દીલ-પર બયેઠ જાતા હે ઓર દરજ્યે જીમ, મે આમીલકે પુછને પર, ઉસકા રાઝ (ભેદ) બતલાતા હે મરીઝોકી બીમારીકી કેફીયત, ઓર ઉનકે ઈલાજકે લીયે નુસખે વ-ગયરાભી બતલા દેતા હે. ઓર ઉનકી ઝીંદગી, ઓર મૌતકી ખબરભી દે-દેતા હે

હા-લતે બિરૂને બીની-ઈસ હાલતકો ગયેબ-બીની, યા પેશ-ગોઇભી કેહતે હે. ઇસ હાલતમે માઅમુલમે એક અયસી તા-કતે રૂહાની પયદા હો-જાતી હે, કે જીસસે યે દૂર દરાઝકી ચીઝોકો દેખ સકતા હે. આમીલ જીસ મુકામ પર, ઉસકો જાનેકા હુકમ દેવે, વહા રૂહાની તાકતસે પહોંચ

જાતા હૈ. કોઇ ચીઝ રાસ્તેમે ઉસકો નહીં રોક સકતી ચશ્મે-ઝહનમે તમામ આલમકી સયેર કર સકતા હૈ, ઓર આમીલકે હુકમસે અદમ મૌજુદ ચીઝોકો રૂહાની તાકતસે મૌજુદ કર લેતા હૈ હર એક પોશીદા ચીઝકા રાઝ બતલા દેતા હૈ, આમીલ જીસ ચીઝકી નિસ્બત ઉસકો કહે, વોહ ફૌરન ઉસકે સામને આ-જાયેગી મખફી ઉલુમકે તરીક, ઓર ફવાએદ, ઓર મુશ્કીલ બાતોકો હલ કરકે બતલા દેગા. ગરઝ યે, કે યે વોહ હાલત હૈ, કે જીસસે મામુલ આલમે અરવાહસે ગુફતગુ, ઓર ઉનકે હાલાતસે બખુબી આગાહ હો-જાતા હૈ મગર ઉસકે દરજયે અલેફ, મે દુર દરાઝકી ચીઝોકો દેખતા હૈ, ઓર દરજયે બે, મે ઉસકો તમામ આલમકી સયેર કરનેકી તાકત પયદા હો-જાતી હૈ. ઓર દરજયે જીમ, મે પહોચ-કર, તમામ ચીઝોકે મખફી હાલાત ઉસ-પર મુન-કશીફ હો-જાતે હૈ ઓર આલમે અરવાહસે ઉસકો ગુફતગુ કરને, ઓર સુનનેકી તાકાત હો-જાતી હૈ, ઓર ઉસકા દીલ રૌશન ઝમીરીકી તરફ મુત-વજ્જા હોતા જાતા હૈ ઓર યે રૌશન ઝમીરીકે દરજેમે પહોચનેકી કોશીશ ખુદ બખુદ કરતા હૈ.

હા-લતે સમાધી (ક-બ-સે દમ)-યે વોહ મરતબા હૈ, કે જો યોગી, યા અહલે તસવ્વુફકે સિવા કીસીકો હાસીલ નહીં હોતા, કયુંકે ઇસ દરજેમે પહોચ-કર, ઇનસાન તમામ

દુન્યાયે માફીઝ-ઝમીરસે આગાહ હો-જાતા હે, ઔર એકહી નઝરસે કોસીકો નિહાલ, ઔર કોસીકો પાયે-માલ કર દેતા હે. જીસ તરેહ ઈન્સાન હા-લતે ત-બ-ઈમે દુન્યાવી ખાહીશોંકા ગુલામ બન-કર, દુસરોંકી તાઅબે-દારી ઈખત્યાર કરતા હે, ઇસ તરેહ ઇસ હાલતમે દુન્યાકી તમામ ચીઝે, ખુદ બખુદ ઉસકી ગુલામ બન-કર, ઉસકી તાઅબે-દારીકે લીયે ઉસકે પીછે ભાગતી હે, મગર યે તમામ ચીઝોકો હેચ સમઝ-કર, ઉસ જાતે પાક, વહ-દહુ લા-શરીક, મે અપને આપકો મીલા-કર, મતલબ હાસીલ કરતા હે, ઇસ હાલતમે માઅ-મુલકા પહોંચના સખ્ત મુશ્કીલ હે, કયુ કે ઇસ હાલતમેં ગયેરકી મોહતાજગી નહીં રેહતી. બલકે તમામ મૌજુદાતે આલમકી બાદશાહત મીલ-જાતી હે, ઇસ હાલતકે તીનો દરજે યકસાં હેં, મગર ઇસ કદર ઝુરૂર ફરક હે કે દરજયે અલેફ, મેં તમામ દુન્યાવી ખાહીશો-કો હેચ તસવ્વુર કરતા હે ઔર દરજયે જીમ, મેં વોહ બાદશાહતકા મરતબા હાસીલ કરકે કીસીકો શાહ, ઔર કીસીકો ગદા બના દેતા હે, લેકીન યે મરતબા હરએક શખ્સકો મીલના મુશ્કીલ હે ઇસ-લીયે ના-મુમકીન હે, કે માઅ-મુલ આમીલકી રૂહાની મદદસે ઇસ દરજેમે પહોચ જાયે, હા, અગર આમીલ ખુદ ઇસ દરજેકા હોગા, તો વોહ માઅમૂલકો તો કયા ? બલકે જીસ તરફ નિગાહ ઉઠા-કર દેખેગા, તો વોહી ઇસ મરતબે

મૈં પહોંચ જાયેગા. પસ જો શખ્સ ઈસ મરતબેકો હાસીલ કરના ચાહે, તો વોહ તમામ ઈબ્તીદાઈ રાસ્તા, ઈસ અમલકા હલ કરકે, માઅમુલોકો છોડ-કર, ફીર અપને આપ પર અમલ કીયા કરે જીસકે મુખ્તે-સર તરીકે, ઓર અમલ ઈસ કિતાબમે આગે દર્જ કીયે હે

કુવ્વતે ઇરાદીકે જજબેકી તાસીરાત.

જબ આમીલ, અપની ઇબ્તીદાઈ મશ્કમે કામીલ મશ્ક કર ચુકે, ઓર આખોમે મકના-તિસી કુવ્વત, બખુબી પયદા હો-જાયે, તો ચાહીયે કે ફીર ઈસકો મુખ્તલીફ અશીયા પર તજરૂબા કરકે, અપની મેહનતકા નતીજા દેખે તાકે ઉસકે દીલકો તસકીન હો-જાયે કે દર હકીકત મેરી મેહ-નતકા સમરા દુરૂસ્ત નીકલા અવ્વલ દો પ્યાલે મીટટીકે લેકર, એકહી વક્ત પર ઉન દોનોમે જવકે દાને બો-દો જબ વોહ એક ઇચકે કરીબ ઉગ-કર ઉચે હો-જાયે, તો એક પર નિશાન અલેફ, ઓર એક પર નિશાન બે, કરદો ઓર હરરોજ સુબોહકે વકત, મુકર્રરા ટાઈમ પર નિશાન અલેફ, કો દાઈં, (સીધી) ઓર નિશાન બે, કો બાઈં જાનીબ દોનોકો કરીબ કરીબ રખ-કર, દોનો પર હર રોજ મિલા-નાગાહ, ઇસી તરેહ અમલ શુરૂ કરો, ઓર પ્યાલા અલેફ,

ઓર બે, દોનોં પર ખુબ ચકસાં નજર જમાઓ, ઓર કુવ્વતે ઇરાદીકી તાકત ઉન-પર, ઇસ તરેહ ડાલો, કે પ્યાલા (અલેફ) કી નિસ્બત, અયસા તસવ્વુર કરો, કે ઉસકે પોદે બઢ રહે હે, ઓર પ્યાલા (બે) કી નિસ્બત, અયસા તસવ-વુર કરો, કે ઉસકે પોદે બ-નિસ્બત (અલેફ,) કે પ્યાલેકે છોટે હોતે જાતે હે ઇસ તરેહ હર રોજ વકતે મુકર્રરા પર અમલ કરકે, ઉનકો ઉઠા-કર રખ-દીયા કરો પસ કુછ દીન ગુજરનેકે બાઅદ, ઉન દોનો પ્યાલોકે પોદોકો દેખ-લો, કે પ્યાલા (અલેફ) કે પોદે, બ-નિસ્બત પ્યાલા (બે) કે બડે હોગે. ઇસ અમરકી એહતીયાત રખ્ખો, કે ગલતીસે કીસી રોજ અમલ ઉન-પર બ- અકસ (ઉલટા) ન-હો-જાયે. યાને પ્યાલા (અલેફ) કો (બે) કી જગા ન-રખ્ખા જાયે અમલ કરતે વકત ઉસકા બરાબર ખ્યાલ રખ્ખે, ઓર જીસમે જવ બોયે ગયે હો, વોહ સુખ ન-જાયે, ઇસ-લીયે ઉનકો પાનીસે ઝીંદા રખ્ખો

કુવ્વતે ઇરાદીકી નાદીર તરકીબેં.

યે એક નાદીર અમલ હે ઇસકે કરનેકો યે તરકીબ હે, કે અવ્વલ એક સુઇ બારીક લેકર, ઉસકે દરમ્યાનમે એક બહોત બારીક ધાગા ઇસ તરેહ બાંધો, કે જબ ઉસકો ઉઠાયા

જાવે, તો તરાઝુકી માનીંદ ઉસકા વઝન દોનોં તરફ યકસાં રહે. ફીર ઉસકો ઇસ તરેહ એક તન-હાઇકી જગામે મેખ ગાડ-કર લટકા-દો મગર એહતીયાત રખ્ખો, કે ઉસ જગે હવાકા ગુજર નહો ઓર વોહ લટકતી હુઇ સુઇ દીવારસે ન લગી હો ફીર તુમ ઉસકે મુકાબીલ દમ રોક-કર દો-ઝાનુ બયેઠ જાઓ. ઓર સાસ ઇસ કદર આહીસ્તા આહીસ્તા લો, કે સુઇકો તુમ્હારે સાસ લેનેસે જુંબીશ નહો ઓર તુમ અપને દસ્તે રાસ્ત (સીધે)કી પાચો ઉગલીયા એખીઠી કરકે ઉગલીયોકે સીરે સુઇકે અયેન કરીબ લે-જાઓ. ઓર એહતીયાત રખ્ખો, કે તુમ્હારી ઉગલીયોકે સીરે ઉસ સુઇસે મીસ યાને લગ ન-જાવે. મગર સુઇકે બિલકુલ કરીબ રહે ઓર તુમ આહીસ્તા આહીસ્તા અપને હાથકો પીછે હટાતે આઓ. ઓર દીલમે ઇસદેકા પુરા તસવ્વુર રખ્ખો. કે સુઇ ઉગલીયોકી તરફ ખીંચી હુઇ ચલી આ-રહી હે રોજ-મરરા એક ઘટે (કલાક) તક યે મશ્ક (અમલ) કીયા કરો એક હફતા બલકે ઇસસે પેશતર હી અયસા હોગા, કે સુઇ તુમ્હારે ઇરાદેકે મોવાફીક કશીશ કરેગી ઓર રફતા રફતા યહા-તક નૌબત પહોચ જાયેગી, કે વોહ સુઇ જીસ કદર તુમ હાથ હટાઓગે, ઇસ કદર વોહ તુમ્હારે હાથોકી તરફ આયેગી ઓર અગર તુમ હાથ ઉસકી તરફ બડહાઓગે, તો વોહ ખુદ બખુદ પીછે હટતી હુઈ ચલી જાયેગી

૪૯

કુવ્વતે ખ્યાલીકા શોઅબોદા.

યે–ભી એક અજીબ શોઅબોદા હે, જીસકી તરકીબ યે હે, કે એક અયસા રૂપીયા લો. કે જીસમેં ચાંદીકા કંડા લગા હુવા હો, ઉસ કંડેમેં સિયાહ રેશમકા દોરા આધા ગજ લંબા બાંધ દો ઓર ફીર એક કાચકા સુફેદ ગલાસ મેઝ (ટેબલ) પર રખ દો ઓર ફીર અપની કોહની મેઝ પર રખ–કર, દોરેકા સીરા સીધે હાથકી ચુટકીમેં પકડ લો. ઓર રૂપીયેકો ગલાસમેં ઇસ તરેહ લટકા દો, કે વોહ ન ગલાસકી પેંદીસે લગે, ઓર ન ગલાસકે ઇરદ ગીરદ, બલકે અયેન ગલાસકે દરમ્યાનમેં લટકા હુવા રહે ઉસ વકત તુમ અપને દીલમેં ખુબ તવજ્જો, ઓર ગઓરસે ખ્યાલ કરો. કે અબ કીતને બજે હોગે પસ ચંદ–રોજ ઇસ તરેહકી મશ્ક કરનેસે જબ તુમ ખ્યાલ કરોગે, કે ઇસ વકત કીતને બજે હેં, તો ફોરન જીતને બજે હોગે. ઇતનીહી દફા વોહ રૂપીયા ખુદ બખુદ ગલાસમેં ટક્કર લગાયેગા. ઓર જીતને બજે હોગે, ઇતનેહી બજાયેગા. જબ યે મશ્ક અછછી તરેહ હો–જાયે, તો જબ દીલ ચાહે, ઉસ વકત જીસ કદર બજે હોં, વોહ માઅલુમ કરે. મેઝ પર ગલાસ, ઓર કોહની, રખને ઓર લટકાનેકી તરકીબ લીખ્ખે મુજબ ધ્યાનમે રખ્ખો.

હયવાનોં પર અ-મ-લે મકના-તિસી.

અગર હયવાનોકો અપના મુતી, ઔર મુસખ્ખર કરના ચાહો, તો ઉન-પરભી ઇસ અમલકી વયસી-હી તામીર હો-સકતી હે, જયસી-કે ઇનસાનો પર હોતી હે. લેકીન હયવાન, ઇસ અમલકી તાસીર કો કુછ દીક્કતકે સાથ કુબુલ કરતે હે, કયું'કે જીન નશીબ, ઔર ફ્રગઝ, યાને (નીચ-ઉંચ) કો મદ્દે નઝર રખ-કર, ઇનસાન પર અમલ હોના હે. યે બ-બ.ઇસ ન-સમઝને હમારી બાતોંકે ઉસ તરકીબ પર નશીસ્ત, વ બરખાસ્ત (બયેઠના-ઉઠના) નહી કરતે, ઔર આમીલકો બડી મુશ્કેલ, ઔર દીક્કતસે ઉન-પર કુવ્વતે મકના-તિસીકા અસર ડાલના પડતા હે પસ ગયેર જીન્સ પર કુવ્વતે ઇરાદીકે ડાલનેમે બહોત દીક્કત, ઔર તકલીફ હોતી હે. જીસ ગયેર જીન્સ પર અમલ કરના ચાહો, તો સબસે અવ્વલ ઉસ જીન્સકે પચ્ચા-ઇશી બચ્ચો-પર અમલકી પ્રેકટીસ, ઔર મશ્ક કરો ઔર રફ્તા રફ્તા ઉસસે બડો-પર કરતે જાઓ ઇસ તરેહકી પ્રેકટીસ, ઔર મશ્કસે ઉપ જીન્સકે તમામ હયવાન ખુરદો કલાન, જીન પર કે તુમ અ-મ-લે મકના-તિસી કરોગે, વોહ ફૌરન ઇસ અમલકો કુબુલ કરેગે, ઔર તુમ્હારે મુતી રહેગે અકસર આપને સુના હોગા, કે ફુલાન શખ્સને ખુન-ખાર જાન-વરોંકો અમલકી તાસીરસે

બિલ્લા ખાઈને ખતર ગરદન પકડ લીયા. ઓર ઉસ જાનવરને કાન તક ન હીલાયા. ફુલાન શખ્સકે પાસ એક અયસા અમલ થા, કે વોહ ઉડતે હુયે જાન-વરોકો તાઅવીજ દીખલા-કર નીચે ખેચ લેતા થા. ઓર વોહ ઉસકે પાસ આકર બયેઠ જાતે થે, ઓર જબ વોહ કેહતા થા, કે ઉડ જાઓ, તો વોહ ઉડ જાતે થે, પસ અયસે અમલોકા અકસર લોગ *અમલ, યા જાદુગરી-સે નિસ્બત દીયા કરતે હે, જો ઉનકે નઝદીક દર હકીકત અમલ, યા જાદુગરી હે, મગર યે સબ કુવ્વતે મકના-તિસી સે-ભી હો-સકતા હે, ઇસ ઇલ્મકે આમીલ, અપની કુવ્વતે ઇરાદીસે સાકીન ચીઝોંકો મુ-ત-હર્રીક, ઓર મુ-ત-હર્રીકકો સાકીન કરકે દીખલા દેતે હે, તો ફીર યે કોઇ બડી બાત નહીં, કે ઇસ કુવ્વતકે જરીયેસે કીસી હયવાનકો અપને હુકમકે તાબે, ઓર ફરમાન્ કર લીયા જાયે, જીન લોગોકો ઇસ-પર એતેકાઝ હો, વોહ મુન-દરજયે જેલકે તજરૂબે પર અમલ કરકે દેખ લેવે.

તજરૂબા—બિલ-કુલ આસાન તજરૂબા હે, જીસકો હર શખ્સ ખુદ કરકે દેખ સકતા હે એક બિલ્લાકા છોટા

* અમલ, અમલીયાત કી બાબતમે કિતાબ, ઝીદા-કરામાત. ઓર વઝાયેફે-કાદેરી. હમારી તરફસે છપી હુઇ હેં અગર કીસીકો ઉસકા શૌક હો, તો મ ગવ-કર દેખે. ઝીદા-કરામાત, કે આઠ આને, ઓર વઝાયેફે-કાદેરી, કે છે આને કીમત હે.

બચ્ચા અમલકે લીયે મંગા-લો ઔર ઉસકી ખુરાક નાશ (ખાના-પીના) અછછા રખ્ખો. ઔર ઉસસે મોહબ્બત, ઔર પ્યાર ઝીયાદા કરો. નજાસત, ઔર ગીલાઝતસે ઉસકો પાક રખ્ખો. હરરોજ તન-હાઈ મકાનમે ઉસકો મુકાબીલ (સામને) બીઠા-કર, ઉસકે ગલેમેં રસ્સી ડાલ-કર, એક ખુટીસે ઉસકો બાંધ-દો. ઔર ઉસકી પેશાની, ઔર આંખો પર ખુબ નઝર જમાઓ, ઔર ટીક-ટીકી બાંધ-કર દેખો ઇસ બાતકી ચહા પરવાહ ન-કરો, કે ઉસને આંખ બંધ કરલી હે તુમ બરાબર ઉસ-પર નઝર જમા-કર, ખુબ ગઔર ઔર તવ-જ્જોસે ઉસકે ચેહરેકી તરફ દેખતે રહો મુત્તવા-તર કઈ રોજ તક યે અમલ કરતે રહો ચહ રોજકી મશ્ક (અમલ) કે બાઅદ, ઉસ બીલ્લીકે બચ્ચેમેં તુમ્હારી કુવ્વતે મકના-તિસીકા અસર હો-જાયેગા. ઔર તુમ દેખોગે, કે વોહ તુમસે મોહબ્બત ઝીયાદા કરેગા ઔર જો ઇશારા તુમ ઉસકો ઝબાનસે યા આંખસે કરોગે, ઉસકો ફૌરન વોહ સમઝ જાયેગા ઔર તુમ્હારે હુકમકી તામીલ કરેગા. અગર તુમ ઉસકો બે-હોશ કરના, યા નીંદમે સુલાના ચાહતે હો, તો ઉસકે દોનો બાઝુ પકડ-કર, ઉસકી આંખોકી પુતલીયો પર નિગાહ જમાઓ ઔર ખુબ તવજ્જોસે, ઔર તસવ્વુરસે ઉસકો ખાબે મકના-તિસીમે ડાલ રહા હુ અયસા ખ્યાલ કરો, ફીર દેખો, કે થોડી દેરમે ઉસકો નીંદ આને

લગેગી. પસ તુમ ઉસકો લીટા-કર, ઉસ-પર પાસ કરને શુરૂ કરદો, થોડી દેરકે બાઅદ દેખોગે, કે વોહ ગેહરી નીંદમેં સોયા હુવા હે.

ઇનસાનોં પર અ-મ-લે મકના-તિસી.

તજરૂબેસે દેખા ગયા હે, કે સબ લોગોં-પર અ-મ-લે મકના-તિસીકા અસર યકસા નહીં હોતા ઇસ-લીયે કે બાઅઝ ઇનસાનોમે કુદ-રતન કુવ્વતે મકના-તિસી ઝીયાદા હોતી હે ઓર બાઅઝ લોગ ઇસ ઇલ્મકી કુતુબકા મુતાલા કરકે બડે હોશીયાર હો-જાતે હેં. ઓર વોહ અમલકે વક્ત, અયસે વસાયેલ ઇખત્યાર કર લેતે હે કે જીનસે ઉન-પર અમલકી તાસીર ન હો-સકે પસ આમીલકો ચાહીયે, કે જહાં તક હો-સકે અપની કુવ્વતે જાજીબાકો ખુબ મઝબુત કરે. તાકે વોહ હર એક પર અપને અમલકી તાસીર યકસાં ડાલ સકે. ઇબ્તીદામે યે અમલ છોટે બચ્ચો પર કરના ચાહીયે. ઓર રફ્તા રફ્તા ઉસસે બડો-પર કરનેસે જલ્દ કામ-યાબી હોતી હે. અવ્વલ કોઇ અયસા છોટા બચ્ચા, કે જીસસે તુમકો દીલી મોહબ્બત, ઓર ઉન્સ હો ઉસકો અપના માઅમુલ બનાઓ. ઓર હમેશા ઉસસે મોહબ્બત, ઓર પ્યાર, ઓર ઉસ-પર તન-હાઇમેં હરરોજ બીલા-નાગ:હ અમલ કરો. તાકે આદત

સબ પર યકસાં અમલ કરનેકી તાકત તુમમેં પયદા હો–જાયે મગર બાઅઝ હાલનોમે મુખ્તલીફ બચ્ચો, ઔર જવાન આદમીયોં પર અમલ કરનેમે ના–કામયાબી હોતી હે, ઈસ લીયે ચાહીયે, કે અવ્વલ જબ કોસી ના–વાકીફ પર જીસસે પેહલે ઇસ અમલકા સાબીતા ઈત્તોહાદ નહો ઉસ–પર અમલ કરના ચાહો, તો અવ્વલ શનાખ્તકે લીયે, યે તરકીબ ઈખ્તીયાર કરો કે ચદ લડકો–કો, બિલા–કયદે ઉમર, એક સીધી કતારમે પાઉકે સહારે બીઠલાઓ. ઔર વોહ સબ અપને હાથ ઈસ તરેહ રખખેં કે ઉનકી હથેલીયા ઉપરકો રહે

ઔર આમીલ ઉનકી હથેલીયોકે નીચે અપને હાથકી ઉગલીયોકે સીરોકો એક સીરેસે દુસરે સીરે તક મસલતા હુવા, યાને હરકત દેતા હુવા ચલા જાયે, મગર આમીલકી ઉગલીયા ઉનકી હથેલીકી નીચેકી સતેહકો ન–લગે. પસ ઇસ તરેહસે મુત્ત-તવાતર હરકત દેને પર, ઉનમેસે બાઅઝકો કુછ ન કુછ અસર માઅલુમ હોગા. કીસીકો ગરમી, ઔર કીસીકો સરદી, ઔર કીસીકો હાથકી હથેલીયોમે ખારીશ,(ખુજલી) ઔર જીસમમેં ગુદ–ગુદી માઅલુમ હોગી. બલકે કીસીકો અપને જીસમમે સુઇયા ચુભતી હુઇ, ઔર કીસીકો બદનમે સન સના–હટ માઅલુમ હોગી. પસ જીસ–પર અયસા અસર માઅલુમ હો, ઉસ–પર ખાબે મકના–તિસી, જલ્દ ગાલીબ આયેગા. ઉસકો અપના માઅમુલ બના–લો.

દુસરી તરકીબ—માઅમુલકી શનાખ્તકી-નિસ્બત યે હે, કે માઅમુલ ખુબ-સુરત, ખુશ વઝેઅ, નાજુક મીઝાજ, ખુશ કલામ, પાકીઝા તન, નફાસત પસંદ, રાસ્ત-ગો, આખે રસીલી, ઓર નેક આદત હો, અગર લડકા હો, તો ૧૪ સાલસે ઝીયાદા નહો ઓર ઓરત ખાહ કીસી ઉમરકી હો, તો મુઝાયેકા નહીં મગર આમીલકે લીયે, યે સખ્ત કયેદ હે, કે માઅ-મુલ ખાહ લડકા હો, યા ઓરત હો, મગર ઉસસે ગયેર તાઅલ્લુક, પયદા કરના તો દર કિનાર રહા, મગર ઉસકા ખ્યાલભી દીલમે ન-લાયે. સીર્ફ રૂહાની સિલ-સિલેકે પયદા કરનેકે લીયે ઉસસે મોહબ્બતકા રીશ્તા કાયેમ કરે, અયસા માઅમુલ અગર હોગા, તો જલ્દ અસર કુબુલ કર સકેગા.

મેસ્મેરી-ઝમકે ફાયેદે.

૧—આમીલકે હમ-ખ્યાલ, માઅ-મુલ હો-જાયેગા. ઓર હુકમકા તાઅબે-દાર રહેગા

૨—આમીલકે કેહને-પર, હર એક ચીઝસે બ-મુજબ મનશાયે આમીલ, મોહબ્બત, ઓર દુશ્મની કરેગા.

૩—માઅમુલ, આમીલકે કેહને પર, ખાસ શય પર રગબત કરેગા.

૪–આમીલ, માઅમુલકો જહા ભેજના ચાહેગા, વહાં વોહ જાયેગા.

૫–આમીલકે હુકમ બ–ગયેર, માઅમુલ ખાબમે કીસી દુસરે શખ્સકી બાતકા જવાબ નહીં દેગા

૬–માઅમુલ પર, આમીલ જરરાહી (ઓપ્રેશન) બીલા તકલીફ પહોચનેકે કર સકતા હે.

૭–માઅમુલ ગુમ–શુદા અશખાસ, ઓર જરો માલકા પતા બતલા સકતા હે,

૮–માઅમુલ હસ્બુલ હુકમ આમીલકે, મુરદા અરવાહોસે બાત ચીત, કર સકતા હે

૯–જીસ શખ્સ પર અમલ મેસ્મેરી–ઝમકા બાર બાર કીયા જાયે, ઉસકો કોઈ આસેબ, યા મર્ઝ નહીં હોતા.

૧૦–આમીલ, ઇસ ઇલ્મકે જરીયેસે મરીઝોકા ઈલાજ કર સકતા હે. ઓર બ–ગયેર દવાઈકે બાઅઝ મરઝોકો દફા કર સકતા હે. ઓર અદવી–ચાત પરભી મેસ્મેરી–ઝમકા અમલ કરકે ઉનકો મોઅસ્સર કર સકતા હે.

મેસ્મેરી–ઝમકે નુકસાન.

૧–આખકી મરક બડહાનેમે બહોત જોરસે આખેં ફાડ–કર ન–દેખો.

૨–અમલ કરનેકે વકત રૈશની અમલ કરનેકે મકાનમેં બરાબર રખ્ખો. કે જીસસે તુમ માઅ–મુલકી આંખોસે બ–ખુબી આખે મીલા–કર અમલ કર સકે.

૩–માઅમુલ અયસા હો, કે જીસકો ગલત(ઝુટા) બ્યાન કરનેકી આદત નહો ઓર સવાલ કરને પર દુરૂસ્ત જવાબ દેવે. અગર કીસી વક્ત સહુ–વન (ભુલસે) ગલત જવાબ દેવે, તો બાર બાર ઉસે પુછો, તાકે જવાબ રાસ્ત (સચ્ચા) દેવે,

૪–સવાલ અયસા કરો, કે જીસકો વોહ બ–ખુબી સમઝ લેવે ઓર કોઇ બાત અયસી ન–પુછો, કે જો ઉસકે હદદે ઇમકાનસે બાહેર હો. યાને જીસ દરજેકા અમલ હો, ઉસી દરજકા સવાલ કરો

૫–ઇબ્તીદાયે મશ્કમે માઅમુલકો અયસી જગા જાનેકો ન–કહો, કે જહા ઉસકો ખૌફ હો મસલન, અરવાહ વ–ગયરાકે પાસ મત ભેજો. અગર ભેજતે હો, તો માઅમુલકે ગીર્દ રૈશનીકા દાયેરા ખુબ મઝબુત બાધ–દો.

૬–જબ તક માઅમુલ, ઇસ બાતકા જવાબ ન–દેવે, તબ તક દુસરી બાત ઉસસે ન–પુછો, ઓર ઉસસે બાર બાર સવાલ કરકે દીક (હયરાન) ન–કરો.

૭–અગર માઅમુલ, તુમ્હારે હુકમ પર કીસી શખ્સસે લડને લગે, તો બેહતર હૈ, કે તુમ ઉસકે હાથમે રૈશનીકા ડંડા પકડા દો. તાકે વોહ ફતેહ પાવે, વર ન માઅ–મુલ બડા મગલુબ હો–જાયેગા.

૮—અગર માઅમુલકો કીસી અંધેરે, યા તારીક મકાનમેં કીસી ચીઝકી દર્યાફ્ત, કરનેકે લીયે ભેજો, તો ઉસકે હાથમે નુરકા રોશન ચિરાગ દે દો તાકે વોહુ ઘબરા ન-જાવે,

૯—અગર માઅમુલકો કીસી બુલદ જગા-પર ચઢહાના ચહતે હો, તો માઅમુલકે વહા પહાચને પર, નુરકી રોશનીકી સીડટી વહા લગા દો ઔર ઉસકો કેહુ-દો, કે સીડહીકે રાસ્તેસે ઉપર ચલા જાયે,

૧૦—માઅમુલસે પેસ્તર ઇકરાર કરા-લો, કે વોહુ તુમ્હારે હુકમ બ-ગયેર કહી ન જાયે કયુ કે બાઅઝ અવકાત આલમે અરવાહુમે જાકર, માઅમુલ વાપીસ આના પસદ નહીં કરતા

બાબે મસ્મા-તિઝી, પયદા કરનેકા તરકીબે

અવ્વલ—જીસ શખ્સ પર અમલ કરના ચહો તો ઉસકો અપને મુકાબીલ (સામને) ઇસ તરેહુ બીઠલાઓ, કે પુસ્ત ઉસકી શિમાલકી જાનીબ રહે ઔર મોહ જુનુબકી તરફ હો માઅમુલ દો-ઝાનુ હોકર બયઠે. ઔર આમીલ ઇસ તરેહુ ઉસકે મુકાબીલ કીસી કદર ઉંચા બયઠે. ઔર માઅમુલકે દાયે હાથકે અગુઠેસે, અપના બાયા અગુઠા, ઔર બાયેસે દાયે અગુઠેકા સીરા ઇસ તરેહસે મીલાવે,

કે આમીલ, ઓર માઅમુલકે અગુઠેકે નાખુન, ઉનકે અપને અપને જીસમકી (બદનકી) તરફ રહે ઓર યે તજરૂબેસે સાબીત હોના હે, કે અગર આમીલ, ઓર માઅમુલ, ઇસ તરેહસે પાચા ઉંગલીયોકે સીરે મીલા-કર અમલ કરે, તો બહોત જલ્દ અસર હોગા

પસ ઉપર લીખખે બ-મુજબ બયઠક ઇખ્તયાર કરકે, આમીલ ખુબ નઝર જમા-કર, દીલી તવજ્જોસે માઅમુલકી આખોકી અદરૂની પુતલીયોકો ટીક-ટીકી બાધ-કર, બીલા ગીરને પલકોકે દેખે, ઓર મઅ-મુલકો બયેઠનેકે વક્ત હિદાયત કરદે, કે વોહ અપને તમામ ખ્યાલોકો તરક કરકે આમીલકી નઝરસે મીલા-કર, બિલા ગીરને પલકોકે દેખતા રહે, ઓર આમીલ તસવ્વુર કરે, કે માઅમુલકી આખોમેં કુવ્વતે મકના-તિસી ભર કર ઉસકે દીમાગમે રોશની જમા હો-રહી હે, ઓર ઉગલીયોકે જરીયેસે કુવ્વતે ઇરાદી ગરદીશ કરકે, માઅમુલકે કલબમે પહોચ રહી હે

તજરૂબા—જીસ વકત આમીલ ઇસ તરેહસે અમલ શુરૂ કરેગા, તો ઉસકો માઅલુમ હો-જાયેગા, કે માઅમુલ ઓર મેરે દરમ્યાનમે ઉગલીઓકે સીરોસે, એક બીજલીકી માનીન્દ તેજ હરકત, સર સરા-હટ કર રહી હે, યે વોહ નુર હે, કે જો આમીલકે દાયે હાથકે અંગુઠેસે નીકલ-કર, વોહ માઅ-મુલકે અગુઠેસે હોતા હુવા, સીધે બાજુસે માઅ-મુલકે કલબમેં પહોચ-કર, ચક્કર લગાતા હે.

ઈસ-લીયે આમીલકો ઉસ વક્ત ખુબ ગઔર, ઔર તવજ્જોસે ખ્યાલ કરના ચાહીયે, કે યે નુર મા‍અમુલકે બિરૂની હવાસો પર ગાલીબ આકર, અંદરૂની હવાસોકો રૌશન કર રહા હે, ઔર ઉસ-પર ખાબે મકના-તિસી પયદા હો-રહી હે, પસ કુછ દેરકે બાઅદ આમીલકી કુવ્વતે ખ્યાલી, ઔર ઇરાદીકા અસર માઅમુલ પર પડેગા, ઔર માઅમુલકા ચેહરા સુર્ખ, ઔર આખોમે નીંદ આની શુરૂ હોગી કભી આખે બંધ કર લેગા, ઔર કભી ખોલેગા પસ જબ વોહ બાર બાર અયસા કરને લગે, તો માઅમુલકો કેહ-દો, કે અપના બદન ઢીલા છોડ-દેવે તાકે ઉસ-પર અમલ રૂહાનીકી તાસીર જલ્દ હો મગર ખ્યાલ રહે, કે બાબઝ લોગ, અયસેભી દેખે ગયે હે, કે જીનકો જો પેહલી આદત સોતે વક્ત આખે ખુલ્લી રખનેકી હોતી હે, ઔર ઉન-પર અયસા અમલ હોનેસે બ-દસ્તુર અપની આદતકે મોવાફીક આખે ખુલ્લી રખતે હે અગર અયસે માઅમુલ પર ઇ-તેફાકસે અમલ હો, તો બર વક્ત ગાલીબ હોને ખાબે મકના-તિસી, કે આમીલકો ચાહીયે, કે માઅમુલકી આખે, ખુદ નરમ હાથસે બંધ કરદે, ઔર બાઅદ અઝા આમીલ અપને દાહને હાથકા અંગુઠા, માઅમુલકી બાઇ આખ, ઔર બાયે હાથકા અંગુઠા, માઅમુલકી બાઇ આખ, ઔર બાયે હાથકા અંગુઠા દાઇ આંખકે બિલકુલ કરીબ, ઔર ઉસકે અબરૂ પર ઈસ

તરેહ રખ્ખે, કે વોહ મારુમુલકે જીસમસે ન-છુયે', મગર બિલકુલ કરીબ તર રહે' ઓર આમીલ તસવ્વુર કરે, કે માઅમુલકો નુરસે મુનવ્વર કર રહા હું ઓર ઇસ મુનવ્વર નુરસે માઅમુલ, આ-લ-મે આબમે જા-રહા હે, પસ થોડી દેરકે બાઅદ, માઅમુલ જલદી જલદી સાંસ લેના શુરૂ કર દેગા. ઓર સોયા હુવા માઅલુમ હોગા

જબ માઅમુલ પર ગેહરી નીંદ આને લગે, તો આમીલ કો ચાહીયે, કે ઉસકો બ-આરામ, ઉસ જગા લીટા દેવે. ઓર ઉસકે સીધે હાથકી તરફ શિકમ (પેટ) કે નઝદીક બયેઠ-કર, આમીલકા જીસમ, માઅમુલકે જીસમકો ન-લગે, ઓર બિલ-કુલ કરીબ બયેઠ-કર, અપને દોનો હાથોસે બ-ગયેર છુનેકે જીસમકો સરસે પાઉ તક લબે પાસ કરે. યાને ખુલ્લે હાથોકો ચેહરેસે પાઉ તક લાવે ઓર જબ પાઉ પર પહોચે, તો અપની મુઠ્ઠી બંધ કર લેવે ઇસ તરેહ હર પાસમે બધ મુઠ્ઠીકો ચેહરેકે પાસ ખોલ-કર પાઉ તક લાવે યહ મરતબે લબે પાસ કરનેસે માઅમુલ બિલકુલ આ-લ મે બે-હોશીમે હો-જાવેગા ઓર ઉસકો અપને જીસમકી બિલકુલ ખબર ન-રહેગી

અયસી હાલતમે આમીલ, માઅમુલકો બડી મોહબ્બત, ઓર પ્યારસે બુલાવે ઓર આહીસ્તા, ઓર નરમ આવાઝસે ઉસસે બાત કરે, મગર તજરૂબેસે દેખા ગયા હે,

કે બાઅઝ હુશીયાર માઅમુલ અયસે બે-હીસ હો-જાતે હેં, કે વોહ આમીલકી બાતકા જવાબ નહીં દેતે અયસી હાલત દેખ-કર, આમીલકો ઘબરાના, ઓર ફીકર મંદ હોના નહીં ચાહીયે. બલકે મીઝાજકો બરાબર કાબુમે રખ્ખે, ઓર સીધે હાથકે અંગુઠેકો નીહાયત આહીસ્તા, ઓર નરમીસે દબાવે અગર ઉસ-પરભી ન-બોલે, તો હાથોંકી હથેલી-યોંકે જરીયેસે ઉસકે કાનોમે શુનવાઈકી રોશની પહોચાવે. અગર ઉસ-પરભી ન-બોલે, તો ઉસકે જીસમ પર ચંદ મરતબે ઉલટા પાસ કરકે, ઉસકો સુખાતીબ કરે તબ માઅ-મુલ, આમીલકી બાતકા જવાબ દેગા અવ્વલ આમીલ, માઅમુલસે દર્યાફ્ત કરે, કે વોહ કહાં હે? અગર વોહ અપની મૌજુદગી કીસી દીગર મુકામ પર બતલાવે, તો આમીલ ઉસકો વાપસીકી હિદાયત કરે અગર વોહ ખૌફ જદા હોકર, રોને યા ચીલ્લાને લગે, તો ઉસકો હૌસલા ઓર તસલ્લી દેકર, ઉસકા બાઈસ દર્યાફ્ત કરે અગર વોહ કીસી જગેસે ખૌફ આનેકી કેફીયત બયાન કરે, તો અપને તસવ્વુરસે ઉસકે ખૌફકો દુર કરે, અગર કોઈ શખ્સ ઉસકો સાતા હો, તો ઉસકે હાથમેં તુરકી લાઠી દેકર, ઉસકો દીલેર બનાવે અગર કીસી અયસે શખ્સસે મુકાબીલા હોના બયાન કરે કે જહાં ઉસકો જાનકા ખતરા હે. તો તુરકી તલવાર ઉસકે હાથમે દેકર, મુખાલીફકો જેર કરાવે.

ગરઝ-યે કે માઅમુલકો હર તરેહમે બહાદુર જવાં-મર્દ બના-દે. અગર માઅમુલ, અમલકે મકાનમે ખંદા-રૂ (ખુશ-મિઝાજ) હોકર અપની મોજુદગી બતલા-દે, તો અવ્વલ ઉસમે રોશનીકા રંગ દર્યાફ્ત કરે ખ્યાલ રહે, કે બાઝે મકના-તિસીકી રોશનીકા રંગ સુફેદ, ઓર કીસી કદર નીલ-ગુંભી હોતા હે અગર ઉસકે બરઅકસ (ઉલટા) બતલાવે, તો ચેહરે પર ચંદ પાસ કરકે સુફેદ રોશની હોનેકા ઉસકો યકીન દીલાવે. જીસ વક્ત માઅમુલ, ઉસ રોશનીકો કુબુલ કરે તો અવ્વલ અમલકે મકાનકી અશીયા (ચીઝે) ઉસસે દર્યાફ્ત કરે અગર વોહ ઠીક ઠીક બતલાવે, તો ફીર ઉસસે દીગર હાલાત માઅલુમ કરે ઓર જો-જો બાતે આમીલ ઉસસે દર્યાફ્ત કરના ચાહે, તો નિહાયત આરામ, ઓર શીરી કલામીસે કરે ચું કે માઅમુલ આમીલકે હુકમમે હોતા હે. ઓર વોહ દુસરેસે કલામ નહી કરતા ઓર ન ગયેરકો બાત પુછને-પર જવાબ દેતા હે જબ તકકે આમીલ કીસી દીગર શખ્સસે માઅમુલકો ઈજાઝત ન-દેવે પસ માઅમુલ પર પુરા અમલ મકના તિસીકા તારી હો-ગયા, તો વોહ રૂહાની શીશેમે અપની બાતીની આંખોસે મૈ જુદાતે આલમકી કેફીયત, ઓર માહીયતકો બ-ખુબી દેખતા હે, મગર ઈસ દરજેમે હર એક માઅમુલ નહીં હો-સકતા હા, જીસ-પર આમીલ રોઝાના અમલકી મશ્ક કરતા હો, ઓર

અકસર અવકાત અયસે દરજેમેં બાઅઝ વક્ત ચલા જાતા હૈ. ઓર આ-લ-મે અરવાહસે રાબીતા, ઓર ઇત્તિહાદ પયદા કર લેતા હૈ.

માઅમુલકો હોશમેં લાના.

બેહતર તો યે હે, કે અમલ કરનેસે પેશ્તરહી માઅ-મુલકો આમીલ યે કેહ-દે, કે ઇતની દેર સોના હોગા ઓર ઉસકે બાઅદ ખુદ બ-ખુદ જાગ ઉઠના, અગર બ-વકતે અમલ, અયસા કેહનેકા આમીલ ભુલ-જાયે, યા માઅમુલ ગેહરી નીંદમે ચલા જાયે ઓર વોહ વક્તે મુકર્રરા પર ન-ઉઠે તો આમીલકો ચાહીયે, કે ઉસ-પર ઉલટા પાસ કરના શુરૂ કરદે ઓર જબ ચેહરે પર હાથ પહોચે, તો ઉનકો ઝાડે, યાને ઝીડક દે ઇસ તરેહ મતવા-તર પાસ કરતા જાયે ઓર તસવ્વુર રખ્ખે કે માઅમુલકે જીસમમે વોહ નુરાની નુર, જો ઉસકે અંદર દાખીલ કીયા ગયા થા, વોહ ખીચ-કર બાહેર નીકાલ રહા હુ, ઇસ તરેહ થોડી દેરકે બાઅદ, માઅમુલ ખુદ બ-ખુદ હોશમે આ-જાયેગા ઓર વોહ તમામ બાતે, અગર તુમને બ-વકતે અમલ જાગનેકે વક્તભી યાદ રખનેકો કહા હુવા હે તો ઉસ્કો યાદ રહેગી વરના વોહ સબ બાતે ઉસકો હોશમે આકર ભુલ જાયેગી,

દુસરી તરકીબ.

આમીલ, માઅમુલકો સામને બીઠલા-કર, ઉસકે સીધે હાથકે અંગુઠેકો અપને બાયેં હાથસે ઓર બાયેં હાથકો અપને સીધે હાથસે નરમ નરમ દબાવે. ઓર હસ્બે હિદાયત તરકીબે અવ્વલ અમલ કરે.

તીસરી તરકીબ.

આમીલ, માઅમુલકો અપને સામને કરીબ બીઠા-કર, ઉસકો હિદાયત કરે, કે વોહ આમીલકી તરફ ખુબ નજર જમા-કર દેખે. ઓર આમીલભી ઉસકી તરફ ખુબ ટીક-ટીકી બાંધ-કર ઉસકી તરફ દેખે પસ જબ દોનો ઇસ તરેહ આપસમેં દેખેગે, તો માઅમુલ પર મકના-તિસી અસર જલ્દી હો-જાયેગા. ઇબ્તીદાઇ મશ્કકે લીયેભી, યે તરીકા નીહાયત ઉમદા હે બાકી અમલ બ-દસ્તુરે તરકીબે અવ્વલ કે અમલ કરો.

ચોથી તરકીબ

આમીલ, માઅમુલકો ઇસ તરેહ લીટાવે, કે સર ઉસકા આમીબ શીમાલ, ઓર પાંઉ જુનુબકો રહેં ઓર ફીર ઉસ

પર છોટે પાસ, યાને શનોસે સીને તક કરને શુરૂ કરદે. ઓર જબ ઉસ-પર નીંદ ગાલીબ હોનેકો હો, તો લંબે પાસ કરને શુરૂ કરદે ઓર અપને ખ્યાલકો મઝબુત રખ્ખે. કે ઉસ-પર અમલ મકના-તિસી પયદા હો-રહા હે બાકી અમલ બ-તરકીબે અવ્વલ કરે,

પાંચવીં તરકીબ,

માઅમુલકો ચોથી તરકીબકે મોવાફીક લીટા-દો. ઓર ઉસકે પાઉંકી તરફ ખડે હોકર, ચેહરેસે પાઉં તક, લોંગ (Long)યાને લંબે પાસ કરો યાને હાથ અપને તરફ લાઓ. ઓર અપને ઇરાદેકો મઝબુત રખ્ખો. તાકે ઉસ-પર અસર હોતેહી બાબકી હાલત તારી હોગી અગર તુમ ઉસકો જગાના ચાહો, તો સરકી તરફ ખડે હોકર, પાઉંકી તરફસે ચેહરેકી તરફ હાથ કરકે હાથોસે ઝીડકતે રહો ઓર સવાલ ઓર જવાબ, બ-મુજબ તરકીબે અવ્વલ કરો.

ઇસ તરકીબકા માઅમુલી તજરૂબા, જો સાહેબ કરના ચાહે. વોહ હાથો-પર સરસો જમા-કર દેખલે યાને અગર કીસી શખ્સકો નીંદ કમ આતી હો, યા કોઇ બીમાર તકલીફસે કમ સો-તા હો તો તુમ પાઉંકી તરફ ખડે હોકર એક ઘંટે તક પાસ કરો, તો ઉસ-પર નીંદ ગાલીબ આયેગી.

ઔર વોહ સો-જાયેગા. અગર કીસી ખુફતાકો (યાને સોયે હુવેકો) ઉઠાના ચાહો, તો ઉસકે સરકી તરફકી તરફ ખડે હોકર અમલ કરો, તો થોડી દેરકે બાઅદ ઉસકી નીંદ ખુલ જાયેગી. ગોયા ઉસકો માઅલુમ હોગા, કે મુઝકો રૂહાની આવાઝ પડી હે, ઉઠો. પસ ઈસ તરકીબસે શાયેકીન લોગ કીસી મરીઝ પર અમલ કરકે, અહવી-બાત પર અમલ મેસ્મેરી-ઝમકો તરજીહ દે, જબકે અહવી-બાત પર અમલ કરકે, અગર કોઈ દવાઈ મરીઝકો દે, તો ઉસકો કમાલ તાસીર હોતી હે.

બદ-ખાબી.

અગર કોઈ શખ્સ રાતકો ખાબ દેખનેમેં ડરે, યા બડ-બડાવે, યા ઉસકો નાકીસ ખાબ, ઔર હયબત-નાક શકલેં નજર આતી હોં, તો રાતકો એક તશ્ત પાનીકા ભર કર, ઉસકે સીરહાને સોને વક્ત રખ-દો ઉસ રોજ ઉસકો ખાબ, હોલ-નાક (ડરાવના) આના બંદ હો-જાયેગા, અગર વોહ રાતકો ખાબમેં દરીયા, ઔર સમંદરમેં ઉછલતા કુદતા હુવા દેખે, તો ઉસકે પાંવકી તરફ કીસી કદર આગ કી ગરમાઈ દો, યા પુરાની (જુની) રૂઈ, ઉસકે પાંવકે તલવોમે બાંધ-દો. તો ઉસકે અયસે ખાબ બિલકુલ દુર હો-જાઈંગે હર હાલતમે પાસ કરતે વક્ત કુવ્વતે દાખીલી, ઔર ખારીજીકા લીહાઝ રખ્ખો, તાકે અમલ ઝીયાદા અસર કરેગા.

છઠ્ઠી-તરકીબ

એક બિલ્લોરી ગલાસ સુફેદ રંગકા સાફ હો, ઓર ઉસમેં લકીર યા ધાસે નહો, વયસા લેકર ઉસકો પાનીસે ભર કર મેઝ પર રખ-દો ઓર માઅમુલકો મેઝકે પાસ ખડા કર દો માઅમૂલ અપને દોનો હાથોકી ઉગલીયોંકે સીરે મેઝ-પર રખ-કર, ગલાસકે પાનીમેં ખુબ નઝર આયેગા ઓર આમીલ ઉસકે સામને મેઝ-પર ખડા હોકર, આખેં બદ કરકે ગલાસકે પાનીમે તસવ્વુરસે કુવ્વતે ઇરાદીકો ડાલે ઓર જો ચીઝ ઉસમેં માઅમુલકો દીખલાઈ હો, વોહ ગલાસમે ઉસકા હોના તસવ્વુર કરે ૫ યા ૭ મીનીટકે બાઅદ, મ અમૂલકો બીઠાનેસે પેશ્તર હિદાયત કરદે, કે જબ કોઈ શકલ ગલાસકે અદર નઝર આયે, તો ફૌરન વોહ ઉસકો બતલા દેવે પસ જબ મૂખ્તલીફ શકલોકા ચલના બતલા-દે, તો ફીર આમીલ અવ્વલ ઉસસે અપને ઉસ ઇરાદેકી તસદીક કરા લેવે કે જો ઉસને તસવ્વુરસે ગલાસકે અદર પયદા કીયા થા અગર માઅમુલ વોહી કેફીયત બતલા દેવે, તો સમઝ લેવે, કે આમીલ પર મકનાતિસીકા અસર હો-ચુકા હે બાઅદ અઝાં બ-તરકીબે [illegible] જવાબ દર્યાફ્ત કરે, અગર માઅમુલકો હોશમે લાના ચાહે, તો ઉસકી પેશાની પર

ઝીડક પાસ, સીધે હાથકી તરફ કરે, યાને ઉંગલીયોંકે જરીયેસે ઉસ નુરકો ઉસસે ખારીજ કરે.

સાતવીં તરકીબ.

માઅમુલકો કુરસી પર જુનુબકી તરફ મોહ કરકે બીઠલાઓ, ઓર આપ જરા ઉસસે કીસી કદર ઉંચે કીસી કુરસી પર બયેઠ જાઓ ઓર માઅમુલકી આંખો-પર, ખુબ તવજ્જો ઓર ગઓરસે નઝર જમાઓ. ઓર અપને દોનો હાથોંકી ઉંગલીયાં માઅમુલકે ચેહરેકી તરફ કરકે, જીસમકો છુયે બ-ગયેર, ચેહરે પર ગોલ પાસ, યાને ચક્કર દેકર હાથોંકો ગરદીશ દો. એક ઘંટા કામીલ ઈસ તરેહ કરનેસે માઅમુલ પર ખાબે મકના-તિસી તારી હોગા બાઅદ અઝાં માઅમુલ કે જીસમ પર, છોટે છોટે પાસ કરકે નુરકો દાખીલ કરો. ઓર હસ્બ તરકીબે અવ્વલ, ઉસસે સીલ-સીલા ગુફતગુ-કા શુરૂ કરો.

આઠવીં તરકીબ.

આમીલ એક બીલ્લોરકા ગોલ ગોલા, કે જો ખુબ મુસફ્ફા (સાફ) હો, વોહ લેકર હર રોજ ઉસકો સામને રખ-કર ઉસમેં અપની કુવ્વતે મકના-તિસીકો ભરતા રહે,

ઇસ તરેહ પર ગોલેકો સામને રખ-કર, ઉસ-પર ખુબ નઝર જમા-કર, ટીક-ટીકી બાધ-કર ઉસકો દેખે ઓર ઉસ વકત તસવ્વુર કરે, કે ઉસમે નુરે હકીકી ભર રહા હું. હર રોજ ઇસ-પર બિલા-નાગાહ અમલ કરતા રહે. ગોયા ઉસકો અપના માઅમુલ સમઝ-કર, હર રોજ અમલકો કરે પસ પસ ગોલેમે આમીલકી કુવ્વતે ઇરાદીસે નુર જમા હો-જાયેગા જબ કીસી શખ્સકો આ-લ-મે બે-હોશીમેં ડાલના હો, તો ઉસ ગોલેકો માઅમુલકે સામને રખ-દો, યા ઉસકે સામને લટકા દો ઓર માઅમુલકો કહો, કે ઉસ ગોલે-પર ખુબ નઝર જમા-કર, યક-સુઇ કલ્બસે દેખે. જીસ વકત માઅમુલ બ-નઝરે ગઓર દેખેગા, તો થોડી દેરકે બાઅદ, ઉસ-પર અ-મ-લે મકના-તિસી તારી હો-જાયેગા.

નવ્વીં તરકીબ.

માઅમુલકો પલંગ-પર લીટા દેવે. ઓર આમીલ ઉસકે સીધે હાથકી તરફ કુરસી પર બયેઠ-કર, યક-સુઇ કલ્બસે ઉસકી તરફ દેખે ઓર નુર દાખીલ કરનેકે લીયે પાઉંકી તરફસે સરકી જાનીબ પાસ કરે. તો માઅમુલ પર ખાબ આયેગા, ઓર વોહ સો જાયેગા. બાઅદહુ આમીલ

બ-મુજબ તરકીબે અવ્વલ, અમલ કરકે સવાલકા જવાબ પુછે. ઓર બાઅદ અઝા માઅમુલકો હોશમેં લાયે.

દસવીં તરકીબ.

ઇસ તરકીબસે જો શખ્સ ફાસીલે પર હો, ઉસ-પરભી અમલ મકના-તિસી હો-જાયેગા બાઅઝ આમીલે મેસ્મેરી-ઝમ, ઓર અહલે તરીકત, યાને સુફી, અપને મુરીદોકો દુર દરાઝ મુકામાત પરભી મોઅસ-સીર (તવજ્જો) કરતે હેં યે સબ કરીશ્મે ઇજતિમાયે ખ્યાલ (તસવ્વુર) કે હે, જીનકો જાદુ કહો, યા જામે જમ કહો, તો બજા હે પસ જીસ કીસી શખ્સ પર, કે જો ફાસીલે પર હો, ઉસ-પર અમલ કરના ચાહો, તો અવ્વલ માઅમુલકો વકતે મુકર્રરાસે વાકીફ કર દેના ચાહીયે કે વોહ ઇસ વકત પર મોહ જુનુબકે તરફ કરકે યક-સુઇ કલ્બસે આમીલકી શકલ અપની આખોમે પયદા કરે ઓર ખુબ ગઓરસે આમીલકી આખોકો દેખે. ઉધર આમીલભી બ-તરકીબે મજકુરા બાલાકે અપના અમલ શુરૂ કરે. ઓર માઅમુલ પર ખાબે મકના-તિસી પયદા કરે. ઇસ તરેહ આમીલ યક-સુઇ કલ્બસે સે કડો કોસકે આદમીયોં પરભી અમલ કર સકતા હે. અગર પેશ્તર અયસે શખ્સોસે શનીતા નહો, તો અયસે શખ્સકી અકસી તસ્વીર, (ફોટો)

હાસીલ કરે. કે જીસકી રેહનેકી જગાકા હાલ આમીલકો માઅલુમ હો. ઔર ઉસ તસ્વીરકો બિલ-મુકાબીલ રખ-કર અમલ કરે તો ઉસ-પરભી અમલકી તાસીર હોગી. પસ જબ આમીલ કીસી દુરકે માઅમુલ, ઔર શાગીર્દકો તરજ્જો દેના ચાહે, તો મકાનકે ગોશેમે તન-હાઇમે દો-ઝાનુ હોકર બયઠે. ઔર અપને ખ્યાલકો ઉસ શખ્સ પર ડાલે.

માઅમુલસે હાઝીરીને જલસાકી ગુફ્તગુ, ઔર સવાલાત.

અગર કીસી ખાસ આદમી, યા હાઝીરીને જલસામેં અમલ કીયા જાયે, ઔર ઉનમેસે કોઇ શખ્સ માઅમુલસે ગુફ્ત-ગુ કરની ચાહે, યા કુછ હાલ દર્યાફ્ત કરના ચાહે તો અવ્વલ ગુફ્ત-ગુકે લીયે જબ માઅમુલ પર ખાબે મકનાતિસી તારી હુવા હો, તો માઅમુલકો કેહ-દો, કે ફુલાન શખ્સકે સવાલકા જવાબ દેના. યા ઉસ શખ્સકા હાથ પકડ-કર માઅમુલકે હાથમે દેદો અગર માઅમુલ ઉસકો કુબુલ ન-કરે, તો મુકર્રર અયસા મત કરો અગર હાઝીરીને જલસા-મેસે ચદ અશખાસ (લોગ) અપના અપના સવાલ, અલા-હીદા, અલા-હીદા પુછના ચાહેં, તો ઇસ બાતકા ખ્યાલ રખ્ખેં, કે અગર એક માઅમુલ પર આપ રોજાના અમલ કરતે હો, તો વોહ ઉનકા જવાબ દે-દેગા.

વર ન નથ માઅમુલ, એક આદમીકે સવાલકા જવાબ દેકર, ફીર લા-ઇલમી ઝાહીર કરેગા. મગર બાઅઝ જકી-ઉલ હીસ શખ્સ, પેહલીહી મરતબે અમલ કરને પર, તમામ લોગોંકે સવાલાતકા જવાબ દેતે હે પસ સબસે અવ્વલ અમલ કરનેસે પેશ-તર જીન જીન લોગોંકા ઇરાદા જો કુછ દર્યાફ્ત કરનેકા હો, વોહ ઉનસે અલાહીદા અલાહીદા, એક પરચે પર સવાલાત લીખ દેવે ઓર માઅમુલકો ઉસ સબસે આગાહ ન-કરે. ઓર ફીર અમલ કરકે માઅમુલસે હરએક શખ્સકે સવાલકા જવાબ દર્યાફ્ત કરે. ખ્યાલ રહે, કે અગર ઉસ વકત, અમલ કરનેકે મકાનમે કીસી તરેહકા શોરો ગુલ હુવા, યા લોગ ખામોશ ન-બયઠે રહે, તો અ-મ-લે મકના-તિસી, પુરી તાસીર નહીં કરેગા બલકે માઅમુલકી તબીઅત નફ્રત કરેગી. પસ અમલ કરતે વકત અમલ કરનેકે મકાન-મે સે ન-કોઇ બાહેર જાવે, ઓર ન કોઇ અ દર દાખીલ હોવે.

રૌશન-ઝમીર હોનેકા તરીકા.

પેશ્તર જો તરીકે બ્યાન કીયે ગયે હે, વોહ રૌશન-ઝમીરીકે ઉસુલસે બાહેર નહીં હે. કયુ કે જબ ઉનમેં તસવ્વુર, ઓર યક-સુઈ કલ્બકો રુહાની તાકત, હાસીલ કરનેકા પેહલા ઝીના મુકર્રર કીયા ગયા હે તો રૌશન-ઝમીર હોનેકા-ભી ઉસકો વાહીદ મરકઝ જાનના ચાહીયે.

ચુંકે ઉસમેં આમીલકો નફ્સે હયવાની–પર કાબુ પાકર, દુસરોકો ઉસકે જરીયેસે મગલુબ કરનેકી તાકત હાસીલ હોતી હે જીસસે વોહ અદાજા કર સકતા હે, કે દર હકીકત ઉસકી તેહમે કુછ ઓરભી પોશીદા હે. ઓર વોહ ઇન શોઅબોદા–બાઝીયોકો છોડ–કર, નફ્સે રૂહાનીકો બેદાર કરતા હે તાકે બજાયે માઅમુલકે વોહ ખુદ દુન્યાકે માફીઝ-ઝમીરસે, યાને કુલ હાલાતસે આગાહ હો–જાયે આપકો માઅલુમ હે, કે અહલે દીલ, યાને સુફી, ઓર બુઝુરગાને દીન, દુસરે લોગોકે ઇસરારે દીલસે આગાહ, ઓર ઉનકે હાલાતસે વાકીફ હો–જાતે હે વોહ કીસ તરેહસે વાકીફ હોતે હે ? ઇસ–લીયે કે ઉનકે કલબ સાફ હોતે હે ઓર ઇસી સબબસે ઉનકે આઇ–નયે દીલમે દુસરોકે હાલાતકા અકસ ઇસ તરેહ પડતા હે, કે ગોયા વોહ મુકામે મતલુબ, ઉનકે સામને મોજુદ હોતા હે ઓર વોહ ચશમે ઝાહીરી, ઓર બાતીનીસે ઉસકો યદરા દેખતે હે પસ ઇનસાનકા દીલ મિસાલ એક સમદરકે હે ઓર હવાસ એક તેજ હવા હે. સમદરમે લેહરેં હવાસે ઉઠતી હે ઓર જબ તક તેજ, ઓર તુન્દ હવા ચલતી હે, ઓર લેહરે પયદા હોતી હે, ઓર બીગડતી ભી હે, ઓર જબ હવા બદ હો–જાતી હે, તો લેહરે ભી બદ હો–જાતી હે ઓર સમદરકા પાની સાફ મીસ્લે આઇના–કે હો–જાતા હે. ઓર ઉસમે ચેહરા નઝર

આને લગતા હે. દુરવેશોકા કોલ હે, કે ઇનસાનકા દીલ જીસ્મકા આફ્તાબ હે ઓર હવાસ ઉસકી શુઆએ યાને કીરને હેં. જીસ તરેહ આફ્તાબ તુલુ હોનેસે શુઆએ, નમુદ હોતી હેં, ઇસ તરેહ ઇનસાનકે હવાસભી ઇસ કાલીબે ઉન્સરીમેં જાન પડતેહી, આફ્તાબકી શુઆઓંકી તરફ ફયેલ જાતે હે, ઓર આખીર કાર જીસ તરેહ આફ્તાબ ગુરૂબ હોનેકે વક્ત ઉસકી તમામ શુઆએ, ફીર ઉસીમે ગાઇબ હો-જાતી હે ઇસ તરેહ ઇનસાનકે હવાસ, ઉસ કાલીબે ઉનસરીકો છોડને પર, સબ ઉસી નુરાની રોશનીમે સમા જાતે હે. જીનકા તજરૂબા હર ફરદે બશરકો રોજ-મરહા હો-રહા હે દેખો, જબ ઇનસાન જાગતા હે, તો હર લેહઝા ઉસકો રંગ બ-રંગકી ખાહીશાત પયદા હોતી રેહતી હે ઓર જબ ય સોતા હે, તો ઉસકી તમામ ઝાહીરી ખાહીશે, માઅદુમ તો નહીં હોતીં, મગર એક જગા પર રૂક જાતી હે લેકીન ઉસ વકત ફીરભી રૂહે હયવાની, ઉસ-પર ગાલીબ આકર ઉસકે ઇરાદે, ઓર ખ્યાલકે મોવાફીક, બાઅઝ ચીઝોકો મુજસ્સીમ હાલતમે દેખતા હે. ઓર બાઅઝ વકત ઉસકે ઇરાદે ઓર ખ્યાલકે બર ખિલાફ ના-માઅલુમ ચીઝોકો ઉસકો મુશાહીદા કરાતા હે. જીસકો હમ ખાબ, યા સપના બોલતે હે ઓર ફીર બેદારીકી હાલતમે ઉસકો ભુલ જાતે હે.

પસ ઇસ દીલકો જીસમ પર પુરા ઇખ્ત્યાર હાસીલ હે. જીસમ ઉસકા ઘર હે. ઓર ઉસ ઘરમે બયઠા હુવા જે

ચાહતા હે, વોહ કરતા હે. ગરઝ યેકે, ઇસ દીલકો નેકી, ઓર બદી, દોનોમે બડી ભારી તાકત હાસીલ હે પસ જે શખ્સ અપને દીલ-પર કાબુ પા-લેતા હે, તો વોહ દુનિયાકી મહસુસાત, ઓર લજ્જાતસે મોહ મોડ-કર, રૌશન ઝમીર હો-જાતા હે કીસીને કયા ખુબ કહા હે

> દીલ બ-દસ્ત આવર કે હજ્જે અકબર અસ્ત,
> અઝ હજારા કાઅબા યક દીલ બેહતર અસ્ત,
> કાઅબા બુન્યાદે ખલીલે આઝર અસ્ત,
> દીલ ગુજર ગાહે ખલીલે અકબર અસ્ત

જીન લોગોકા દીલ કાબુમે નહી હોતા, વોહ દુનિયાકી ખાહીશોમે તમામ ઉમર ભર ભટક ભટક કર, અપની ઝીદગીકો તબાહ કર દેતે હે ઓર વોહ મહસુ-સાતમે જકડે હુયે આવા-ગુનમે પડ-ક , તરેહ તરેહકે દુખ, ઓર તકલીફે ઉઠતે હે. ઓર ઉસ માલીકકે વસ્લસે મહરૂમ રેહતે હેં.

દેખો, કે સાબીર, ઓર શાકીર, તાલીબાને હકને ઇસ દીલકો કાબુમે લાનેકે લીયે, કીસ કદર રિયાઝત, ઓર ઇબાદતકી તકલીફે ઉઠાઇ હે.

હઝરત બાબા શયેખ ફરીદુદ્દીન મસઉદ ગ જે-શકર. રહ. કી સવાનેહ ઉમરીમેં બ્યાન ફરમાયા હે કે બાબા

સાહેબને અપની વાલીદાકી હિદાયત પર, બારા સલ તક જંગલમેં ફલ ઓર ફુલ, ખાકર અપના વક્ત ગુજારા. ઓર વાપીસ આને-પર, વાલીદા સાહીબાને પુછા, કે કયસી હાલત ગુજરી, તો આપને ફરમાયા, કે દરખ્તોકે પત્તોં, ઓર ફલોં પર ગુજારા કીયા ઉનકી વાલીદા ખામોશ રહીં. એક દીન બાબા સાહેબને ગુસલ કીયા, તો ઉનકી વાલીદા સાહીબા, ઉનકે સરસે જુએં નીકાલને લગીં, તો ઉનકા બાલ ઉખડ ગયા તબ શયેખ સાહેબકે મોહસે સી-કી આવાઝ નીકલ ગઈ, તો વાલીદા સાહીબાને કહા, કે એક બાલ ઉખડનેસે તો તુમ્હેં ઇસ કદર તકલીફ માઅલુમ હુઇ, ઓર વોહ દરખ્ત, કે જીનકે પત્તે તુમને બારા બરસ તક તોડ-કર ખાયે હેં, તો ઉનકો કીસ કદર તકલીફ હુઈ હોગી, વોહ બારા સાલ મંઝુર નહીં હુયે ઓર વાલીદા સાહીબાને એક લકડીકી ગોલ રોટી બનવા-દી ઓર કહા, કે બારા સાલ ઓર જંગલમે જાકર ગુજારો ઓર જબ ભુક લગે, તો ઇસ રોટી પર અપના ગુજારા કરના હઝરત બાબા સાહેબ, ફૌરન વાલીદાકા હુકમ સુનને પર જંગલમે ચલ-દીયે ઓર ઉસ તરેહ બારા સાલ રીયા-ઝતમેં ગુજાર કર વાપીસ આયે. તો રાસ્તેમે બહોતસી ચીડીયોકો બયઠી હુઇ દેખ-કર, બે-ઈખત્યાર ઉનકે મોહસે નીકલ ગયા, કે અય ચીડીયો ! તુમ સબ મર જાઓ. પસ યે સુખન મોહસે નીકલનેકી દેર થી કે વોહ

તમામ મર ગઈ યે હાલ દેખ-કર, ઉનકે દીલકો બહોત રંજ પયદા હુયા. કે મૈંને બે-ગુનાહ ઇનકો કયું મારા ! ફીર કહા, કે અછછા ચીડીયાં, સબ ઝીંદા હો-જાઓ, તબ વોહ ચીડીયાં, ઝીંદા હોકર ફોરન ઉડ-ગઈ રાસ્તેમેં આપકો પ્યાસ માઅલુમ હૂઈ તો કુંએ-પર એક ઓરત, પાની ખિંચ-કર ઝમીન પર ડાલ રહી હે આપને ઉસસે પાની માંગા, મગર ઉસને પરવાહ કુછ ન-કી. તબ આપને કહા, કે અય ઓરત નેક-બખ્ત, મુજકો પાનીકી પ્યાસને સખ્ત દીક કર દીયા હે ઓર તુ પાની નીકાલ-કર, ઝમીન પર ગીરાતી જાતી હે. તુ બડી બે-તરસ હે ! ઓરતને જવાબ દીયા. કે મેરી હમ-શીરાકે ઘરકો પુલાન મુકામ પર આગ લગી હૂઈ હે, તો મેં ઉસકો બુઝા રહી હું, જબ ઉધરસે ફારીગ હોંગી તબ તુઝકો પાની પીલાઉંગી બાબા સાહેબ, યે સુન કર તયેશમેં આયે, તબ ઉસને કહા, કે યહાં ચીડીયાં નહી હે, જો મર જાઈગી ! બાબા સાહેબ, હયગન હૂયે કે મેંને ચોબીસ સાલ તક જંગલમેં રીયાઝતમેં ગુજારે ઓર ઈસ નેક-બખ્તને યે નેઅમતે ઉઝમા, કહાંસે હાસીલ-કી આપને દર્યાફત કીયા, તો જવાબ મીલા, કે અપને ખાવીંદસે

પસ અયસી બાતોકે દરજ કરનેસે આપ યે ખ્યાલ ન કરે, કે હમ આપકો કહાનીયા સુના-કર ખુશ કર રહે હે

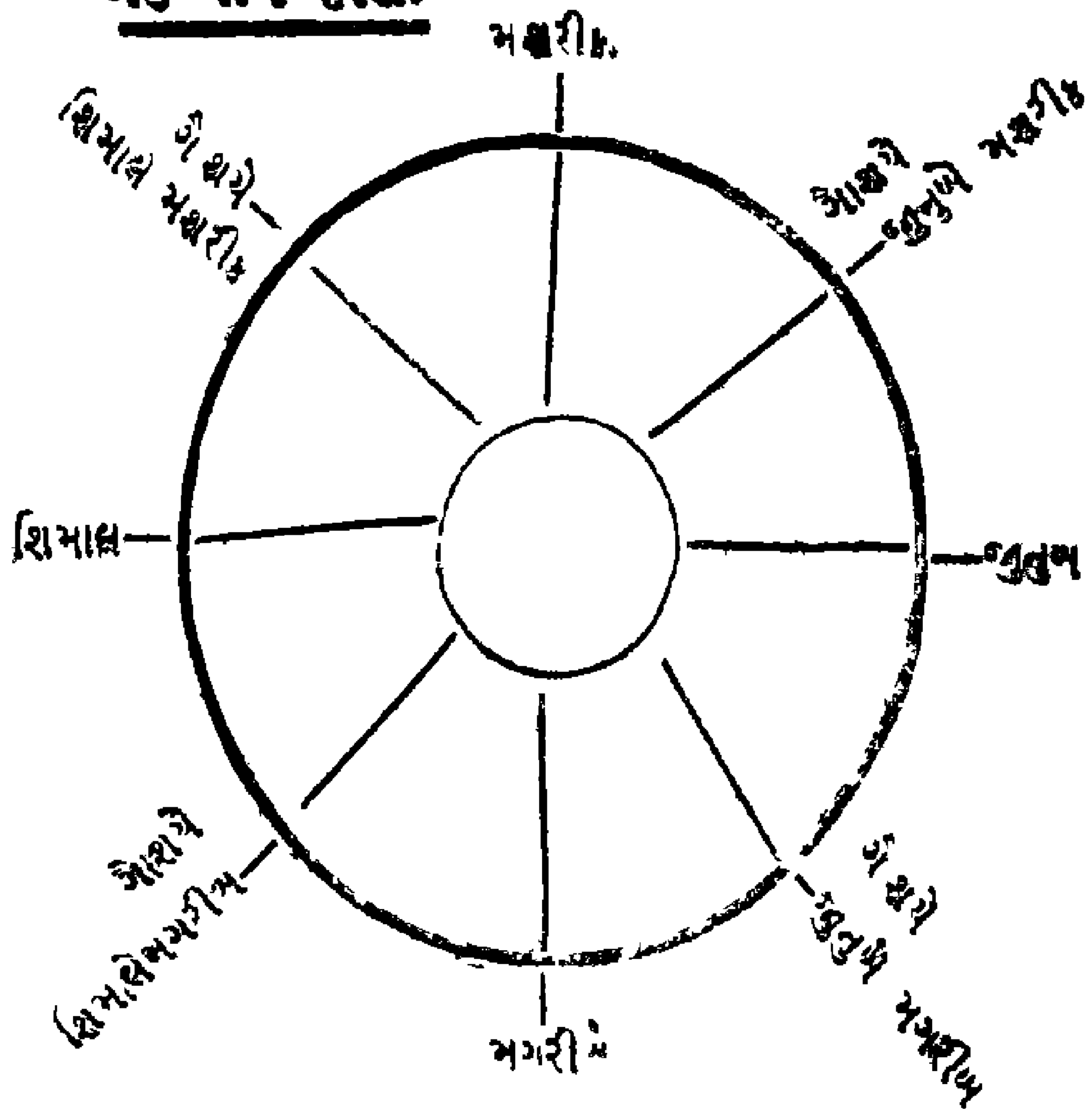
યે બાત નહીં હે બલકે આપકો અચ્છે બુઝુરગોંકે તજકીરે સુના-કર, આપકે અંદર રૂહાની માદ્દા ભરનેકી કોશીશ કી-જાતી હે ઓર આપકો તવજ્જો દીલાઇ જાતી હે, કે અગર આપભી ચાહેં, તો આપમેં-ભી યે તાકત પયદા હો-સકતી હે. જીસસે આપ ખુદ રોશન-ઝમીર, હો-સકતે હેં. બ-શરતે, કે આપ અપને દીલ-પર કાબુ પાયે ઓર તમામ લજ્જાત, ઓર મહસુ-સાતે દુન્યવીસે આપકો બચાયેં.

દીલકી હાલતકા નકશા.

યે દીલ બડા ચંચલ હે જો એક જગા કયામ નહીં કરતા મશાયેખોકા કોલ હે, કે દીલ, આઠ શાખોં-વાલા કંવલકી માનીંદ હે યા યું સમઝો, કે જીસ તરેહ ખલામેં સુરજ, સબ સેયારોં, ઓર સિતારોમેં બાદશાહ હે ઓર બા-સિવાયે દીગરોકે આઠ ગીરેહ ઉસકે ગીર્દ હલકા યાને મંડલ કીયે હુયે હેં ઓર યે અપની કશીશસે સબકો અપને ગીર્દ ચક્કર, યાને ગરદીશમેં રખતા હે ઈસ તરેહ તમામ ખાહીશાતે દીલ, કે જો જીસમકા આફતાબ હે. ઉસકે ગીર્દ ઘુમતી રેહતી હે આઠોં સીમતો-મેસે જીસ સિમ્તકો તરફ યે જાતા હે વહા પેહલેકી એક ન એક ખાહીશ, ઉસ-પર ગાલીબ આ-જાતી હે જીસ-પર બાઅઝ વકત યે ગાલીબ આ-જાતા હે. ઓર બાઅઝ વકત યે મગ-

ખુબ હો-જાતા હે. દીલકી હાલતકા નકશા વાકીફાને ઈલ-
મને મુરત્તબ કીયા હે, વોહ જેલમે બતાયા ગયા હે. અબ
ઈસ નકશેસે આઠો સીમ્તોકી ખાહીશોંકા હાલ માઅલુમ હો-
સકતા હે. જબ કોઇ ખાહીશ પયદા હો, તો નકશેસે જાન-
લો, કે અબ હુમારા દીલ ફુલાન સીમ્તકી તરફ હે. વોહ
નકશા યે હે.

નકુ-શાયે દીલ.

દીલ-યે દીલ, બજાયે ખુદ અપને મરકઝે અસલી પર રેહતા હે. તો વોહ તમામ ખાહીશોકો છોડ-કર, માલીકે હકીકી-સે વાસીલ હોતા હે.

મશરીક-જબ કીસી શખ્સકો રિયાઝત, ઓર ઈબાદત, ઓર નેક અફઆલકી તરફ તવજ્જો હો, ઓર ગયરોંસે સુલુક, ઓર ઉનકો ફાયેદા પહોચાનેકા ઉસકો ખ્યાલ હો, તો ઉસકા દીલ મશરીકકી તરફ હોતા હે

ગોશયે-મશરીક, ઓર શિમાલ-જબ આદમી સખાવત કરતા હે, ઓર અપને રૂપીયોકો ફુઝુલ કામોમેં ઝાયે કર દેતા હે તો ઉસકા દીલ, ગોશયે મશરીક, ઓર શિમાલમે ઉસ વકત હોતા હે

શિમાલ-જીન આદમીયોકો હસીનોકી મોહબ્બત, ઓર ઉનસે પ્યાર કરને, ઓર ખુબ-સુરત ઐારતોસે મુલાકાત, ઓર જીમાઅ કરને, ઓર મુજામે-અત, કરનેકા ખ્યાલ દીલમેં પયદા હો, તો વોહ સમઝ લેવે, કે મેરા દીલ ઈસ વકત શિમાલમે હે.

ગોશયે શિમાલ, ઓર મગરીબ-જબ નકલ ઓર હરકત કરને, ઓર એક જગાસે દુસરી જગા પર જાને, યા દુર દરાઝકી સફરકી ખાહીશ દીલમે પયદા હો, તો જાન-લો કે અબ ગોશયે શિમાલ, ઓર મગરીબમે હે.

મગરીબ–જબ રાગ, ઓર રંગ સુન્ને, ઓર ખેલ તમાશે દેખનેકા શૌક દામન–ગીર હો, ઓર હિકાયાતે દીલ ચસ્પ, ઓર ઝરાફતકી બાતે સુનનેકો દીલ ચાહે, તો જાન લો, કે દીલ મગરીબકી તરફ હે

ગૌશચે મગરીબ, ઓર જુનુબ–જબ આરામ કરનેકો દીલ ચાહે, યા તબીઅતમે સુસ્તી, ઓર કાહીલી, ઓર પસ્ત હીમ્મતી હો–જાવે, તો જાન–લો, કે ઉસ વકત દીલ ગૌશચે મગરીબ, ઓર જુનુબમે હે

જુનુબ–જબ કીસી શખ્સકી નિસબત, બુરે ખ્યાલાત પયદા હો, ઓર દુસરોકો રંજ, ઓર તકલીફ પહોચાનેકી તરફ તબીઅત મુત–વજ્જા હો–જાયે, ઓર જુલમ કરનેકી તરફ ખ્યાલ હો, તો જાન–લો, કે અબ દીલ જુનુબમે હે

ગૌશચે જુનુબ, ઓર મશરીક–જબ ઈનસાનકો અપને નફેકા ખ્યાલ દીલમે પયદા હો, ઓર વોહ યે ચાહે, કે મે ઝીંદગી આરામ, ઓર આસાઈશસે ગુજારૂ, તો જાન–લે, કે અબ દીલ ગૌશચે જુનુબ, ઓર મશરીકમે ચલા ગયા હે

રૌશન ઝમીરીકી તરકીબે.

પેહલી તરકીબ=જીન શાઇકીનોકો (લોગો.) ખુદ રૌશન ઝમીર હોનેકી ખાહીશ હો, ઓર ઉન્હોને અપને ખ્યાલાત,

બ-તરકીબે મજકુર મેસ્મેરી-ઝમ, યક-સુ (એક તરફ) કર લીયે હોં, તો વોહ આસાનીસે ઇસ મરતબેમેં પહોચ જાતે હેં તરકીબ ઉસકી યે હે, કે અપની નશીસ્તકે લીયે એક મકાન અલા-હીદા તજવીઝ કરે કે જહા કીસી ગયેરકા દખલ નહો, ઓર ન ઉસ જગે શોરો ગુલકી આવાઝ સુનાઈ દેતી હો, અયસે મકાનમેં એક ચિરાગ, મીટ્ટીકે કોડીયેમે રોગને જદ (ઘી) યા મીઠે તેલકા જલા-કર, અપની આખોકે સામને કીસી ઉચે મુકામ-પર રખ્ખે ઓર બ-ગઓર નઝર જમા-કર, યાને તવજ્જો ઓર યક-સુઇ કલબસે ટીક-ટીકી બાધ-કર, એક ઘટા યા દો ઘટે, ઉસકો દેખતા રહે, ઓર જહા-તક મુમકીન હો, વહા-તક આખોકી પલકે ગીરને ન-પાવે ઇસ તરેહ રોજાના મશ્ક, ઓર પ્રેકટીસસે આખોકી પુતલીયોકે અદરૂની પરદે બસારતકે (બીનાઈકે) ઉલટ જાતે હે ઓર જબ યે પુતલીયા ઉલટતી હે તબ અજાયેબ, ઓર ગરાયેબ, મુશાહીદે હોતે હે સબબ ઉસકા યે હે. કે ઇનસાનમે હર દો આલમકે દેખનેકી કુવ્વત ભરી હુઇ હોતી હે -ઓર યે નુરાની કુવ્વત, હર દો આખોકે ગોશોમે ઇસ ખુબી, ઓર નફાસતસે રખ્ખી હુઇ હે કે જીસકો આમીલ, હાલતે અમલમે બ-ખુબી દેખ સકતા હે ઓર ઉસી નુરાની નુરકે જરી-યેસે ઇસરારે મખફી (છુપે ભેદ) પર હાવી (કબુ પાના) હો-જાતા હે ઓર જો-જો કેફીયતે ઉસકો દેખની મઝુર હોતી હે. વોહ એક આનસે

નઝર આતી હેં ઔર વોહ સમઝતા હે, કે મેં ઉનકો ઝાહીરી નઝરસે દેખ રહા હુ મગર વોહ સબ મઝહીરાત, અંદરૂની કુવ્વત, ઔર રૂહાની બસારતકે નઝઝારે હોતે હેં. જીસસે યે રોશન-ઝમીર હે-જાતા હે અગર ઇસ તરેહ પેશાની-પર, યા અપને નાકકી નોક-પર, યા આઈના મુકાબીલ રખ-કર, ઉસમે અપના ચેહરા દેખે, યા ક્રીસ્ટલકો સામને રખ-કર, દેખતા રહે, તોભી રોશન ઝમીર હો-જાયેગા.

દુસરી તરકીબ=હર રોજ એક તાજા ગુલાબકા પુલ લાઓ, ઔર સુબોહકો એક અલાહીદા મકાનમે બયેઠ-કર, ઉસ પુલકો અપને સામને દો ફીટકી દુરી પર રખ્ખે ઔર ખુબ યક-સુઇ કલ્બસે ઉસકી તરફ બીલા ગીરને પલકોકે ટીક-ટીકી બાંધ-કર, ઇસ તસવ્વુરસે દેખો, કે ગોયા વોહ પુલ ખુશ્ક હો-રહા હે, હર રોજ તાજા પુલ લાઓ, ઔર એક ઘટે તક ઉસ-પર અપના તસવ્વુર, યક-સુઇ કલ્બસે જમાઓ. જબ ચદ રોજ ઇસ તરેહ મશ્ક કરોગે, તો એક રોજ વોહ તાજા પુલ તુમ્હારે દેખતે દેખતેહી ખુશ્ક હો-જાયેગા યાને સુખ જાયેગા. અગર તુમ ઉસકો ફીર સબ્ઝ (હરા) કરના ચાહો, તો ઉસી ખુશ્ક પુલકો સામને રખ-કર, તસવ્વુર કરો કે ખુશ્ક પુલ સબ્ઝ, ઔર તાજા હો-રહા હે પસ અપને ઇરાદેકો ખુબ મઝબુત કરકે ઉસકો સબ્ઝ કરના શુરૂ કરદો કુદરતે ઇલાહી-સે વોહ ખુશ્ક પુલ, સર સબ્ઝ હો-જાયેગા.

અયસા હોને-પર આપ બ-ખુબી સમઝ લેં, કે અબ આપ રૌશન ઝમીર હો-ગયે હે. ઓર ફીર આપકી તમામ ખાહીશેં આપકી મરઝીકે મેવાફીક બર આઇગી. ઇસ તાકતકે આમીલ, સબ્ઝ દરખ્તોકો ખુશ્ક, ઓર ખુશ્ક દરખ્તોકો સર સબ્ઝ કર દેતે હે. ઓર મુરદોકોભી ઝીંદા કર સકતે હે. વાસીલે હક સબ કુછ કર સકતે હે મગર અપને ખાલીકકી રઝાસે બાહીર નહીં ચલતે.

તીસરી તરકીબ-રાતકે વક્ત હસ્બે હિદાયતે મજકુરા બાલા, ઇત્મીનાનસે ચાર ઝાનુ બયઠે ઓર આખેં બંદ કરકે કીસી બુઝુર્ગ, યા નેક શખ્સકી ખુસુસન, અપને મુરશીદ, યા ગુરૂકી તસ્વીરકા તસવ્વુર જમાવે જબ ખુબ તસવ્વુર જમને લગેગા, તો યકા-યક પરદાસા ઉઠ જાયેગા. ઓર અજીબો ગરીબ મુશાહિદાત હોગે, યે તરીકા સુફીયાયે કિરામકા હે ઇસ રાઝકો ઝીયાદા ફાશ કરના મુનાસીબ નહીં હે. ઇસ તરીકે પર અમલ કરને-વાલા મુત-તકી, ઓર પરહેઝ-ગાર હો, ઓર ઉસકા દીલ નિહાયત-હી સાફ, યાને બે-કીના હો, ઓર ખુદા તરસ હો, ઓર ઉસકે ખ્યાલ તકમે કભી બદી ન-આને પાવે વર ન જહા જુમલા નેક ખસાઇલ, કે જો ઉસકી ફીતરતમે દાખીલ હે, ઉનકો તરક્કી હોગી, તો વહા બદ આદતો-કોભી તરક્કી હોગી. ચુંકે મૌજુદા ઝમાનેમેં ઇનસાનમેં બદીયા, બ-નિસબત નેકીયોંકે

ઝીયાદા હેં ઇસલીયે બદીયોંકા તુખમ, મરક કરનેકે અવ્વલ ઉખાડ-કર ફેંક દેના અશદ્દ ઝુરૂરી હે જીસ તરેહ ઝમીન-પર બારીશકે અવ્વલ છાંટે પડનેમે સબ કિસમકી ઘાસ ફુસ ઉગ નીકલતી હે ઇસી તરેહ રૂહાની પાની સીંચનસે ઇનસાનકી જુમલે મખફી (છુપી) ખસલતેં ફૂટક ઉઠતી હે ઓર બદ આદતે, નેકોં દબા ડાલતી હે જીસ તરેહ કાટેંકે દરખત ફુલ-દાર દરખતોંકો દબા ડલતે હે ઇસલીયે આમીલકો ચાહીયે કે અસનાયે અમલમે વોહ નેક લાગોંકી સોહબતમે બયઠે ઔર અખલાકી, ઔર મજહબી કિતાબોંકા મુતાલા કીયા કરે ગુફ્તગુ ફુઝુલ ન-કરે કમ બોલે, ઔર પાક, ઔર સાફ રહે વરના ખરાબ આદતેં, મલા-લત, હસદ, તમેઅ, હરામ-ખારી, વ-ગયરહ ઝીયાદા હો-જાયેગી

ઔવ્વથી તરકીબ-સુરજ તુલુ હોનેસે કબલ, ઔર ઝુરૂરીયાતસે ફારીગ હોકર, ચાર ઝાનુ બયઠો-ઔર એક જવારકા દાના ઝમીન પર રખો, ઔર ઉસકી તરફ બીલા આખ ઝબકાનેકે દેખતે રહો અવ્વલ અવ્વલ તો આખોમે ચર મરા-હટ હોગા ઔર પાની ભર આયેગા લેકીન ફીર રફ્તા રફ્તા આદત હો-જાયેગી કુછ દીનો દેખનેકે બાઅદ, વોહ દાના નઝરસે ગાયેબ હોતા રહેગા યાને ચદ મીનીટ ઉસકી તરફ દેખા, ઔર વોહ ગાયેબ હુવા. ફીર યે નોબત પહોંચ જાયે, તો એક બડા દાના મક્કઇકા લો. ઔર ઉસકી

તરફ દેખો ફીર વોહભી ગાયેબ હોને લગેગા. જબ વોહભી ગાયેબ હે-જાને લગે, તો એક નીરફ તખ્તા પુલ્સ-કેપ કાગજ-પર, એક મુદવ્વર યાને ગોલ નશાન, રૂપીયેકે બરાબર બનાલો, ઉસકે બીચમે કહી સુફેદી બાકી ન રેહ-જાયે ઉસ કાગજકો દીવાર પર નઝરકે મુકાબીલ લગા-દો. ઓર નઝર જમા-કર દેખા કરો. ઇબ્તીદામેં ઉસ ટુકડેકે ચારો તરફ એક રશની નઝર આયેગી લેકીન વોહ મુ-ત-હર્રીક રહેગી ઓર ફીર રફતા રફતા તમામ દાગ સુફેદ નઝર આને લગેગા ફીર શબકો ચિરાગ પર નઝર જમાઓ. જબ યહા તક કામ-યાબી હો-જાયે, તો કબલ તુલુ આફતા-બસે કીસી મયદાનમે જાકર ખડે હોકર ઓર સુરજકે કુર્સ (ટીકડી) પર નઝર જમા-કર દેખો ઓર ઉસી તરેહ જબ ગુરૂબ હે.નેકા વકત હો, તબભી અમલ કરો અયસા કરનેસે કલબ પર ગરમી માઅલુમ હોગી લેકીન ઉસસે કોઇ કીસમકા નુકસાન નહીં હો-સકતા. જબ ખુબ નઝર જમને લગે, તો રાતકે વકત ચાદ પરભી ઈસી તરેહ મશ્ક કરો. જબ ઉસ પરભી નઝર જમને લગે, તો ફીર અપની આખે બદ કરકે ઉસ તારીકીમે, કે જો આખ બદ કરનેસે હો-જાતી હે, ગઓરસે યક-સુ કલબ કરકે દેખો પસ ઇસ મશ્કકા અદના નફા યે હે, કે ઇસકા આમીલ હર મરઝકો એક લમહેમે દુર કર સકતા હે. મરઝ દુર કરનેકા યે તરીકા હે,

કે એક ગલાસમેં દો તીન તોલે પાની લો ઓર અગર મરઝ સરદીસે હે, તો બ-ઝરીયે તસવીર, ઉસ પાનીમેં સુરજ દેખો. અગર મરઝ ગરમીસે હે, તો ચાંદકો દેખો. જબ આમીલ નઝર જમાયેગા, તો જીસ સૈયેરાકા (સીતારેકા) ખ્યાલ કરેગા, વોહ પ્રહી નઝર આને લગેગા નઝર જમાતે વકત ખાહીશ કરની ચાહીયે, કે મરઝ દુર હો-જાયે, ઓર ફીર વોહ પાની મરીઝકો પીલા-દો ફોરન પાની હલકસે ઉતરતેહી સેહ-હત હો-જાવેગી દુસરા ફાયેદા યે હે, કે અગર આમીલકો કહી તારીકીમે જાના હે, તો અગર વોહ ચંદ લમહે ચીરાગકી લવ-પર નઝર જમા-કર, જીસ તરફકો દેખેગા, તો ઉસકે આગે આગે રોશની હેતી જાયેગી. ઓર વોહ રોશની માઇલો તક કાયેમ રહેગી અગર તારીક (અંધેરે) કમરેમે બયેઠ-કર દીવાર પર નઝર જમાયેગા. તો કમરા દફ્-અતન રોશન હો-જાયેગા ઇસકે આમીલકો તરકે હયવા-નાત ઝુરૂરી હે. હત્તા કે કોઇ ગરમ ગીજાભી-ઇસ્તીઅ-માલ ન-કરે. ઓર હર રોજ ગુસલ કરે.

રોશન ઝમીરીકે કરીસે.

ઇસમેં કોઇ શક નહી કે રોશન-ઝમીરી બચ્ચોકા ખેલ નહીં હે, ઓર ન યે કોઇ શીરીની હે કે જો આમ તઓર પર તકસીમ હોતી હે. યા કીમન્તન મીલ સકતી

હે બલકે યે વોહ નેઅમતે ગયેર મુ-ત બરરીકા હૈ. કે જો રીયાઝત, ઓર ઈબાદત, ઓર કિનાઅતસે બ–મુશ્કોલ તમામ હાસોલ હોતી હે હકીમ બુકતરાકી સવાનેહ ઉમરી દેખનેસે માઅલુમ હોતા હે. કે દર હકીકત અયસે સાબીર, ઓર શાકીર, લોગહી ઉસકે મુસ્ત–હક હોતે હે જો અપને આરામકે લીયે ઝુપડી-ભી નહીં રખતે થે. લીખ્ખા હે, કે હક-પસ દ, હકીમ પહાડોમે બરહના તન (ન ગા બદન)રહા કરતા થા એક દફા મોસીમે સરમામે જબ–કે યે ધુપ ખા–રહા થા, ઇ-તેફાકન બાદશાહ. ઉસકે દીદારકે લીયે આયા, ઓર દસ્તા બસ્તા હોકર બુકરાતસે અર્ઝ કી કે મે હાઝીર હુ, કુછ ઈરશાદ ફરમાઈયે. હકીમ બુકરાત, પેહલે તો કુછ દેર તક ખામોશ રહા. ફીર પુછા, કે તુમ કોન હો ? બાદશાહને કહા, કે મેં ઈસ મુલ્કકા શેહન–શાહ હુ હકીમને જવાબ દીયા, કે મુઝકો કોસી ચીઝકી ઝુરૂરત નહી બાદશાહને મુકર્રર સે–કર્રર અર્ઝ કી. તબ બુકરાત હકીમને કહા, કે ઓર તો મુઝે કીસી ચીઝકી ઝુરૂરત નહીં. અલ–બત્તા બુઢાપા મુઝે બહોત સતાતા હે. અગર તુ મુઝે જવાન કર સકતા હે, તો કરદે, બાદશાહને કહા, કે મુઝમે ઈતની તાકત કહા ! અગર ઓર કોઇ ચીઝ ઝુરૂરત હો, તો ઇરશાદ કીજીયે. તબ બુકરાતને કહા, કે અછછા, તુ બાદશાહ હે ઓર તમામ મખલુક તુઝસે ખૌફ ખાતી હે. મુઝે હર વકત મૌતકા ખતરા લગા રેહતા હે.

તુ ઉસકો હુકમ દે, કે વોહ મેરી જાન કબ્જ ન-કરે બાદશાહને કહા, યેહભી મેરે ઇખત્યારમે નહીં, યે ખુદા-કે ઇખત્યારમેં હે તબ બુકરાત,ને ખફા હોકર કહા, કે ધુપ છોડ દીજીયે, ઓર જાઇયે, મુજકો દીક ન-કીજીયે. કયુ કે આપકે ઇખત્યારમે કોઇ ચીઝ નહીં હે, તો ફીર આપ દુસરોકો કયા દે-સકતે હેં ? બાદશાહ શર્મ-સાર હોકર કદમો પર ગીરા, એર મોઆફી માગ-કર રવાના હુવા

બહરી-સિકંદર નામે-મે લીખખા હે, કે એક દફે સિકંદર આઝમ, હકીમ બુકરાતકો મીલનેકે લીયે ગયા વહા દેખા, તો હકીમ સાહેબ, જંગલ બીયા-બાનમે એક ચશ્મે-કે કિનારે બયઠે હુયે હે સિકંદરને દસ્ત બસ્તા હોકર સવાલ કીયા, કે દુનિયા કયા ચીઝ હે ? હકીમ સાહેબને બાદશાહકો જવાબ દીયા, કે ખાબ, વ ખ્યાલ, બાદશાહને પુછા, કે કયુ-કર ! હકીમ સાહેબને કહા, કે આપ થોડી દેર આરામ કરેં ઉસકે બાઅદ ઉસકા હાલ તુમકો બતલાઉંગા તબ બાદશાહને અપના ઘોડા એક દરખ્તમે બાંધ દીયા, ઓર ઉસ ચશ્મેમે ગુસલ કરને લગા પસ ચશ્મેમે ગોતા લગાતે-હી ખાબે ગફલતમેં અયસા ગોતા-જન હુવા, કે અપને આપકો એક જંગલ બીયા-બાનમે બ-સુરતે ઔરત, સિયાહ ફામ, (કાલા રંગ) બદ-શકલ, ઓર બદ-સુરત પાયા બાદશાહ, યે દેખ-કર ખુબ ઘબરાયા. કે યા ઇલાહી ! યે કયા માજરા

હે મે કહાં થા, ઓર ફીર આ-ગયા મર્દસે ઔરત કયું-કર બન-ગયા ઇસ પરેશાની, ઓર પરેશાનીમે વોહ ખડા અગુશ્ત બ-દદાન થા કે ઇતનેમે એક નવજવાની સિયાહ-ફામ, બદ-શકલ, આદમી સામનેસે આયા ઓર ઉસને આતેહી ઉસકો દો થપ્પડ લગાયે, ઓર કહા, કે અરે રાંડ, બે-હયા, તુ ઇતની દેરસે જંગલમે કયા કર રહી હે! લકડીયોકા ગઠ્ઠા ઉઠા-કર ચલ, મજબુરન ચુપકે ચુપકે ગઠ્ઠા ઉઠાયા ઓર ઉસકે સાથ ચલા દીલમે હેરાન હોતા થા, કે યે કયા માજરા હે પસ ૫ધરા સાલ તક, [બિ]કદર બ-સુરતે ઝન, ઉસ લકડ-હારેકી ઝોજા બન-કર, ઉસકે ઘર રહ ઓર બાલ બચ્ચેભી જને. ઉસકે બાઅદ, જબ વહા કેહત પડા, તો ઉસકે બાલ બચ્ચે ભુકસે મરને લગે, તો ઉસ ફાકા-કશીસે ઝીંદગીકો મૌત-પર તરજીહ દેકર, ઉસી જંગલમે વોહ મરનેકે લીયે આકર, એક ચશ્મેમે કુદ પડા જબ સર બાહર નીકલા, તો દેખા કે વોહી ઘોડા બંધા હુવા હે ઓર હકીમ સાહેબ, ઉસી તરેહ બૈઠે હે ઇસ હાલતકો દેખ-કર, વોહ સખ્ત મુ-ત-અજ્જુબ હુવા ઓર ઘબરાયા, કે યા ઇલાહી! યે કયા ઇસરાર (ભેદ) હે કયા મે યે ખ્વાબ દેખ રહા હું યા વોહ મેરા ખ્વાબ થા, મગર કીસીભી તરેહ ખ્યાલમે ન-આયા, ઓર ઘબરાયા હુવા, હકીમ સાહેબકે પાસ આકર, દર્યાફત કરને લગા, કે મેરે સવાલકા જવાબ દીજીયે, તબ હકીમ સાહેબને કહા, કે યે

દુનિયા, એક ખાબ્બો ખ્યાલ હે, ઓર મર્દ, ઔરત, ઓર ઔરત, મર્દ હો–જાતા હે, તબ સિકંદર, બાદશાહકે મોહ–પર મોહરે ખામોશી લગ–ગઈ. ઓર ઓર ઇન હર દો, હાલતોકો યાદ કરકે હકીમ સાહેબકે પાઉં–પર સર રખ–દીયા. યે ઉસી રોશન–ઝમીરીકા કરીશમા થા કેજો બુકરાતમે મૌજુદ થા. જીસને સિકંદર પર, નિગાહ ડાલતેહી ઉસકો અયસા ખાબે મકના–તિસીમેં સુલા દીયા કે ચશ્મે-ઝદનમે વોહ કુછકા કુછ બન–ગયા ઓર ૫ ધરા સાલ ગુજાર દીયે જબ હકીમ સાહેબને તમામ બાતેં દીખલા દીં, ઓર ઉસ રૂહાની તાકતકો વાપીસ લીયા. તો ફીર અસલી હાલમેં સિકંદર આઝમ આ–ગયા.

યે વોહ આબે હયાત હે કે ઉસકા નાશ કરને–વાલા અયસા મસ્ત, ઓર મહો હો–જાતા હે, કે અપને હકી–કી ચારકા હરગીઝ ભેદ નહી બતલાતા દેખો સરમદ રહ, ને અપના સર કટવાયા. મગર અપને ભેદકો ન–બતલાયા. ઓર શાહ શમ્સ–તબ્રેજ રહ, ને ઉલટે લટક કર ખાલ ઉતર-વાની મંઝુર કી. મગર અસલી રાઝકો ઈફ્શા ન કીયા. ઓર જો ઇસ ખુદીમે ખુદ-ગરઝ હો–ગયે, ઉન્હોને સખ્ત તક-લીફોકા મોહ દેખા શદ્દ–દાદકો કયસા નતીજા મીલા ઓર ફીરઓન, જો અપની તાકતસે દરીયાયે નીલ, જો અપને સાથ સાથ ચલાતા થા. વોહ ખુદાઇ દાઅવા કરને પર કીસ તરેહ જલીલ,

ઔર ખ્વાર હુવા પસ ઇન બાતોંસે સબક હાસીલ કરે', ઔર દરોગ-ગોઈ (ઝુટ) સે અપનેકો બચાયે ઔર અપની તાકતસે બાહેર કદમ ન-રખ્ખે, ઔર અપને આપમે ઉસ તાકતકા તજરૂબા કરતે રહે લે-હાજા હમ આપકો ચદ એક ઝુરૂરી બાતેં, ઉસ તાકતકી બતલાતે હે જીનકો આપ ખુદ તજરૂબા કરકે દેખ સકતે હે-

---

પેશીન-ગોઈ કરના.

ઇસ કિતાબમે મકના-તિસી અમલકે સાતો મરતબોં કા, અવ્વલ જીકર કીયા ગયા હે, પસ જીસ મરતબેકી કુવ્વત આમીલકો હાસીલ હોગી, ઉસકે મુતાબીક વોહ ખુદ કામ કર સકેગા પેશીન-ગોઇકી તાકતે બીરૂં, યાને ગાયત-બીનીકી તાકતસે હાસીલ હોતી હે અવ્વલ આમીલ ઇસકા તજરૂબા ઇસ તરેહ કરે, કે સુબોહકો ખાસ એક જગા પર બયેઠ-કર યે ખ્યાલ કરે, કે આજ ફુલાન વક્ત પર મુઝકો નીંદ આયેગી, ઔર મે ઇતની દેર તક સોઉંગા, ઔર ફુલાન શખ્સકો મીલનેકો જાઉંગા ફીર ઇન બાતોકો ભુલ-જાયે, ઔર શામકો સોચે, કે સુબોહમે મેને કીસ કીસ બાતકા ખ્યાલ કીયા થા. અગર સુબોહકો સોચી હુઇ બાતે પુરી હો-જાયેં, તો ફીર રાતકો સોતે વક્ત ગૌરાયે તન-હાઇમેં

બયેઠ કર ખ્યાલ કરે, કે ફુલાન શખ્સ મુઝસે મીલનેકો આયેગા, ઓર વોહ મુઝસે ફુલાન ચીઝ લાગેગા ઓર ફુલાન દોસ્તસે મુલાકાત હોગી ઓર વોહ યેહ યે બાતેં કરેગા પસ અગર ઉસસે અગલે દીન યેહી વાકેઆત પેશ આયે, તો ફીર દો-દો, યા ચાર ચાર દીનકી બતોકા કબલ અઝ વક્ત ખ્યાલ કરે ઓર દેખે કે ઉનકા ઝુહુર વયસાહી હોતા હે યા ઉસસે કસો બેશ, પસ જબ તમામ બાતેં બ-જીનસીહી ઝુહુરમે આને લગે તો ફીર આઇન્દા બરસોકા હાલભી ઉસકો માઅલુમ હો-જાયેગા જીસકો વોહ બ-તઓર પેશીન-ગોઇ, કબલ અઝ વક્ત બતલા સકતા હે.

કીસી શખ્સકો મુજસ્સીમ દેખના

કીસી શખ્સકો બ જીસ્મે મુજસ્સીમ, કોઇ આમીલ દેખના ચાહે, તો બ-વકતે શબ, જબ તમામ વરકે લોગ, ઓર દરદ ગીર્દકે આદમી સો-જાવે, ઓર કાઇ આવાઝ કીસી કિસમકી કાનમે ન-આવે તો એક જગા ઇસ તરેહ દો-ઝાનુ હોકર બયઠે, કે ગરદનમા ઝુકાવ કીયી કાર અગલી તરફ રહે ઓર અપની આંખે બંદ કર બા-મુન્તે મુશકીબા, શખ્સે મતલુબકા અકસ, યાને ઉસકી સુરતકા ખ્યાલ પરદયે

દીલકે તસવ્વુરમેં બીઠલાવે ઓર ખુબ તવજ્જોસે કામ લેવે. કીસી કીસી વક્તઆખ જરા જરા ખોલ-કર દેખ ભી કરે. ઈસી તરેહ કઈ રોજ તક, અપની મશ્કકો બીલા-નાગાહ જારી રખ્ખે ઓર જરા જરા આખે ખોલ-કર દેખાભી કરે. તો ઉસકો કુછ કુછ શક્લે મતલુબ, યાને જીસકો કે દેખના મંઝુર હો, વોહ ઝાહીર આંખકે સામને દીખલાઈ દેગી. રફ્તા રફ્તા જયાદા મશ્કકે તમામ આખ ખોલે ઓર દેખે. ઓર દેખે, કે શખસે મતલુબ, અયેન આંખોકે સામને મુજસ્સીમ સુરતમે ખડા હુવા નઝર આયેગા અગર ઉસસે કોઈ અમર દર્યાફ્ત તલબ હો, તો અપને કુવ્વતે ઈરાદીકો ઉસકે ખ્યાલી અકસમે ડાલો ઓર ઉન દર્યાફ્ત તલબ ઉમુરકા જવાબ લો.

હુબ (મોહબ્બત)કા અમલ.

દુનિયામે હુબ, યાને કીસીકો અપના મુતી, (ફરમા-બરદાર કરના) યે નેઅમતે બે-બહા હે. જીસકા દુનિયામેં હર સગીરો કબીર, દામન ગીરફ્તા હે મગર યે વોહ ગીરા કીમત જીન્સ હે, કે જો બિદુન યક-સુઈ કલ્બકે હાસીલ નહીં હોતી અકસર લોગ ઈસ નેઅમતે બે-બહાકે લીયે દુસરોકે મોહતાજ હોતે હે, ગોર અપને જરો માલકો

બૌતે હેં. બલકે આઅઝ વકત બાઝીલ લોગોંકે દામે ફરેબમેં ફંસ-કર, ઉનકે કેહને પર જંગલોંમેં ભટકતે, ઓર મસાનોંકી ખાક છાનતે હેં, ઓર કબરોંમેં રાતેં ગુજાર દેતે હેં મગર હુસુલે મુદઆમે ઉનકો કામ-યાબી નહીં હોતી. ઓર બાઅઝ સોખતા દીલ, યાને દીલ જલે, આતશે હીજરી(જુદાઇકી) આગમેં જલ કર,જબ બહોત-હી માયુસ, ઓર ના-ઉમ્મીદ, ઓર લા-ઇલાજહો-જાતેહે.તો ઝીંદગી કો મોત પર મરજીહ દેતે હેં પસ જો લોગ ઉસકે શાઇક હે, ઉનકો ચાહીયે, કે બીલા કીસીકે મોહતાજ હોનેકે, વોહ ખુદ અપને મતલુબકો રૂહાની તાકતસે, મીસ્લે સંગે મકના-તિસ, કે જો લોહેકો અપની તરફ ખીંચ લેતા હે, ઇસ તરેહ અપને મતલુબકો કુવ્વતે જાજીબાકી કશીશસે અપની તરફ ખીંચ લેં તરકીબ=ઉસકી ઇસ તરેહ પર હે, કે જબ કમર જાયેદુન-નુર, યાને જબ ચાંદ દીખલાઇ દેવે, તો હર રોજ તનહાઇકે મકાનમે અપને મતલુબકી શકલકા તસવ્વુર, આંખેં બંદ કરકે, કરીબન એક ઘંટા (કલાક) તક કરે. ઓર તસવ્વુરમેં અપને મતલુબકો મુજસ્સીમ હાલતમેં અપને રૂબરૂ દેખા કરે અગર મતલુબ તક રસાઇ હો, તો ઉસકો આગાહ કરદે, કે તુમ ખુદ બ-ખુદ હમારી તરફ ભાગતે આઓગે ઓર હમારે અમલકી તાસીર તુમકો ફરેફતા કર દેગી તાકે ઉસ-પર જલ્દ અસર હો કુછ અરસેકે બાઅદ કામ-યાબી હોતી હે. મગર જહાં તક હો-સકે, મતલુબકો

તાલીબકી મોહબ્બત, ઓર ઉસકી ચેહરા-સનાશીકા એહવાલ માઅલુમ હો-જાના ચાહીયે પસ તાલીબકા તસવ્વુર યહાં તક ગલબા કરે, કે ઉસકો ચલતે, ફીરતે, ઓર બયેઠ-તે મેં-ભી મતલુબકી શકલ મુજસ્સીમ, અપને સામને નઝર આને લગે જબ ઈસ દરજે પર, તાલીબકા તસવ્વુર પહોંચ જાયે, તો ફીર ઉસ ખ્યાલી તસવીરકો હરકત દેવે યાને ખ્યાલ કરે, કે અબ વોહ ઉઠ-કર ચલતા હે. ઓર ઈધર ઉધર ફીર રહા હે ગરઝ યે-કે, ઉસ ખ્યાલી શકલકો ખુબ હરકત દેવે ઓર જબ વોહ હરકત કરને લગે, તો ફીર ઉસકો અપને ખ્યાલસે સાકીન કરના શુરૂ કરે. ઈસ તરેહ પર, કે જબ ઉસકો અપની કુવ્વતે ખ્યાલીસે હરકત દેને-પર, વોહ હરકત દેના શુરૂ કરે, તો ફીર ઉસકો ખડા હોનેકા હુકમ દેવે. જબ સબ તરેહસે દેખે, કે મતલુબ 'તાલીબકે ખ્યાલકે હમ-ખ્યાલ હો-ગયા હે, તો ફીર ગોશયે તનહાઈમેં બયેઠ-કર, મતલુબકી તસવીરકા નકશા સામને ખીંચ-કર, ઉસકો કુવ્વતે ઈસ્તીમાલ, યાને અપની તરફ ખેંચે ઓર દીલમેં યે તસવ્વુર કરે, કે મતલુબ મેરી તરફ આ-રહા હે. ઓર મુઝસે આકર મોહબ્બત, ઓર પ્યાર કરતા હે. પસ ઈસ તરેહકી મશ્ક, ઓર પ્રેકટીસસે ચંદ રોજમેં મતલુબ, આમીલ, યાને તાલીબકી મોહબ્બતમે ફરેફ્તા, ઓર બે-કરાર હોકર, ઉસકા મુતી, ઓર ફરમા બરદાર હો-જાયેગા. ઓર ઉસકા

દીલ અગર પથ્થર જયસા સખ્ત હોગા, તોભી મોમકી તરેહ પીઘલ કર, પાનીકે મોવાફીક તાલીમકી મોહબ્બતમેં બેહ જાયેગા અગર તાલીબ, યાને આમીલ, અપને મતલુબકો અપની શકલ દીખાના ચાહે, તો રાતકો જીસ વક્ત ઉસકા મતલુબ સોતા હો, તો તાલીબ અપને મુકામ પર યક-સુઈ કલ્બસે અપને અંદરૂની જીસમકો કુવ્વતે ખ્યાલોકી તાકતસે મત-લુબકે પાસ લે-જાવે ઈસિ તરેહ રોજાના મશ્ક કરનેસે એક હફ્તેકે અંદર અંદર, મતલુબ અપને તલીબકી શકલ ખાબે ગફલતમે દેખેગા ઉસી હાલતમે તાલીબ, અપને મતલુબકો ખૌફ-નાક સુરત દીખા-કર, ઉસકો ખૌફ-ઝદા કર સકતા હે.

યે બાતે, ઓર તાલીબાને સાદીકકે કિસ્સે, ઓર હિકાયાત-સે તજરૂબેમે આઇ હે, કે શબકો અપને મતલુબોસે મુજસ્સીમ હાલતમેં વાસીલ હોતે થે હુબ વોહ જજ-બયે કલ્બી હે, કે જીસસે તાલીબ, ઓર મતલુબ બાદી-ઉન નઝરમેં દો નઝર આતે હેં મગર અંદરૂની નઝરસે દેખને પર, દો કાલીબ, ઓર એક જાન નઝર આતે હે પસ જીસ ચીઝકી તુમકો ખાહીશ હો, ઉસકો અપના મતલુબ બના-કર, ઉસકે ખ્યાલમે અયસે મસ્ત, વ મહો હો-જાઓ, કે ગોયા વોહ હર વકત તુમ્હારે રૂબરૂ મોજુદ હે ઓર તુમ ઉસકો યક-સુઈ કલ્બસે અપની તરફ ખીચ રહે હો તો ફીર મુમકીન નહીં, કે વોહ ચીઝ તુમકો ન-મીલે. ઇસ બાતકા

કામીલ યકીન રખ્ખો કે અગર તુમ તાલીમે સાદીક હો, તો વોહ ચીઝ તુમકો ઝુરૂર મીલેગી ઓર અગર તુમ નફ્સ પરસ્તી, ઓર બુરે ખ્યાલસે ઓર ખુદ ગરઝીકે ખ્યાલસે કીસીકી અસમત બીગાડને, ઓર ઉસકો ધોકા ઓર ફરેબ દેકર, ખરાબ કરનેકે લીયે, અયસે મુ-ત-બર્રીક અમલ પર અગર અમલ કરોગે, તો તુમ દીન, ઓર દુનિયામે રૂસવા, ઓર બદ-નામ, ઓર આકેબતમે જલીલ, ઓર ખાર હોગે. ખયેર. "જયસા કરોગે, વયસા ભરોગે"

બુગ્ઝ (અદાવત) કા અમલ.

બુગ્ઝ, યે હુબકા મુખાલીફ હે યાને બજાયે કીસી શખ્સકો મોહબ્બતમે દીવાના કરનેકે, ઉસકો તકલીફમેં ડાલના, ઓર બરબાદ કરના. અકસર લોગ બ-જરીયે મતર, વ જંતર, ઓર સહર (જાદુ) ઓર અફસુનકે કીસી શખ્સકો જીસમાની તકલીફ પહોંચાતે હેં ઓર કીસીકા ખાબ (નીંદ) બાંધતે હેં, ઓર દો મોહીબ્બોમે રંજ, ઓર તફ્રકા-ભી ડાલ-દીયા કરતે હેં ઓર બાઅઝ લોગ, દુશ્મનોકો દફા કરનેકે લીયે, અયસે લોગોકી તલાશમેં રેહતે હેં મતર, જતર મે ભી કુવ્વતે જાજીબા ઉસ આમીલકી ભરી હોતી હે જો ફ઼ારન મોઅસ્સર હો-જાતી હે મગર ઝમા-નયે

હાલમેં અયસે આમીલ મીલને મુશ્કીલ હેં અલ-બત્તા કિતાબોસે તાવીજોંકો નકલ કરકે દેને-વાલે આમીલ, જા-બજા નઝર આતે હેં લેકીન ઉનસે ચંદાં લોગોંકો ફાયેદા નહીં પહોચતા કયું કે બ-ગયેર રીઝાયત કરનેકે ઓર ઉસ્તાદોસે સીખે બ-ગયેર કોઇભી તાવીજ, યા કોઈ અમલ મુફીદ નહીં હોતા લે-હજા અયસે ઇલ્મકે, યાને મેસ્મેરી-ઝમકે તરીકેસે અમલ કરને-વાલે તાલીબકો ચાહીયે, કે વોહ ખુદ યક-સુઇ કલબસે, કે જીસકે તરીકે આપકો પેશતર બતલા દીયે ગયે હે એક જગા-પર બયેઠ-કર, ફરઝી તસ્વીર, અપને મુખાલીફ (દુશ્મન) કી છુરી, યા ચાકુસે ઝમીન પર બનાવે ઓર ઉસ તસ્વીરકા ખ્યાલ, અસલકે મુતાબીક દુશ્મનકી તસ્વીરકે ખ્યાલ કરે ઓર એક ચાકુ હાથમે લેકર, ઉસ તસ્વીરકે પેટમે રખ-કર, આહીસ્તા આહીસ્તા, ઉસ તસ્વીરકો ખ્યાલ કરે, કે વોહ મગલુબ હો-ગઇ હે. પસ કુવ્વતે ઈરાદીસે ઉસ તસ્વીરકે પેટમે ગાડે યા તસવ્વુર કરે, કે ફુલાન બીમારીસે બીમાર હો-જાયે, ઇસ તરેહ ચાલીસ રોજ તક, બીલા-નીગાહ અપને અમલકો વકતે મુકર્રરા પર કરતા રહે તો દેખે કે ઉસકા દુશ્મન ઉસી તકલીફમે મુબતીલા હોગા જો તસવ્વુરકે જોરસે ઉસ-પર ડાલી ગઇ હે ઓર દુશ્મનકો કીસી મુકામસે નીકાલના ચાહે, તો તસવ્વુરસે ઉસકો શેહર બદર કર ગાગર ઉસકા ખાપ બસ્તા કરના

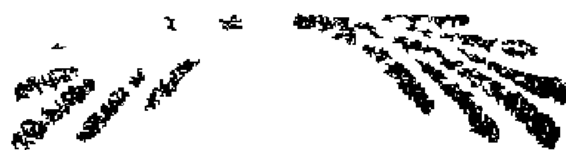
ચાહે, તો તસવ્વુરસે ઉસકી આંખોં, ઓર દીલકો બરકત દેવે અગર મુખાલીફકો દોસ્ત બનાના ચાહે, તો અપની કલબી મોહબ્બતકા જજબા કુવ્વતે ઈરાદીસે ઉસ-પર ડાલે. તો વોહ શખ્સ અપને ઈરાદેમેં કામ-યાબી ઉઠાયેગા

પસ રૂહાની તાકતકા આમીલ, દુર દરાઝકી ખબરેં મંગા સકતા હે ઓર મફકુ-દુલ ખબરોંકા પતા, ઓર નશાન, બતલા સકતા હે ઓર ખફીફ (છુપે) મરઝોકા ઈલાજ, આંખોકે જરીયેસે કર સકતા હે જીન લોગોકો યકીન નહો, વોહ ખુદ તજરૂબા કરકે દેખ-લેવે

કુવ્વતે રૂહાની, ઓર શોઅબોદા બાઝોકા મુકાબીલા.

ઈસ કિતાબમેં કુવ્વતે રૂહાનીકા તજકેરા (બ્યાન) કરનેકે બાઅદ, યે બતલા દેનાભી ઝુરૂરી હે, કે બાઅઝ અયસે લોગભી ઝમા-નયે કદીમસે ચલે આતે હેં કે જો ઈસ રૂહાની તાકતકે હાસીલ કરનેકે રસ્તોકો ખતર નાક સમઝ-કર અપની હિમ્મત હાર દેતે હે ઓર અજીબ, ઓર ગરીબ તીલસમો, ઓર શોઅબોદા બાઝીયોસે લોગોકો અપના મોઅતે-કિદ બના લેતે હે. ઉનકે દો ફિરકે હે. એક તો વોહ હે, કે જો ફે-લ-ફી તાસીરાતકો મદ્દે નઝર રખ-કર, અવકાતે મોઅૈના

પર કોઇ તિલસ્મ બના-કર, ઉસમે અજીબો ગરીબ તાસીર પયદા કર દીખલાતે હે. ઓર એક વોહ હે, કે જો હાથકે કરતબસે કોઈ કામ કરકે દીખલાતે એ જીનકો શોઅબોદા-બાઝ કહા જાતા હે. પસ ઇન દોનોકા મુકાબીલા રૂહાની તાકતસે જબ કીયા જાયે તો બે-ઇખત્યાર કેહના પડતા હે, કે "ચે નિસબત ખાકરા બ-આ-લ મે પાક," યે દોનો ઉસકે મુકાબાલમે બીચ્ચે રૂહાની તાકતકે આમીલ, દુનિયાકો બે-સબાત, ઓર બ હીશે નફસાનીકો ફાની સમઝતે હે, મગર યે લોગ દુનયાકો અપને બાવાકી જર ખરીદ સમઝ-કર, બાહીશે નફસાનીકો અપના અસા-સુલ બયેત બના-કર, દાઅવાયે ખુદાઇ અપને આપસ બાંધતે હે ઓર "હુગ કે આમદ ઇમા-રતે નવ સાખ્ત." કી મિસાલ બન-કર, ઇસ ફાની દુનિયાસે ચલ-દેતે હે ઓર ઉનકે દરતબ, ઓર તિલસમભી ઉનકે સાથહી નેસ્ત ઓર નાબુદ હો-જાતે હે. નમરૂદને તિલસમોકે જોરસે તમામ જહાનકો મુનખ્ખર કરકે ઉસ મસનુઇ(બનાવટી)ખુદાને ખુદ ગરઝીકે સમ દરમે ડુબ-કર, ઉસ હકીકી ખુદાસે લડાઇ-કી ઠેરાઇ, ઓર અયસે અયસે તિલસમ તૈયાર કીયે, કે જીસસે તમામ રૂયે ઝમીનકે હાલાત, માનીદ આઇને-કે નજર આતે થે

તસ્ખીરે હમ-ઝાદ

હમ-ઝાદ-ઈનસાનકે જીસ્મકા બે-જાન સાયા હે, જોકે ધુલ, યા ગુરૂબ, આફતાબ પર, યા રોશનીમે દીખાઈ દેતા હે. મગર હકીમે મુતલક યાને ખુદાને ઈનસાનમે અયસી તાકત બખશી હે, કે ઈનસાન ઉસમે-ભી હુસ્નો હરકત પયદા કરકે ઉસકો અપના મુતી કર લેતા હે, ઓર ઉસસે બડે બડે કામ લેતા હે, ગો યે બાત જરા અકલસે બઈદ માઅલુમ હોતી હે, મગર દર હકીકત યે અસ્લીયતસે હે, ઓર અયસે બહોતસે કામીલ ઉસ્તાદ ગુજરે હે, કે જીન્હોને સાયેકો કાબુમે કીયા હુવા થા. ઓર ઉસસે કામ લેતે થે, ઈસ વક્તભી અયસે અશખાસ મૌજુદ હે, કે જીનકા હમ-ઝાદ, ઉનકે કાબુમે હે, મગર વોહ અપનેકો ઝાહીર નહીં કરતે, કયુ કે ફીલ-હાલ લોગ ઉસકી શોહરતકી ખાહીશ નહીં રખતે હે, ઈસ વાસ્તે લોગોકો માઅલુમ નહી હે, મગર ઉનકે હોનેમેં શક નહી હે, ઓર ઈસ ઝમાનમે-ભી આમીલ મૌજુદ હે.

તસ્ખીરે હમ-ઝાદ-કે મુ-ત-અલ્લીક, આજ તક બહોતસી કિતાબે છપ ચુકી હે. ઈસ વાસતે ઉસકી તશરીહ કરના લાઝીમી નહી સમઝા યહા સીર્ફ એક અયસા તરીકા લીખના કાફી સમઝા હે, અગર ઉસ-પર અમલ કીયા જાયે, તો યકીન હે, કે હમ-ઝાદ, ઝુરૂર આમીલ-કે કાબુમે આ-જાયેગા.

हम-ज़ादका अमल.

रातके वक्त जब-के घरमे सब लोग सो-जायें, तो आमीलको चाहीये, के एक अलाहीदा कमरेमे सब कपडे उतार कर बयेठ जाये और मोह अपना दीवारकी तरफ रख्खे और पुश्तके पीछे रोशनी, या दीया (चिराग) इस तरीकसे रख्खे, के उसके जरीयेसे उसके बदनका अकस दीवार पर पडे, और खुद टीक-टीकी बाध-कर, उस सायेकी तरफ देखता रहे, ये अमल थोडे रोज करनेसे, वोह साया जुबीश करता हुवा दीखाई देगा मगर बिलकुल डरना नहीं चाहीये, रफ्ता रफ्ता उसमे जान पड-जायेगी, और वोह हीलने चलने लगेगा जब ये नोबत आ-जाये, तो समजना चाहीये, के अब वोह काबुमे हो-गया. फीर उससे जीस तरेहका काम चाहेगा, वोह काम ले-सकेगा. याने कोई नायाब चीज, जो उसको हुकम करेगा, वोह ला-देगा खाह वोह कीसी मुल्कमें हो, फौरन हाजीर करेगा मगर उसको अयसा हुकम नही देना चाहीये के जो उसको नागवार गुजरे, जयसा के कीसी दुश्मनको इजा देना, या हलाक करना अयसे हुकम करनेमे खुद आमीलको खतरा जानका हे क्युंके इस सुरतमे वोह आमील को-ही जरर (नुकसान) पहोचायेगा. अयसी बातोंके सीवाये, वोह सब हुकम तुम्हारा बजा लायेगा,

ઓર હર વક્ત આમીલકે સાથ રહેગા, મગર ઉસકો આમીલકે બ-ગયેર દુસરા નહી દેખેગા. ઓર હરએક અમરમેં વોહ આમીલકો મદદ દેગા

દુસરા તરીકા—હમ-ઝાદકો કાબુમે લાનેકા યે હે, કે આમીલ એક આઇના, કે જો કદદે આદમ, યાને જીસમે અકસ સરસે પાઉ તક દીખાઈ દે, વોહ લેકર ઉસકે સામને હર રોજ સુબ્હોકો ખડે હોકર, અપને અકસકો બ-ગઓર દેખતા રહે ઓર કુવ્વતે ઇરાદીસે ખ્યાલ કરે, કે અકસ મુજસ્સીમ હો-જાયે થોડે અરસેકે બાઅદ, સાયેમે હરકત હો-જાયેગી, ઓર વોહ આકર આમીલકે સામને હાઝીર હોગા ઓર ગુફ્ત-ગુ કરેગા ફીર આમીલ જો ઉસકે હુકમ કરેગા, વોહ બજા લાયેગા યાને દોલત માગેગા તો વોહભી લા-દેગા યા માઅશુકસે મુલાકાત કરા દેગા યા કીસી દુસરે મુલ્કકા કોઈ મેવા, યા ચીઝ વ-ગયરા જો કુછ તલબ કરેગા, વોહ લાયેગા ઓર ઝુરૂરતકે વક્ત આમીલકે પાસ બયેઠ-કર, ઉસકે સાથ ગુફ્ત-ગુ કરેગા ઓર ઇલ્મકી બહોતસી બાતોમે ઉસકી ઇમદાદ કરેગા ઓર અયસી અયસી મુફીદ બાતે સીખ-લાયેગા, કે આમીલકે કભી ખ્યાલમે-ભી ન-આઇ હોગી ઓર હર બાતમે ઉસકા મુનીસ, ઓર મદદ-ગાર બન-જાયેગા ઓર અપને આમીલકો કભી કોઈ ચીઝસે તગ નહી હોને દેગા.

સર્કલ ચક્કર બનાના, ઓર રૂહોંકો બુલાના.

જીસ વકત ચંદ શખ્સ રૂહે બુલાને બયેઠતે હે, તો ઇંગ્રેજી ઝબાનમે ઉસકો સર્કલ, યાને હલકા કેહતે હે ઇસ બાબમે હલકેમે બયેઠના, ઓર રૂહોકા બુલાના બતાયા જાતા હે

(૧) એક મેજકે ટેબલકે ચારો તરફ કુરસીયા ડાલો, વોહ યાતો બયતોસે બની હુઈ હો, યા ઉનકે તલેમે તખતા લગા હો, ઓર કોઇ ગદદી વ-ગયરા ઉસમે નહો

(૨) તીન આદમીયોસે કમ, ઓર દસ આદમીયોસે ઝીયાદા હલકેમે ન-બયઠો સબ લોક મેજ-પર અપને દોનો હાથ રખ-કર, કુરસીયો પર, કે જો મેજકે ચારો તરફ હો ઉસપર બયઠે હર એક શખ્સકા સીધા હાથ, દુસરેકે બાયે હાથસે છુટા (લગા) હુવા રહે

(૩) મર્દ, ઓરત, ગોરે ઓર કાલે, ફરબા, દુબલા બદન, બે-વકુફ, અક્કલ-મન્દ, સુરત, ઓર ચાલાક, સબ લોગ એક દુસરેસે મીલે જુલે બયઠે

(૪) ઉસ વક્ત શેહવત, હીર્સ, ગુસ્સા, ગમ, વ-ગયરા, દુન્યવી બુરાઇયા, ઓર ફીકરે, સબ કુછ દીલસે દુર કર દેવે. ઓર આપસમે મોહબ્બત, ઓર ઇખલાસકી બાતે કરે ઓર મજમે-મેસે કોઇ ખુશ ગુલુ શખ્સ મીઠે સુરોમે કુછ માઅરેફતકી ગઝલે, યા ભજન, યા મુનાજાત ગાવે, ઓર

બાકી સબ અગર ન ગા-સકતે હો, તો બિલકુલ ચુપ-સુ હોકર સુને મતલબ યે હે, કે ખ્યાલમે ઇખતીલાફ ન-રહે. જીસકી રૂહ બુલાના ચાહો, ઉસકા ખ્યાલ સબ લોગ ઉસકી શકલકા તસવ્વુર કરે

ગાના, ગાનેમે ઇસ બાતકી જુરૂરત નહી હે, કે ગાનેવાલે સબ લોગ ઇલ્મે મોસીકી (ગાનેકે ઇલ્મ)સે વાકીફ હો મગર તર્ઝ અચ્છી હુઇ હો જીસ તરેહ, કે બુઝુરગોકે ઉરૂસોમે કવ્વાલ લોગ, ઢોલક, યા તબલે, પર ઠેકા બજા-કર તરાના ગાતે હે ઓર સુફીયાએ કિરામ, અરવાહોસે તાઅલ્લુક પયદા કરને, ઓર ઉનસે ઇસ્તીફાદા (ફાયેદા) હાસીલ કરનેકે લીયે દુસરે તરીકોસે અમલ કરતે હે

(૫) જીસ કદર અશખાસ હલકેમે બયઠે, ઉનમે આપસમે હસદ, ઓર બુગ્ઝ, ઓર નાઇત્તેફાકી, વગયરા નહો

(૬) બદ-કારો, બદ-મઆશો, ઓર ખુદા, ઓર રૂહકી હસ્તીકે મુન્કીરોકા હલકેમે શરીક ન-કરના ચાહીયે બલકે મશક કરનેકી ઇબ્તીદામે કુછ દીનો તક અયસે લોગોકો ઉસ મકાન-મે ભી ન આને દેના ચાહીયે કયુ કે ઉન લોગોકા બુરા અસર રૂહકો પસંદ નહી હોતા ઉનકે જીસમસે સખ્ત બદબુ આતી હુઇ માઅલુમ હોતી હે ઇસલીયે હલકેમે અરવાહે નહી આતી હે લેકીન જબ તાઅલ્લુક પયદા હો-જાયે, ઓર અરવાહે આને લગે, તો તમાશાઇયોકે પાસ એક યા દો-કા બયેઠના ચંદા મુઝીર નહી હે.

(૭) ઇન્તીદામેં વોહ મકાન, કે જીસમેં હલકા કીયા જાયે, વોહ બાર બાર તબદીલ ન-કરના ચાહીયે યાને અયસા નહો, કે આજ ઇસ મકાનમે, ઓર કલ ઉસ મકાનમે બયઠે. બલકે મેજ, ઓર કુરસીયાભી તબદીલ ન-કી જાયે કે ઉસીમે બેહતરી હે જો શખ્સ જીસ કુરસી પર પેહલે દીન હલકેમે બયઠે, વોહી રોજ-મરરા ઉસી કુરસી પર બયઠા કરે

(૮) ઇન્તીદામે કોસી ખાસ શખ્સકી રૂહકા તસવ્વુર બાંધ-કર, હલકેમે બયેઠનેકો બ-નિસબત આમ તઓર પર, યા કોસી ખાસ શખ્સકી રૂહ આવે, ઇસલીયે યક-સુ તબીઅત કરકે તસવ્વુર કરના અછછા હે કયુ કે ઉસ વકત જો રૂહ ઉસ મુકામસે કરીબ તર હોગી, વોહ આ-જાયેગી ઓર વોહી દુસરી અરવાહકો, કે જીનકો હલકે-વાલે વહા બુલાના ચાહતે હેં, ઉનકો બુલા લા-સકતી હે

(૯) યે કોઇ લાઝીમી બાત નહીં હે, કે ઇન્તીદામે હલકમે બયેઠનેકે અવ્વલહી દીન હલકે-વાલોમેસે માઅમુલ, માઅલુમ હો-જાવે અકસર દસ પન્દરા રોજ તક ઈસ્તીક-લાલકે સાથ હલકેમે બયેઠનેસે શનાખ્ત હુવા કરતી હે, અગર માઅમુલ, માઅલુમ હોનેમે અરસા લગ-જાયે, તો અપની અપની જગા તબદીલ કર લેના મુનાસીબ હે લેકીન માઅમુલ, માઅલુમ હો-જાયે, તો જગા તબદીલ ન-કરે.

(૧૦) હલકે-વાલોંમેં જો શખ્સ માઅમુલ પાયા જાયે, તો ઉસે શિમાલકી જાનીબ પુશ્ત, ઓર જુનુબકી જાનીબ મોહ કરકે બયેઠના વાજીબ હે.

(૧૧) હલકે-વાલોમેસે એક શખ્સકો અપના મીર મજલીસ કરાર દે-લેના ચાહીયે ઓર ઉસકે હુકમકી પાબદી સબ લોગ હલકેકે વક્ત કરેં ઓર માઅમુલસે જો કેહના, ઓર દર્યાફ્ત મઝુર કરના હો, તો વોહ ઉસીકે જરીયેસે કેહના, ઓર દર્યાફ્ત કરના મીર મજલીસ, માઅમુલકે મુકાબીલકી કુરસી પર બયઠે

(૧૨) આંધી, પાની, ઓર બીજલી કડકને, ઓર નિહાયત ગરમીકે દીનોમેં હલકા બનાનેમે કમ કામ-યાબી હોતી હે ઇસલીયે જીસ દીન ન-બહોત સરદી હો, ઓર ન-બહોત સરદી હો, ઓર ન-બહેત ગરમી હો, યાને મોસીમ મોઅતે-દીલ હો, ઉસ દીન એક તનહા મકાનમેં ધીમી રોશની કરકે, યા બિલકુલ તારીકીમેં યાને અંધેરેમેં હલકા હોનેસે બહોત કામ-યાબી હોતી હે. યાને માઅમુલ પર અરવાહે બહોત જલ્દ નુઝુલ કરતી હે

(૧૩) અગર હલકેમેં બયેઠનેકે કુછ અરસે બાઅદ, ઉસ કમરેમે યાને હૉલમે કીસી તરફ્સે ખટ-ખટકી આવાઝ હો, યા જીસ મેજ-પર બયઠે હો, ઓર ઉસકા કોઈ પાયા

વ-ગયરા ઉઠ-જાયે, તો જાન-લો, કે કોઈ રૂહ વહાં આ-ગઈ, ઉસસે બાત ચીત દર્યાફ્ત કરનેકે લીયે, ઉન ખટકોં-સેહી ઈસ તરેહ કામ લો, કે ઉનકી તેઅદાદ (ગીનતી) કે લીહાઝસે હુરૂફ મુકર્રર કરલો યાને મીર મજલીસ (પ્રેસીડ ટ) આ-હીસ્તાકી આવાઝસે કહે, કે "અગર કોઈ સાહેબ આ-ગયે હેં તો વોહ એક બાર ખટકા કરે ઈસસે હમ હ, સમઝ લેગે" પસ અગર ઉસકા જવાબ મીલે, ઓર એક મરતબે ખટકા હો, તો ફીર ઝીયાદા બાતે કરનેકે લીયે ઉન ખટકોકો હુરૂફ માનલો મસલન, એક બાર ખટકા હે નેસે (અલેફ) ઓર દો બારસે (બે) ઓર તીન-બારસે (તે) વ-ગયરા, વ ગયરા

બાઅઝ દફે ખટકા નહીં હોતા બલકે હલકે વાલો-મે સે કીસી શખ્સકા હાથ કાપને લગતા હે, ઓર ઉ ગલીયા હીલને લગતી હેં, પસ ઈસસે જાન-લો, કે વોહ શખ્સ માઅમુલ હે. ઉસકે હાથમેં એક પેનસીલ દેદો, ઓર કાગજ ઉસકે હાથકે નીચે રખદો તો વોહ કુછ લીખેગા અકસર જાહીલ લોગ, કે જો બિલકુલ લીખ નહીં સકતે વોહભી અયસે માઅમુલ હો-જાતે હેં, ઓર જો રૂહ ઉસકે હાથસે કામ લેતી હે, વોહ અપનીહી માદરી ઝબાન કે જરૂએ મેડીયમ, યાને માઅમુલ બિલકુલ બે-ખબર હોતા હે વોહ લીખતા હે, ઓર માઅમુલસે જો સવાલ કીયા જાયેગા ઉસકા જવાબ વોહ લીખ-કર દેગા.

બાઅઝ વક્ત માઅમુલ, સૌયા હુવા માઅલુમ હોતા હે, ઔર ઉસ હાલતમેં કુછ મોહમીલ, યાને જો સમઝમેં ન આવે અયસે, અલફાઝ કેહતા હે, ઇસસે જાન-લો, કે વોહ બહોત જલ્દ બોલને લગેગા ઉસકી ઝબાન તો કામ દેગી. ઔર બાકી કુલ આઅઝા સુન, ઔર બે-હીસ (બે-હરકત) માઅલુમ હોગે અયસે માઅમુલસે જો સવાલ કીયા જાયેગા, ઉસકા જવાબ માઅમુલ દેગા અયસી હાલતમે માઅમુલ વોહ ઝબાનમેં બોલેગા, કે જીનકા વોહ એક લફ્ઝભી નહીં જાનતા. યાને જીસ મુલ્કકે બાશીંદેકી રૂહ, ઉસ-પર દખલ કરેગી, વોહ અપનીહી બોલી બોલેગી

કોઇ કોઇ માઅમુલકો અરવાહે, નઝર આને લગતી હેં, ઔર વોહ દીવારોં, ઔર આસમાનમે ચમક-દાર હુરૂફમેં ઈબારતેં લીખ્ખી હુઇ દેખતા હે ઔર પઢ લેતા હે અયસે માઅમુલોં પર મશ્ક યાને પ્રેસ્ટીસ, ઔર તરક્કી હો-જાનેસે રૂહેં મુજસ્સીમ હોકર નઝર આને લગતી હેં જો તમામ જલસે વાલો-કોભી નઝર આતી હેં

બાઅઝ વક્ત હલકે-વાલે, મકાનકી રખ્ખી હુઇ હરએક ચીઝ મેજ કુરસી, ઔર અસબાબ, હીલને લગતા હે ઔર બાહેર રખ્ખી હુઇ ચીઝે, બા-વજુદ દરવાઝા બંદ હોનેકે અંદર આ-જાતી હે ઔર અંદરકી બાહેર ચલી જાતી હે. યે સબ હરકતે અરવાહકી હોતી હે.

યહાં-તક હલકેમેં બયેઠનેકા, ઓર રૂહોંકે બુલાનેકા કાએદા બ્યાન કર દીયા, અબ યે બતાના બાકી હે, કે કોસી ખાસ શખ્સકી રૂહકો કોસ તરેહ બુલાયે, અગર હલકેમેં બયેઠનેકે બાઅદ, માઅમુલકી શનાખ્ત હો-જાયે, ઓર હલકે-વાલે કીસી ખાસ શખ્સકી રૂહકો બુલાનેકા તસવ્વુર ન-કરેં, તો અકસર હલકે વાલોમેસે કીસં ન-કીસી અઝીઝકી, કે જીસે વોહ પ્યાર કરતા થા, વોહ રૂહ વહા આ-જાતી હે ક્યુંકે સંગે મકના-તિસ, લોહેકો અપની જાનીબ ખિચ લેતા હે. ઈસી તરેહ મોહબ્બતકા રૂહી તાઅલ્લુક, ઉસ રૂહકો અપની જાનીબ ખિચ લેતા હે ઈનકે અલાવા અયસાભી હોતા હે, કે નીચેકે દરજેકી અરવાહ, યાને ઉન લોગોકી, કે જીનકો દુન્યવી લગાવ બહોત થા, ઓર જો ઉસ લગાવ, ઓર ઉસકે તાઅલ્લુકકે સબબ દુન્યાહીકે ખ્યાલાતમેં ફસી હુઇ રેહતી હે, વોહ રૂહેં આ-જાતી હે. ઓર કિસમ કિસમકી શરારતે કરતી હં. ઉનકી શરારતોસે બચનેકે લીયે, ચાહીયે કે હલકેમે બયેઠનેકે પેશતર, મીર મજલીસ, ઓર સબ સાથીયોકો ઈરફાન, ઓર તસવ્વુફકે ભરે હુયે રાગ, ભજન, ગઝલેં, યા મુનાજાત, વ-ગયરા ગાના વાજેબ હે. ઓર ઉસકે બાઅદ ખુદાસે ઈલ્તીજા કરે, કે અય રહીમ! અય કરીમ! કીસી બુઝુર્ગકી રૂહકો હિદાયત કર, કે હમારે ઉપર મહેરબાની કરકે વોહ હમારે હલકેમે આવે. વ-ગયરા.

યા ઉસહી કિસમકી ઓર કોઈ ઈબાદત હો, મગર મતલબ યેહી હો. ઓર અગર કીસી ખાસ બુઝુર્ગકી રૂહકો બુલાના મંઝુર હે, તો દીલહી દીલમેં ઉસ બુઝુર્ગકા ખ્યાલ કરો. ઓર બુલાઓ. યે કોઈ લાઝીમી બાત નહીં હે, કે વોહ રૂહ આહી જાવે. લેકીન અકસર કામ-યાબી હોતી હે.

જીન હલકોમેં ઝીયાદા હીસ્સા અયસે લોગોકા મૌજુદ હોતા હે, કે જો દુનિયાકે કુત્તે હેં, ઓર ખુદ ગરઝીયોંકે કામમે ફંસે રેહતે હે. ઓર ઇસ કિસમકે સવાલ રૂહોસે દર્યાફ્ત કરતે હે કે મેરી ફુલાન શખ્સ પર તબીઅત હે, વોહ કબ મીલેગા ? યા મે ઉસ શખસસે મુકદ્દમા જીતુંગા યા નહીં ? ઓર મે અપના મકાન ફરોખ્ત કરૂ યા નહીં ? તો અયસે હલકોમે લોગોકી અરવાહે નહીં આતી હે ઓર અગર આભી ગઈ હોતી હે, તો વોહ ફોરન ચલી જાતી હે અરવાહકો અયસે લોગોકે જીસમસે બદબુ આતી હે. જીસે વોહ બરદાશ્ત નહીં કર સકતી હે, ઓર બુઝુરગોકી અરવાહેં અયસે લોગોમે આતી હે, કે જો ખુદભી ખુદા પરસ્ત, ઓર પરહેઝ-ગાર હો, ઓર રૂહાની-હી બાતે ઉનસે દર્યાફ્ત કરેં

બિલ-ફર્ઝ મજકુરા બાલા તરીકસે દીલહી દીલમે કીસી બુઝુર્ગકા તસવ્વુર કરકે રૂહકો બુલાનેસે વોહ તશરીફ લેભી આતે હેં, તો વોહ આતેહી માઅમુલકે હાથકો હરકત દેતે હેં, તો

ફોરન ઉસકે હાથમે' પેન્સીલ દે-દેની ચાહીયે, ઓર કાગજ રખ-દેના ચાહીયે, કે વોહ અકસર આતેહી યે કહા કરતે હેં, કે "હા, મે આ-ગયા" 'મુઝે કયુ યાદ કીયા ગયા હે ?" વ-ગયરા.

ઉન લોગોસે ઇબ્તીદામે અયસેહી સવાલ દર્યાફ્ત કરને ચાહીયે, કે જીનકા જવાબ હા, યા ના, મે ખત્મ હો-જાયે. યાને બહોતહી મુખ્તેસર હો, ફીર રફતા રફતા, વોહ ઝીયાદા બાતે કરને લગેગે ઉસ વક્ત, જો સવાલ ઉનસે દર્યાફ્ત કીયા જાયેગા, તો ઉસકા જવાબ બરાબર મીલેગા લેકીન ઉન લોગોકી આજમા-ઈશકે લીયે કોઇ સવાલ ન-કરના ચાહીયે

જબ કભી દુન્યાવી ખ્યાલતમે ગર્ક (ફસે હુયે) લોગોકી રૂહે' આ-જાતી હે, તો વોહ અકસર દુન્યાકી બાતે, યા કામ યાદ કરકે જાર જાર રોને લગતી હે, અયસી હાલતમે ખુદાકી હમ્દો સનાકી નઝમકા ગાના ઉસે તસકીન (રાહત) દેતા હે, ઓર ખામોશ કર દેતા હે, યાને તસલ્લી દેતા હે, કે ગોયા જલની હુઇ આગ પર પાની ડાલ દીયા

બાઅઝ રૂહે હલકેમે આકર, અપના નામ સાફ નહીં બતાતીં, બલકે ખાસ ખાસ ઈશારોસે બતા દેતી હે.

રૂહોંકી હાલત.

યે મસલ મશહુર હે, કે "જયસી રૂહ વયસે ફીરશ્તે".
યે કીસી તજરૂબા-કારકી કહાવત હે

આ-લ-મે અરવાહમે મરે હુયે લોગોકી રૂહેં મૌજુદ હોતી હેં જો દુન્યાવી ઝીદગીમે અછછે આમાલ કરતે થે, યા ઉન લોગોકી રૂહેં, કે જો દુન્યાવી જજબાતકી પા-બદીમે તકલીફ ઉઠા ચુકે હે. ઉન હર શખ્સકી એસ્ટર લાઇટ, યા લોહે-મહપુઝમે આમાલકી તસ્વીરે, ઓર ઉનકે નતીજેકી શકલે રેહતી હેં બલકે હર એક શયકી (ચીઝકી) તસ્વીર જીસ તરેહ ફોટોગ્રાફમે ઉતર અતી હે ઇસ તરેહ ઉસમે ઉતરી હુઇ મૌજુદ રેહતી હે પસ મેસ્મેરી-ઝમકા અદના દરજે-વાલા યાને મુરાકીબા કરને-વાલા, શુરૂમે લોહે મહપુઝકો બાતીનકી આખોસે દેખતા હે, ઓર વહા ઉસકો સદહા (સેંકડો) કિસમકી તસ્વીરે નઝર આતી હેં ઓર બાઅઝ વકત અયસા હોતા હે, કે ઇનસાન જબ ખુબ ગેહરી નીંદમે સોયા હુવા હોતા હે, તો ઉસકે અંદરૂની હવાસ તેજ હો-જાતે હે ઓર વેહ એસ્ટર લાઇટમેં કિસમ કિસમકી ચીઝે દેખતા હે.

જીસકો અન્ગ્રામ ખાબ દેખના કેહતે હે, ઓર વોહ ખાબ દેખનેકે ચદ સબબ હે, અવ્વલ ગીજાકી હરારત, (ગરમી) દુસરી બેદારીમે કીસી ખાસ બાતકા ઝીયાદા ખ્યાલ, ઓર તીસરા

હવાસકા તેજ હો–જાના ગીઝા (ખાના) કે સબબસે ખાબ નઝર આતે હેં, તો વોહ સોનેસે થોડીહી દેર બાઅદ દીખાઈ દેતે હે કયુકે જબ તક ગીઝા હઝમ નહી હોતી, તબ તક અપના અસર કરતી હે અયસે ખાબ રાતકે દસ બજે તક, યા દીનકો સોતે વક્ત દીખાઈ દેતે હે, દુસરી કિસમકે ખાબ કે જીસને હાફીઝા કાયેમ કરતા હે, વોહ સોતેહી યા સુબોહકે ચાર બજેકે બાઅદ, જબ ઉઠનેકા વકત હોતા હે, ઓર ગેહરી નીંદ હોતી હે, ઉસ વકત ખાબ આતે હે, તીસરી કિસમકે ખાબ, દો બજે રાતસે ચાર બજે તકકે દરમ્યાન નઝર આતે હે અવ્વલ, ઓર દુસરી કિસમકે ખાબ યાદ રેહતે હે, ઓર તીસરી કિસમકે ખાબ કમ યાદ રેહતે હેં. કયુ કે ઉનકો યાદ રખનેકે લીયે નિહાયત લતીફ હવાસકી મૌજુદગી દરકાર હે અવ્વલ, ઓર દુસરી કિસમકે ખાબ યાદ રેહતે હે, ઓર તીસરી કિસમકે ખાબ કમ યાદ રેહતે હે, કયુ કે ઉનકો યાદ રખનેકે લીયે નિહાયત લતીફ હવાસકી મોજુદગી દરકાર હે અવ્વલ, ઓર દુસરી કિસમકે ખાબ અલલ–ઉમુમ ઝુટે હોતે હે, લેકીન તીસરી કિસમકે ખાબ અકસર સચ્ચે હોતે હે, ઇસહી–લીયે ખાબોકી તાઅબીર બતાને–વાલે, ખાબકા વકત ઝુરૂર દર્યાફ્ત કીયા કરતે હે

જો લોગ દુનિયાકે લુસોમેં આલુદા હોતે હે, ઉનકી અરવાહ ઝમીનકે કરીબહી રેહતી હે. ઓર બહોત અરસે

બાઅદ સાફ હોકર, એસ્ટર લાઇટસે ઉપર ગુજર કર, આલમે અરવાહમે દાખીલ હોને પાની હે, અકસર લોગોને સુના હોગા, કે ફુલાન મર્દ, યા ફુલાન ઔરત મર ગઇ થી, ઔર જબ ઉસકો દફન કરને યા જલાનેકા સબ સામાન હો-ગયા, તો વોહ જી ઉઠી, ઔર ઉસને વહાકે હાલાતભી બ્યાન કોયે, કે વહા કયા કુછ દેખા, ઔર અગર વોહ શખ્સ હીંદુ હોતા હૈ, તો ઉસકો ધર્મ-રાજકી કચેહરી નઝર આતી હે, કે જહા બડે બડે હિસાબકી કિતાબે મૌજુદ હોતી હે, ઔર બઅદ હિસાબકે માઅલુમ હોતા હે, કે ઉસકો નહીં બુલાયા ઔર દોનોકો હુકમ હોતા હે, કે ઉસે વાપીસ પહોચા-દો, તો વોહ વાપીસ જાતે હે, વ-ગયરા અગર વોહ શખ્સ મુસલમાન હોતા હે, તો ઉસકો એક બડી આલી-શાન મસજીદ, યા કોઈ અયસાહી મુકામ નઝર આતા હે કે જહા ફરીશ્તે મૌજુદ હોતે હે વ-ગયરા અયસી અયસી બાતોકો સુન-કર, નઇ તાઅલીમ-વાલે યે નતીજા નીકાલતે હેં, કે પસ આખેરત કોઇ ચીઝ નહીં હે ઔર કયા સબબ હે કે દોનોકો યકસા બાતેં નઝર નહીં આતીં ? લેકીન વોહ યે નહી જાનતે કે આદમી મર કર વાપીસ નહીં આ-સકતા સીર્ફ કમ-જોરી કે સબબ અદરની હવાસમેં જરાસી તેજી આ-ગઈ થી, ઇસલીયે ઉસને એસ્ટર લાઇટમેં અપના પુરાના મજહબી ખ્યાલ, કે જો ઉસકો મજહબને

ઉસ-પર જમાયા થા, વોહ પઢ લીયા થા. ઉસ હાલતમેં કબ્ઝ વ-ગયરા, કુલ સાકીત હો-જાતી હે ઇસલીયે લોગ ઉસે મગ હુવા જાન લેતે હે લેકીન દર હકીકત વોહ એક કિસમકા ઝોઅફ, યા સકતા હોતા હે. જબ ઉસસે ઇફાકા હુવા, તો વોહ હોશમેં આ-જાતા હે બાઅઝ હાલતોમેં અઝીઝ, ઓર અકારીબકી અરવાહભી મરીઝકો નઝર આતી હે યે સચ બાત હોતી હે કયુ કે ઉસ મરીઝકા સેહ-હત પાના ગયેર યકીની હો-જાતા હે જો રૂહેં આલમે અરવાહમે જાનેકે લાયેક નહીં હોતી, વોહ મારી મારી ફીરા કરતી હે. પસ યે કેહના સચ્ચા હે, કે "જયસી રૂહ વયસે ફરીશ્તે". કયુ કે જયસે આદમી કે ખ્યાલાત હોને હે વયસાહી મરને પર, ઓર ઉસકે કબલ, યાને પેહલે નઝર આતા હે જો લોગ દુન્યાવી ઝીંદગીમે બદ-કાર, (બુરે કામ કરને-વાલે) ઓર ગુનેહ-ગાર હોતે હે ઉનકે કાલીબ છોડનેકે બાઅદ, અયસા માઅલુમ હોતા હે કે ગોયા વોહ એક તારીક ગારમે ફેક દીયે ગયે, ઉનકે પાસ કોઇ રૂહ નહીં આતી, ઓર ઇસ તરેહ વોહ હયરાન, ઓર પરેશાન રેહતે હે યે બાતે તજરૂબેમેં આ-ચુકી હે ઓર મેસ્મેરી-ઝમકે આમીલ ઇસસે અછી તરેહ વાકીફ હો-સકતે હે.

લોહે અહ-ફુઝ, કો થીયો-સોફીસ્ટ લોગ, એસ્ટર લાઇટ, કેહતે હે. ઓર અહલે હુનુદ (હીંદુ લોગ) ચિત્ર-ગુપ્ત (યાને મખફી તસાવીર) કેહતે હે.

એસ્ટર લાઇટ, એક લતીફ તરીન માદ્દા હે જીસ મેં યે કુદરત હે, કે ઇનસાનોંકે ફુગ ફ્રેઅલ, ઓર ખ્યાલકી તસ્વીર, જીસ તરેહ ફોટોગ્રાફમે ખીચ જાતી હે, ઇસ તરેહ ખીંચ લેતી હે મેસ્મેરી-ઝમકે માઅમુલ, ઓર સમાધી, લગાને-વાલોકો ઇબ્તીદામે યે રોશની અપને દીમાગમે માઅલુમ હોતી હે લેકીન દર હકીકત યે બ-જરીયે અદરૂની બસારતકે ખલામે નઝર આતી હે યે રોશની એસ્ટર લાઇટકા નીચેકા દરજા હે, જબ ઝીયાદા મશ્ક, યા તરક્કી હો-જાતી હે તો યે રોશની ઝીયાદા સાફ હો-જાતી હે ઓર ઉસમે ફીર કિસમ કિસમકી શકલે નઝર આને લગતી હે યે શકલે વોહ હોતી હે, કે જો લોગોકે ખ્યાલ, ઓર અફ્આલસે બનતી હે કુછ ખાસ અચસીભી મશ્કેં હે, કે જીનકે જરીયેસે યે હાલત બહોત જલ્દ હાસીલ હો-જાતી હે. ઓર ફીર રફ્તા રફ્તા તરક્કી કરનેસે આ-લ-મે અરવાહ તક, ઇનસાન પહોચ સકતા હે અહલે ઇસલામકે આમીલ જલાલી અમલોકો પઢતે વકત ગોશ્ત, વ-ગયરા કુછ નહી ખાતે હે સખ્ત પરહેઝ હોતા હે. સીર્ફ ખુશ્કા, યા ઓર જુદ હઝમ હોને-વાલી ચીઝે ખાતે હે ઉસકા મતલબ યે હે, કે આમીલકે અદરૂની (બાતીનકે) હવાસ તેજ હો-જાયે. ઓર ઉસકી કુવ્વતે ઇરાદી બઢ જાયે પસ અકસર આમીલ, અમલ પઢતે વકત ગફ્લતકી નીંદમે પડ જાતે હેં, તો ઉનકો

એસ્ટર લાઇટકી ખૌફ-નાક શકલેં, નઝર આને લગતી હેં. ઓર ખૌફ ખા-જાનેસે દીમાગમે ફ઼ર્ક આ-જાત હે ઓર પાગલ હો-જાતે હે મેસ્મેરી-ઝમકે આમીલ એસ્ટર લાઇટમેં દેખ-કર પેશીન-ગોઇયા કરતે હે ઓર ઇસલીયે આમ લોગ ઉનકો કરામત સમઝને હે ઓર મેસ્મેરી-ઝમકે આમીલકો વલી ખ્યાલ કરતે હે લેકીન કરામત ઓર શય હે અહલે તસવ્વુફ જો મુજાહીદા, યા રીયાઝત, કરતે હે' ઓર ઉસસે જો ફવાયેદ હાસીલ હોતે હે' વોહ દીગર શય હે

મરનેકે બાઅદકી હાલત, એક રૂહકી ઝબાની.

મુલ્કે ફ્રાન્સકે દારૂલ-સલતનત શેહર, પારીસમે ... સેન એક ઇંદસે રૂહાની, કે શાયેકીનોકી એક બડી ... સઇટી હે ઉસમે વહાકે બડે બડે આલીમ, ઓર ફાઝીલ, ... શરીક હે, ઉસ સોસાઇટી-વાલોકા કાએદા હે, કે હલકા બનાનકે બાઅદ, પેહલે ખુદાકી હમ્દો, સનાકે ગીત ગાતે હે ઓર ફીર દુઆ માગતે હે, કે અય રહીમ! ઓર અય કાદીરે મુતલક! હમ તેરી જાતસે ઉમ્મીદ રખતે હે. કે હમારે હલકેમે કીસી નેક આદમીકી રૂહ હમારી હિદાયતકે લીયે ભેજ કોઇ ગુનેહ-ગાર, ઓર શરીર શખ્સકી રૂહ હમે દીક કરનેકો ન-આને પાયે ફીર ખુદાકા નામ લેકર કેહતે હે, કે ફુલાન શખ્સકી રૂહ, હમ લોગ બુલાતે

ચાહતે હૈં ઈસ તરેહ વોહ અપની મરઝીકે મોવાફીક અરવાહેં બુલાતે હે

ઉસ સોસાઈટીકા એક મેમ્બર સખ્ત અલીલ (બીમાર) હુવા, ઔર જબ ઉસને અપને મરનેકે દીન કરીબ દેખે, તો સોસાઈટીકે પ્રેસીડન્ટકા (મીર મજલીસકો) એક ખત લીખ્ખા કે આપ મેહરબાની કરકે, મેરે મરનેકે બાઅદ, મેરી રૂહકો તલબ કરે, ઔર ઉસસે દર્યાફ્‌ત કરે. કે રૂહ જીસમસે કીસ તરેહ નીકલતી હે ઔર ફીર કયા કયા હોતા હે ?

થોડેહી દીનો બાઅદ, ઉસ શખ્શકા ઈન્તિકાલ હો-ગયા અભી ઉસકી લાશ દફ્‌ન હોનેકો બાકીહી થી, ઔર ઈન્તિઝામ ભી હો-રહા થા, કે સોસાઈટીકે લોગ વહાં જા-પહોચે ઔર ઉસી કમરેમે, કે જહાં ઉસને વફાત પાઈ થી. ઔર અભી ઉસકી લાશ મોજુદ થી, ઉસ કમરેમે હલકા બનાયા ગયા. ઔર ખુદાકી હમ્દો, સના, કરનેકે બાઅદ, ઉસકી રૂહ તલબ કી-ગઈ બહોત જલ્દ વોહ રૂહ આ-ગઈ ઔર ફીર ઉસસે જેલમે લીખ્ખે બ-મુજબ ગુફ્‌ત-ગુ હુઈ.

સવાલ—પ્યારે ભાઈ ! આપકી ખાહીશકે બ-મુજબ, હમ લોગોંને આપકો યહાં બુલાયા હે,

જવાબ—ખુદાકી તાઅરીફ કરો ઉસકી ઈનાયતસે ઈસ વક્ત મેં તુમ્હારે પાસ આ-સકા હું લેકીન મે ઈસ વક્ત બહોતહી કમ-જોર હું. થર થર કાંપ રહા હું

સવાલ—મરનેસે કબલ તુમકો યહા બડી તકલીફ થી. ઓર ઇસ વક્તભી કયા તુમકો સબ બાતે માઅલુમ હોતી હે ? દોનો પેહલેકી હાલત, ઓર અરવાહકી હાલતકા મુકાબીલા કરકે કહો, કે તુમકો કયા માઅલુમ હોતા હે ?

જવાબ—પેહલે જો કુછ તકલીફ થી, અબ વોહ જરા નહીં હે બલકે ઈસ વકત બડા આરામ હોતા હે મેરા જનમ તૈયાર હો–ગયા હે ગોયા નયા જનમ હુવા હે ખાકી જીસમસે રૂહ કીસ તરેહ નીકલતી હે, વોહ દીલ કુછ ન-સમઝ સકા કયુકે ઈબ્તીદાસે બહેતસી અરવાહેં, નાદાનીકી હાલતમે હોતી હે લેકીન મરનેસે પેશતર, જો મેને ઓર દુસરે પ્યારે લોગોને ખુદાસે દુઆ માગી થી, કે મરનેકે બાઅદ મુઝમે બાત ચીતકી તાકત બાની રહે, ઇસલીયે ખુદાકે કરમસે, મે આપકે આગે ઇસ વક્ત બાતચીત કર સકતા હુ

સવાલ—મરનેકે કીતને અરસે બાઅદ, આપકો હોશ હુવા થા ?

જવાબ—કરીબન નિસ્ફ ઘટેમે ઈસલીયે મે ખુદાકા શુકર ગુજાર હુ.

સવાલ—આપ યેહ કીસ તરેહ જાનતે હે, કે આપ ઇસહી ઝમીનમેં વહા ગયે થે ?

જવાબ—ઈસ બારેમેં મુઝે કુછભી શક નહીં, કે જબ મેં ઝમીન પર રેહતા થા, તો અપની ઝીંદગી, દુસરોકી ભલાઈમે સર્ફ કરતા થા ઔર અબ રૂહાની ઝમીનમે રેહ-કર, લોગોમેં ઈલ્મે રૂહાનીકી સચ્ચાઈ ફેલાઉગા અગર આપ મુઝે ઉસ જીસમમે દેખે, તો હરગીઝ અપની મીટટીકે જીસમકી વકઅત ન-કરે કયુ-કે યહા યે મીટટીકા બોઝ ઉઠાના નહી પડતા.

સવાલ—તુમકો અપના યે ખાકી જીસમ (જો કરીબહી પડા થા) દેખ-કર કયા ખ્યાલ પયદા હોતા હૈ?

જવાબ—આહા! યે ખાકી જીસમ તો મીટટીમે મીલ જાયેગા. લેકીન ઉસમે-કે સબબસે મે આપ લોગોસે મોહબ્બત કરતા થા. મેરી રૂહકે મકાન, યાને મેરે જીસમને મેરી રૂહકો પાક કરનેકે લીયે, ઈતને અરસે તક કયા કયા નહીં સહા! અય ખાકી જીસમ, યે સબ આરામ જો મુઝે આજ મોયસ્સર હૈ, યે તેરીહી બ-દોલત હૈ. યે ખાકી જીસમહી હૈ, કે જો ઇનસાનકો અયેશ, ઔર તકલીફ દે-સકતા હૈ

સવાલ—કયા આપકો મરનેકે વકત તક હોશ થા, ઔર ઉસ વકત આપકે કલ્બકી કયા હાલત થી?

જવાબ—હા થા, ઔર ઉસ વકત, મે અપને ખાકી જીસમકો ઝાહીરી આખોસે ન દેખ સકતા થા, મગર અંદરૂની

આંખોંસે મેં સબ કુછ દેખ રહતા થા. દુનિયાકે સબ કામ યાદ હોને લગે. રૂહ જીસ્મસે અલાહીદા હોનેકે વકત ઉસકી બીનાઇ જાતી રહી, ઔર અયસા માઅલુમ હોતા થા, કે કીસી ગયેર જગેકો તારીકી-મે (અ ધેરેમે) જા-રહા હું. ફીર થોડી દેર બાઅદ, એક નિહાયત આરામકે મુકામ પર પહોચ ગયા ઔર સબ તકલીફ મૈં ભુલ ગયા દીલ એક લા-મહદુદ જગા, ઔર અગેશમે ગર્ક હો-ગયા

સવાલ—આપ કયા જાનતે હૈં ? (મોહસે પુરી બાતભી ન-નીકલી થી, કે જવાબ લીખ્ખા જાના શુરૂ હો-ગયા)

જવાબ—જો લીખ્ખા હૈ, વો વોહ જુરૂર ચીઝ-જુરૂર હોગા કબ્રસ્તાન, ઔર મુરદોંકો દેખ-કર લોગોંકો આકેબત યાદ આ-જાતી હૈ ઔર ખુદાકે મુનકીરોંકો ખોફ હો-જાતા હૈ ઇસ-લીયે એતેકાદકે સુ-ન્ના અહલે મેંસે જો રાયે હૈ, ઉસકા સબ પર ઓઝહર કર દો કયુ કે ઇસસે દુસરોંકો બડા નફા પહોચનેકી ઉમ્મીદ હૈ ઔર જબ ઉસકી લાશ કબરમેં રખ્ખી જાને લગી, તો ઉમને લીખ્ખા, કે ભાઇયો ! મૌતસે ખૌફ ન-કરો. ઔર દુનિયાકે સખ્ત રંજોગમ દુખીતમે-હી મુસ્તકીલ રેહ-કર, રાહ રાસ્ત પર ચલનેકે, પહુંચે દરજેકા આરામ, અપને સબ દેખોગે નેકી દયતાનેમે મશગુલ રહો એક બાત યભી હમેશા યાદ રખ્ખો, કે દુન્યાવી અયેશ,

હાસીલ કરનેકે લીયે, ઝુરૂર દુસરોંકો તકલીફ દેના પડતા હે. ઓર ઉકબાકા અયેશા જબ મીલતા હે, કે તુમ દુસરોકો આરામ દો.

ઉસ રોજ યેહ કેહ-કર રૂહ ચલી ગઇ દુસરી મરતબે જબ રૂહ આઇ, તબ હમમેં જેલ સવાલ જવાબ હુયે

સવાલ—રૂહકો કુછ તકલીફ હોતી હે ?

જવાબ—તકલીફ ઝુરૂર હોતી હે દુનિયામેં રેહનેકા ઝમાના, બિલકુલ તકલીફકા ઝમાના હે દુનિયા એક ખેત હે જહાં અપને આમાલોકા બીજ બોનેકે લીયે ઇનસાન ભેજા જાતા હે. ઓર ઉસ ખેતકા ફલ આ-લ-મે અરવાહમે ચખના હોતા હે દુન્યાવી તકાલીફોકા જબ ખાતીમા હો-જાતા હે તબ મોત હોતી હે રૂહ જીસમસે જુદા હોનેસે પેસ્તર ઉસકા તમામ નુર ખીચ લેતી હે ઉસીકો લોગ જા-કદની, (મરનેકે વકતકી સખતી) કેહતે હે ઓર ઇસ એચા તાનીમે રૂહ બે-ખબર હો-જાતી હે યે બાત સબ અરવાહોકે સાથ નહીં હોતી. ઓર અકસર અરવાહે, હોશો હવાસકે સાથ બાત ચીત કરતે કરતે જીસમસે અલગ હો-જાતી હે

સવાલ-જીસમસે અલાહીદા હોનેકે પેસ્તર આપકી રૂહ, આ-લ-મે અરવાહકો દેખ સકતી થી ?

જવાબ-ઇસ બાતકા જવાબ, મે પેસ્તર દે-ચુકા હું. મેંને વહા જાકર, અપને અઝીઝોંકો દેખા ઉન લોગોને બડી ખુશીકે સાથ મેરા ઇસ્તીક-બાલ કીયા. ચુંકે મુઝે અપના

જીસમ બે-મરઝ, ઓર કવી માઅલુમ હુવા. ઈસલીયે મેં ખુશી ખુશી, ઉન લોગોકે સાથ ચલા, રાહમે મેને જો જો ચીઝેં દેખી, ઉનકી ખુબી બ્યાન કરનેકે લીયે, દુનિયામેં કોઇ ઝબાન, મૌજુદ નહીં હે. કયુંકે જો શય (ચીઝ આપ લોગોને નહીં દેખી, ઓર ન મિસાલ દેનેકો આપકે યહાં કોઇ દુસરી ચીઝ માજુદ હે, તો આપ કીસ તરેહ સમઝ સકતે હેં. પસ સીર્ફ ઈતના, કે જીસકો તુમ લોગ, દુનિયામે ખુશી, ઓર આરામ કેહતે હો, વોહ બરાયે નામ હે. આપકે યહાકી મશ્હુરસે મશ્હુર, મુબાલીગા આમીઝ (હદસે ઝીયાદા તાઅરીફ) નઝમ લીખને વાલા શાએરભી યહાકે એક જરાસી બાતકી તાઅરીફ ન-લીખ સકા

સવાલ-રૂહકી શકલ કયસી હોતી હે? કયા હમ લોગોકી તરેહ હાથ, પયેર, આખ, નાક, હોતી હે?

જવાબ-હા ઠીક, આદમીયો-કીહી તરેહ સબ કુછ હોતા હે સીર્ફ ફરક ઈતનાહી હે, કે ઈનસાનોકા જીસમ બહોત ભદ્દા, ઓર બદ-સુરત હોતા હે. ઓર બુઢ્ઢાપે, ઓર રજ, ઓર તકલીફસે ઓરભી જીસમ બુરા હો-જાતા હે. લેકીન રૂહકા જીસમ બહોત લતીફ હે આસાનીસે ચલ ફીર સકતી હે ઓર બઢાપા નહીં આતા હમ જહા ખાહીશ કરેં, વહા રેહ સકતે હે જીસ તરેહ આઈ-નયેકે ઉસ પાર નઝર આતા હે. ઈસ તરેહ હમ સબ ચીઝોકો દેખ સકતે હેં.

સવાલ–આપ લોગ કીસીકે દીલકી બાત, કીસ તરેહ જાન સકતે હે ?

જવાબ– યે બાત તુમ લોગ નહીં સમઝોગે. સબરકે સાથ દુનિયામે ભલાઇ કરો તબ સબ સમઝ સકોગે. આપ લોગોકે દીલકી બાત, ચારો તરફ હવામે નકશા બના દેતી હે. (યાને એસ્ટર લાઇટમે તસવ્વુરસે તસવીરે બન જાતી હે. જીનકા જીકર પીછે લીખખા ગયા હે) ઉસકો અરવાહેં પઢ લેતી હે

જો લોગ ઇલ્મે રૂહાનીકા શોક રખતે હે, વોહ ઇસ ઇલ્મકી કિતાબોસે અપના મતલબ હાસીલ કર સકતે હે; અહલે દુનિયા ઇસ ઇલ્મે મુ–ત–બરરીકકે જરીયેસે અપના દીલ ઠંડા કર સકતે હે જીન લોગોકો ઇસ બાતકે હાસીલ કરનેકા શોક હો, વોહ ખુબ સમઝ સકતા હે, કે મરા હુવા અઝીઝ, કે જો કયામત તક–કે લીયે દુર હો–ગયા હે. ઉસસે મીલના, ઓર બાત ચીત કરના, ઓર ઉસકી હાલતકો માઅલુમ કરના, કયસા તસકીન બખ્શ હે ઇસ ઇલ્મસે અપને અઝીઝકી હાલતહી નહી માઅલુમ હોતી, બલકે મોતકી વોહ ખોફ–નાક સુરત, કે જીસકા અરસેસે ખ્યાલ બંધા હે. વોહ કયસી બે–ખતર માઅલુમ હોને લગતી હે નેક ઓર બદ રૂહોકી હાલત જાન–કર, નેક કામ કરને, ઓર બદ કામોસે પરહેઝ કરનેકી કયસી જુરાત બઢ

જાતી હે. ઓર તરગીબ હો-જાતી હે પસ જો લોગ ઈસ ઇલ્મમેં કામ-યાબી હાસીલ કરે ગે, તો ઉસકે જરીયેસે વોહ અપને બુઝુરગો, ઓર અઝીઝોસે, એકહી મરતબે નહીં, બલકે હરરોજ, ઓર હર વકત બાત ચીત કર સકેંગે. ઓર સલાહ મશવીરાભી ઉનસે લે-સકે ગે. તો ફીર યે ઇલ્મકે સિવાયે હમારે નઝદીક ઇસસે ઝીયાદા કાબીલે તાઅઝીમ કોઈ દુસરા ઇલ્મ હો-નહી સકતા અહલે તસવ્વુફ, ઇસ ઇલ્મસે પુરે વાકીફ હે, ઓર અરવ હોસે ઈસ્તીફાદા હાસીલ કરતે રેહતે હેં તો ઇસ ઇલ્મસે ઝીયાદા વાકીફ હોનેકે લીયે, કોઇ કામીલ મુરશીદકી ખીદમત હાસીલ કરે

નઝીરીન-હમારી હિદાયતોકે મુજબ આપ અમલ કરેંગે, તો અપની મુરાદકો પહોચે ગે અગર ઈસ કિતાબસે કોઇ ફાયેદા હાસીલ કરે, તો ઈસ ના-ચીઝકો દુઆયે ખયેરસે યાદ કરે. ખુદા-વદ કરીમ, સબકો અપને હબીબ હઝરત મોહંમદ સલ,ફી પયેરવી નસીબ કરે ઓર ખાતીમા ફિલ-ખયેર કરે. આમીન. સુમ્મા આમીન.

તમામ શુદ.